

S. 65. 2.

Collegii Paris. Soc. Jesu

L.G. p. 86.

R. XVII. 996

ARATTOY

ΣΟΛΕΩΣ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ.

Coll. Paris. Soc. Jesu.

CICERONIS IN ARATI PHAENOME-
na interpretatio, quæ multo & amplior est & emendatior,
quàm vulgata.

ACCESSERVNT HIS VERGILII, GERMA-
nici Cæsaris, & Rufi Avieni carmina, iis respondentia Arati, quæ à
Cicerone conuersa interciderunt.

HAEC AVTEM LATINA OMNIA GRAECIS
ex altera parte respondent Ioachimi Perionij opera, cuius observationes simul
eduntur.

PARISIIS
Apud Simonem Colinaeum.
M. D. XL.

CVM PRIVILEGIO inquadriennium.

APATOT

BOLESE FAINOMEN

CICERO IN ARATI PHANOMEN
na interpretatioque nullo & amplior est & emendatio
quoniam vulgata

ACCEPERUNT HIS VERGILII GERMANI
Cicero contra istos Germani
Cicero contra istos Germani

HAEC AVTEM LATINA OMNIA GRAECIS
ex illis quae respondunt locutionibus operum eius operum
stantur

PARIS
Alm. Simonem Colineum
M. D. XL

CAM PRIVILEGIO in quibusdam

3

ΛΕΟΝΤΙΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΡΑΤΕΙΑΣ ΣΦΑΙΡΑΣ.

ΡΩΗΝ ὡς καὶ θεόδοτε, ἐτυγχάνομεν αὐτὴν μη-
 χανικῶς ἐργασθεῖν ἐργαζόμενοι, ὥς ἔωθάνε εἰς
 εἰς μέθοδος, δι' ἧς διωκτὶ ἀρατεία σφαῖραν κατα-
 σκεύασαι ἔσται, ὥς τε τὰ αὐτῇ ζώδια πρὸς δὴ η-
 λάλ τε, καὶ πρὸς τοὺς αὐτῇ σφαίρα γραφομένους κύν-
 κλω, καὶ ἐπὶ πρὸς ἀνατέλλοντα μέρη τῶν ζωδιακῶν, δι' οὓς ἔχει σύμ-
 φωνοι τοῖς ἑσπερίαις ἀράταις λεγόμενοις ἐτυγχάνομεν αὐτὴν κατασκευά-
 ναι σφαῖραν ἐργαζόμενος, ἐλπίδ' ὅτι ὁ ἀστρονομὸς ἀξιολόγῳ, ὁ-
 μῶν καὶ φιλομαθῶν. ἔγω δὲ τότε ἀλλήλων ἐγγινομένης, ὁδὸν ἐφύω.
 νῦν δ' ἐπεὶ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι τῶν ἐταίρων πρὸς ἀλλήλους, καὶ λόγον ἔ-
 ναν ποδὶ τὰς τὰς γράψαι, ἐργασμαὶ τῶν οὐρανῶν περὶ τὴν ἐκτελεσθῆναι. ἔσται
 δὲ δὴ λανθόντων τοῖς πρὸς τοῖς μάστιγα ἀναγνώσκουσιν τὰ ἀράταια, χρήσι-
 μος ὁ λόγος, εἴ γε μέλλοιεν καὶ τὰ λεγόμενα καταλαμβάνειν. πᾶσι γάρ,
 ὥς οἱ οὐρανοὶ αἱ νῦν φερόμεναι σφαῖραι, πτολεμαίῳ μὲν (ὥς εἰκὸς)
 αὐτῶν, ἀράται δὲ καὶ τῶν πλείστον ἐ συμφωνῶσι, ὥς τε πρὸς τὴν μάστιγα
 ἀναγνώσκοντων τὰ ἀράταια, τοὺς μὲν δυσχερὲς ἐπιτελεῖσθαι τῇ λεγ-
 ομένην. ἡνὰς δ' ἐμὴ δ' ὁ λῶς πρὸς ἀλλήλους διώκοντες. καὶ τοῖς ἐπινοήσασθαι
 μὲν αὐτῶν κατασκευάσαι, πρὸς τὸ νοεῖν σαφὲς τὸ ἀράται. διὸ δὴ καὶ πα-
 ρωνύμους ἀπ' αὐτῶν λέγονται, καὶ τὸ ἐφαμένον τοῖς πλείστοις, αὐτῶν
 ἐ συμφωνῶσι. διὸ δὴ καὶ ἡμεῖς πειρασόμεθα ὥς μάστιγα διωκτὶ, καὶ τῶν
 πλείστον τῶν ἀνθρώπων σύμφωνον τῶν ἑσπερίων σφαῖραν κατασκευά-
 σαι. ἰστέον δὲ ὅτι τὰ πρὸς τὸ ἀράται ἑρμεία, ἐ πάντων καλῶς
 εἴρηται, ὥς ἐστὶ ἐκτελεσθῆναι ἱππάρχῳ καὶ πτολεμαίῳ σωπεταγμένῳ,
 ποδὶ τὰς τῶν μαθητῶν αἰπὸν δὲ πρὸς τὸ μὲν, ἐπεὶ καὶ τὰ εὐδέξῃ, οἷς μά-
 λιστα ἡ καλῶς ἔγνω ὁ ἀράταις, ἐ λίσσιν ὁρθῶς εἰληπται. ἐπειτα δ' ὅτι καὶ ἐ
 πρὸς τὸ ἀκείβεις, ὥς φησι σπύρος ὁ ἑσπερίων μαθητῶν, δὴ καὶ πρὸς τὸ χρή-
 σιμον τοῖς ναυτιλομένοις, ταῦτα ἔσται διαγέγραπται, εἰκότως περὶ ὁλο-
 χόρετον ποδὶ τὰς τῶν διαλαμβάνειν. ὥς γὰρ τοῖς πλοῦσι ζόμενοι, ἐ ὅτι
 μηχανικῶν ὀργάνων καὶ ἀκείβεις, δὴ καὶ ὅτι μὲν ἀναβλέψας, καὶ
 παχυμύρως τῶν τῶν ἀράταις δι' οὓς ἐμελλοῖ ἐπισκοπεῖν, ὥς τε καὶ ἡ κατα-
 σκευαζομένη σφαῖρα, πρὸς τὴν ἀκείβεις ἀλήθειαν ἔσται, πρὸς δὲ κατὰ

λημν τῷ ἀρατείων. καὶ πάνυ χρήσιμος. ῥάδιον δὲ γνόντες ἅπασι τὰ ἀ-
 ράτεια, τὰ τε μὴ καλῶς ἐν ἀντοῖς ἔχοντα, καὶ ὡς ἔχει ἀληθείας λέγον-
 τός ἕνους καταμαθεῖν, ὥστε καὶ πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ὅθεν μέσος ἕνους συμ-
 βολῆται ὁ λόγος. δὴ καὶ μὴν ἔτε ἐκείνο λαθεῖν χρὴ, ἔτε τὸ πρὸ τῷ ἀσφύων
 λόγῳ, εἰς τρία μέρη διαιρεῖ ὁ ἄρατος. καὶ ἐν μὲν τῷ πρῶτῳ διδάσκει,
 πρὸ τῷ πρὸς δὴ ἡλα αὐτῶν δέσεως, ὥστε ὅταν λέγῃ, ὅτι αἱ ἄρκτοι κέν-
 ται, τὰς κεφαλὰς ἔχουσαι, ὅτι τὰς δὴ ἡλῶν ἐξωύασιν θύσας. ἐν δὲ τῷ
 δευτέρῳ, πρὸ τῷ νοσημείῳ αὐτῶν ἕως τῷ τὴν κύκλον ὁμῆς, ἢ ὁποῖα-
 οὔν αὐτῶν πρὸς τοῦ κύκλου ὁμῆς, οἷον ἕως ἕως δείγματος. τομῆς
 μὲν, ὅτι οἱ δίδυμοι τέμνονται ἕως τῆς δευτέρας τροπικῆς. καὶ τὰς κεφα-
 λὰς ὁμῆς δὲ, ὅτι αὐτὸς ἐγγύς ἐστὶ τῆς ἰσημερινῆς. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ
 τῷ ἡλιομείῳ αὐτῶν, πρὸς τὰ ἀνατέλλοντα μέρη τῆς ζωδιακῆς σάσεως.
 οἷον ὅτι καρκίνος μὲν ἀνατέλλωντος, διώκη δὲ ἡμῶν τὸ σέφαλον. χηλῶν δὲ
 ἀνατέλλουσιν, ἀνατέλλει δὲ ἡμῶν αὐτῶν. καὶ ὅτι κείνη ἀνατέλλωντος, δὲ
 θυμιατήριον ὁράται ὅτι δύσιν. ἐν τὰ παρὰ πᾶσι, ὥστε ἐν δὲ ἡλῶν
 ἔκαστον τὸ ζωδίων καὶ πάντα συμφώνως ἐντάξει, δεήσει τοῖς τελεσὶ τόποις
 ἐν τυγχάνοντας, ἐπισκέψασθαι ἐπὶ λέγονται πρὸ τῷ ζήτηματι ζωδίων
 καὶ καὶ μέρος ἐν τῷ ἐνὶ, ἢ τοῖς καὶ ἐν τοῖς δύσιν, ἢ καὶ ἐν τελεσὶ τμήμασιν,
 ἐὰν ἔτω τύχη πρὸ αὐτῶν τὰ λεγόμενα εἰς ἐν συναγαγόντας ἐν ἡνί πῦ-
 ρι, ἢ τοῖς ὁμοείῳ, πρὸς δὲ ἐτοίμων ὁμοεισάσθαι, οἷον σαφηνείας ἐν-
 καὶ τὸ λεγόμενον ἡμῶν ὅτι τὸ ὁμοείῳ ὁ λόγος.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ὈΦΙΟΥΧΟΥ.

Τούτῃ καὶ γὰρ ἐν τοῖς τελεσὶ τόποις μέμνηται, ἐπειδὴ τοίνυν ἐν τῷ
 πρῶτῳ μέρει λέγει πρὸ αὐτῶν, ὅτι ὁ ὁμοείῳ κείται ὁ ὁμοείῳ. τὴν δὲ
 κεφαλὴν ἔχον πρὸς τὴν κεφαλὴν τὸ ὁμοείῳ. ἐν δὲ πᾶσι ὅτι
 τὸ θώρακος τῆς σκορπίου, καὶ τὸ ὁμοείῳ, ὅτι πρὸ τῶν μέσων ἐλθεῖται
 ὁ ὁμοείῳ, καὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἐξέφετα. ὁ λόγος μὲν τῆς δεξιᾶς, πολλὸς
 δὲ εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀριστερᾶς. καὶ ὅτι τὰ γινώσκει τὸ κατ' αὐτὸ ὁμοείῳ, πρὸ αὐ-
 τῶν τῶν σέφαλον. ἐπὶ δὲ ὅτι ἔχει ἀσφύας ὅτι καὶ τὸ ὁμοείῳ λαμπρὸς, ὅτι δὲ τῶν
 χειρῶν ἐλαττον λαμπρὸς. καὶ ὅτι ἕως καὶ τὸ πᾶσι τῶν ὁμοείῳ εἰσιν
 αἱ χηλαί. καὶ τέμνεται μὲν ἕως τῆς χιμαινῆς τροπικῆς καὶ ἐν ὁμοείῳ,
 ἕως δὲ τῆς ἰσημερινῆς, καὶ τὰ γινώσκει. ἐν δὲ τῷ πρῶτῳ, πάλιν ἀπορᾶδω,

ὅτι καρμίνε μὲν αἰατέμονες, διωθεῖσθαι γένετος ἕως τῶμον, κατὰ-
 ρην τὸ ὄλιν, ἕως ἐγγὺς τῆ αὐχένος. σκορπίου δὲ αἰατέμοντος, αἰατέλ-
 λασιν αἱ κεφαλὰὶ αὐτῶν, καὶ αἱ χεῖρες τῆ ὀφείχου, καὶ ἡ πρῶτη
 καμπὴ τῆ ὀφείχου. τοξότου δὲ αἰατέμοντος, αἰατέλῃ ἡ πρῶτη τῆ ὀφείχου,
 καὶ ἡ σῶμα τῆ ὀφείχου πάντα παῦτα (νωγαγόντες, εἴ τι τοῦ αὐτοῦ
 γρὰ φώμεθα. ὁμοίως δὲ καὶ τῆ δῶμων ποικίλον. πρόκειται γὰρ τῆ ταῖς
 ἐφόδοις καὶ ἀνὰ ποιεῖ, εἴ τι τυγχάνοντες πρῶτα σκευάζειν, καὶ τὰ ποδὶ
 τῆ δῶμων ξωδίων ἐκείνη τὰ κῆ μέρος λεγόμενα, εἰς εἴ σωαφάταις,
 ὁμοίως τοῖς τῆ ὀφείχου ἐρημείοις, εἴ τι πέλει τῆ λόγου πρῶτα δῆ-
 μιν. καὶ ἐκείνο μὲν τοι χρησίμοι ὅν πρὸς τὴν προκείμενον, καλῶς ἔχει πρῶ-
 τὰ μὲν, ὅτι ἐξ αὐτῆς ἀρατείαις σφαίραις κύκλους, ἐντακτέον. πρῶτον,
 τὸ μέγιστον τῆ ἀφαιδρῶν, τὸ καὶ ἀρκυκλὸν ὀνομαζόμενον. δεύτερον, τὸ
 δευτερόν (ρωτικόν. τρίτον, τὸ ἰσημερινόν. τέταρτον τὸ χιμαρινόν (ρωτικόν.
 πέμπτον τὸ μέγιστον τῆ ἀφαιδρῶν, τὸ ἀνταρκτικόν. ἕκτον, τὸ
 ἐκτόν, τὸ ζωδιακόν, τὸ καὶ ἐφαπτόμενον τῆ ῥωτικῶν. ποδὶ μὲν καὶ τῆ
 πρῶτῃ, λέγει δὲ τὸ δευτερόν καὶ ἰσημερινόν, καὶ τὸ χιμαρινόν ὅτι ζω-
 διακόν, πολλῶν ποιεῖται λόγον. ποδὶ δὲ τῆ λοιπῶν, ἐναργῶς μὲν ὅτι μέ-
 μνηται, ὅτι δὲ φησὶ ποδὶ τῆ σφαίρας, ὅτι ἐκείνη ἡ κεφαλὴ, κατὰ ἐκεί-
 νο τὸ μέρος ὅτι τῆ σφαίρας, καὶ ὅτι αἱ τε ἀνατολὰὶ αἱ δύσεις μίγνυνται
 δηλώσει, δὴ λαν ποιεῖται, ὅτι πλὴν κεφαλῶν τῆ σφαίρας εἴ τι μεγί-
 στω τῆ ἀφαιδρῶν βέλεται εἶναι. ὅτις γὰρ καὶ μόνος ἂν τῆ βορείας
 κοινῆς τομῆς τῆ περὶ ἀρκυκλὸν ἡ κυκλικὴ τῆ ὀρίζοντος, καὶ τῆ δύτικῃ
 πλὴν ποδιφορᾶν ποιεῖται. ἀπὸ δὲ τῆς τῆς τῆς ἀνταρκτικῆς, ὁμοίως τε καὶ
 ἰσὺ ὄντα τῆ ἀρκυκλῶν, ἐννοητέον. διωκετὶ δὲ ὅτι καὶ ἐτέρως ποδὶ τῆ δύο
 κύκλων τῶν, ὅτι αὐτῶν πάλιν τῆ ἀρατείων πρῶτα μνησάσθαι. πλὴν
 δὲ τῆ γάλακτος ζώνῃ, ἐκ ἐντακτέον, ἐπειδὴ πρὸς τῆ ποικίλῃ εἶναι,
 ὅτι ποικίλῃ ποδὶ αὐτῆς κατὰ βάλῃ μνήμῃ. ὅτι δὲ ποικίλῃ ὅτι, ὅτι πε-
 ρὶ ῥωπέρως ἐπιστάσεως δεομένη, δὴ λαν ὅτι ὅτι πρὸς λευκαῖος εἴ τι ὅτι
 ὅτι βιβλίῳ τῆ σωφίστως φησὶν. ὅτι γὰρ ὁμαλὴ πρὸς ὅτι, ὅτι τετραγμένη,
 δὴ λαν ὅτι πρὸς πλάτει ὅτι ὅτι χρώματι, ὅτι τῆ πυκνότητι, καὶ τῆ δέσει διάφο-
 ρος. δεῖ δὲ ἐκαστόν ὅτι τῆ ῥωτικῶν ἀπέχειν, τῆ ἰσημερινῆς μεγίστη ὄντος
 τῆς δεδειγμένως ὅτι πρὸς λευκαῖος εἴ τι τῆ τῆς βιβλίῳ τῆ σωφίστως,
 μοῖρα ὅτι δὲ ἐκαστόν ὅτι τῆ δῶμων, λέγει δὴ τὸν τε ἀρκυκλὸν ὅτι τῆ ἀνταρκτικῆς,
 ἀπέχειν τῆ καὶ αὐτῆς πρὸς τῆ σφαίρας μοῖρας μᾶ, εἴ γε μέλλῃ συμφῶ-

νως τῷ Ἀράτῳ τὸ ὑποδὲ γλῶττιμα τὸ διεκτείνῃ, τὰ τεστὴν μεγίστην ἡμέραν,
 τοιῶν εἶναι πέντε. οἱ δὲ ὅλως ὁ διεκτείνῃ, τὰ τεστὴν ὅλον τὸν νυχθήμερον ὁκτώ.
 καὶ γὰρ πλὴν τοιαύτῳ διεκτείνῃ σφαίρας, ὅτ' ὅσονδε μέγεθος τὸ μεγί-
 στος ἡμέρας σώζεται, ὡς ὀλίγῳ ὑπόδον μαθησόμεθα. τῶν δὲ ὅπως ἡμῖν
 διελθιμὸν ὡρ, ἐλθόμεν δὲ πρὸς κείμηνον. σάσις μὲν δὲ ἢ δὲ τοῖς κίονσι
 ἴσως, ἢ δὲ καὶ ὁρίζοντος τάξιν ποιεῖται. ὅτ' ἔστω δὲ ἴσως μὲν τῇ βάσει,
 καὶ φέρων πλὴν σφαίρας κεικῶν. μεσημβρινὸς δὲ λέγει τάξιν ἐπέχει, ὁ-
 μοίως μὲν ταῖς ἐν ταῖς δὴλαῖς σφαίραις γίνονται. ἐπιμελῶς δὲ καὶ τε-
 χνικῶς ὅπως, ὡς τε πλὴν σφαίρας πάντοθεν μὲν ἴσον ἀπέχειν ἀπὸ τῆς κεί-
 λης ἐπιφανείας τῶν τε ὁρίζοντος, καὶ τῶν μεσημβρινῶν. διχοτομεῖται δὲ
 ὑποδὲ τὸ ἄνωθεν τῶν ὁρίζοντος ἐπιφανείας. ὅτ' ἔστω δὲ ἴσως, ἐὰν καὶ ὁ μεσημ-
 βρινὸς μέσην τε, καὶ καὶ διὰ μέτρον πλὴν σφαίρας διέχῃ τέμνων τὸ ὁρίζον-
 τα, καὶ αὐτὸς διχοτομεῖται ὑποδὲ τὸ ἄνωθεν τὸ ὁρίζοντος ἐπιφανείας. ἔ-
 χοντες δὲ πρὸς τὸν τῶν ὑποδὲ γλῶττιμα ἐκείνην ἡμικυκλίαν, ὡς ἔστω, μία
 πλῆρῃ δὲ θέαις γραμμαῖς καὶ διὰ μέτρον κεικῶν, εἰς τὰς μοῖρας
 διηρημένῳ, τὰ τεστὴν εἰς ἐκάτ' π, ἴσα τμήματα πρὸς πλὴν τῆς Ἰζαρμάτων,
 ἢ τοι κλίματ' ἐπίγνωσι. καὶ χρώματ' ὅτ' πλὴν σφαίρας, ἐὰν καὶ ξυλίνῃ, ὅτ' πα-
 ραπλάττωται πρὸς μὲν γύψῳ καὶ κηρίῳ, ὡς τε καὶ τὰς ἐν αὐτῇ ἔρα-
 σις, ἐὰν ἄρα τύχῃσι διεραπύσαι. ἐπειτα δὲ ξηραίνομεν τὰς τεστὴν δὴλα-
 δὴ, καὶ ὀλίγῳ βαθεῖνι χρώματι ἐπαλείψαντες, οἱ δὲ ὑποδὲ καλὰ μὲν λα-
 ζερῶν, ἀφιστάντες δὴ λανόπιδι δὲ ξηραίνωμεν, ὡς τῶν διηρημένων τῶν με-
 σημβρινῶν ἡμικυκλίων, ἀπὸ τῶν βορείων πόλων, μοῖρας μὲν καὶ κατὰ τίδε μὲν
 καὶ τῶν ἐπὶ τῶν πόλων, πρὸς τὸ ἦν μὲν μοῖρας διαστάσεως, τὰ τεστὴν καὶ τὸ
 ἀφορίζεσθαι ἐν τῇ διηρημένῃ τῶν ἡμικυκλίων πλῆρῃ, πλὴν τῆς μὲν μοῖρας
 ποιεῖ φέρειαν βελόνῳ ἵνα, ὁρθῶν μὲν πρὸς πλὴν κερτῶν, ὅτ' πλὴν καὶ πλὴν τῆς
 ἡμικυκλίας ἐπιφανείας, τὰ τεστὴν ὑποδὲ καὶ δὲ μὲν τὸ σφαίρας τέμνω-
 σιν δὲ ὡς ποσὸν καὶ διδοῦναι τὰ ποσὴν πλὴν σφαίρας χρώματα. ἐὰν
 ἄρα ταύτης μενέσθαι ἀκινήτῃ, ποδιστὴν ἔφορον πλὴν σφαίρας ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 ὡς τὸ αὐτὸ, τὰ τεστὴν ὡς μίαν σφαιρῶν αὐτῶν κινήσομεν, ἐκ τῶν ἐν δὴ σέεται ἡ-
 μῖν κύνῃς πλὴν αὐτῶν τάξιν ἔχον, καὶ ὁμοταγῇ τῶν καὶ τῶν ἄρα τὸν ἀρκυ-
 κῶ κύκλῳ. καὶ γὰρ καὶ ὅτ' ἔστω, ὡς ἔφαμεν, ὁ ἀρκυκλὸς κύνῃς ἀπέχει ἀπὸ
 βορείων πόλων μοῖρας μὲν. ὁμοίως δὲ ἀποσάντες ἀπὸ μὲν τῶν βορείων, ἢ νο-
 τίς πόλων μοῖρας ἐνενήκοντα, γράφομεν τὸ ἴση μείνον. ἀπὸ δὲ τῶν νοτίων,
 μοῖρας πάλιν μὲν, γράφομεν τὸ ἀνταρκτικὸν, ἴσὸν τε καὶ ὁμοῖον ὄντα τῶν

ἀρηνικῶ. ἐπὶ δὲ ἀφιστάντες μοίρασιν δ', ἀπὸ τῆς κ' τ' ἰσημερινὸν εὐθείας,
ὅς μιν δ' βόρειον μέρος, χαράζομεν τὴν θεινὸν τροπικὴν. ὅς δὲ τὸ νότιον
τὴν χειμερινὴν τροπικὴν. καὶ γὰρ καὶ τῶν ἐκείνου, ὡς ἔφαμεν, ἀπέ-
χει ἀπὸ τῆς ἰσημερινῆς μοίρας κ'. πάλιν δὲ ἀποσάντες ἀπὸ τῆς αὐτῆς
ἡμικελίας, καὶ ἀπὸ τῆς βορρῆς πόλεως, μοίρας κ', ὅσον ὅ οἱ τροπικῆς ἀ-
πὸ τῆς ἰσημερινῆς διέστηκεσι. λαβόμεν τὴν σημειοῦ ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τῆς
σφαίρας, ὥς πάλω χρησάμενοι, διαστήματι δὲ τῆς πόλεως πλυνθῆ, τῆς
εἰς τὴν μέγιστον κύνελον ἐγγεγραφομένην. γράφομεν δὲ ὅλην τὴν διαστήτην τῆς
λεγομένης καρκίνου, τὴν ζωδιακὴν κύνελον, ἐφαπτόμενοι δηλονότι τὴν τρο-
πικῶν. διὰ τὸ μακρύνειν δὲ ἕως τῆς ἰσημερινῆς, ὅν εἰς ἱβίσαν μόριον τῆς
τῆς ἀρχῆς τῆς δωδεκατημορίων, ἀπὸ τῆς κ' τ' ἰσημερινὸν αὐτῆς ζώου,
καὶ πῶς πρὸς τοὺς τροπικῆς αὐτῆς ἐπαφῶν ποιησάμενοι, σημειωσόμεθα
τοὺς μὲν ἐξ κύνελου, ἐτέρωθεν παρὰ τοῦ βάθους χρώματι, γράφομεν
τὴν λύναν ἡνί ἐπὶ τοῖς, καὶ ξαρίω χρώματι, πρὸς τὸ μὲν πῶς χρεῖται
δι' ἑαυτῶν ἀπαλφθῆναι διώκεσθαι. πρὸς μὲν τῇ πρὸς τὴν θεινὴν ἐπα-
φῇ δ' τῆς καρκίνου ὄνομα, ὅλην τὴν ἐν ταῦτα πῶς ἀρχὴν εἶναι, τῆς κ' καρ-
κίνου δωδεκατημορίαν, πρὸς δὲ τῇ ἐφεξῆς διαιρέσει, καὶ ἐπὶ αὐτὰ πολλὰ δ'
τῆς λέοντος ὄνομα, ἐπὶ καὶ αὐτῇ ἡ διαιρέσει, πόρῳ μὲν ὅτι τῆς καρκίνου,
ἀρχὴ δὲ τῆς κ' τ' καρκίνου δωδεκατημορίαν, πρὸς δὲ τῇ τεύτῃ πάλιν καὶ
ἐπὶ ἀνατολῆς τῆς τῆς θεινῆς, καὶ ὅπως ἐφεξῆς ἀκολουθῶν, ἕως δ' πάντων
τῆς δωδεκατημορίων τὰ ὀνόματα, κ' τὴν οἰκίον τόπον σημειωσόμεθα. τῶν
τῶν ὅπως ἐχόντων, ἐὰν χαλῶσμεν τὴν κ' τ' μεσημβρινὸν, ὅλην τὴν δ' τῆς
ἐρίζοντος ἐν ζώων, δηλαδὴ εἰς πῶς βάλειν ὅπως, ὥς ἐκείνου τῆς μι-
κρῶν κύνελου, τῆς τῆς τόν τε ἀρηνικὴν καὶ τὴν ἀνταρκτικὴν, στρεφόμενης
τῆς σφαίρας, ἀπὸ τῆς αὐτῆς τῆς ὀρίζοντος ἐπιφανείας καὶ τῆς καίτω.
δηλὰ τὴν μὲν ἀρηνικὴν τῆς αὐτῆς, τὴν δὲ ἀνταρκτικὴν τῆς καίτω, εὐδην ὅτι οἱ
θεινὸς καὶ ὁ χειμερινὸς, ἐκείνου διαιρεθῆσεται ἕως τῆς αὐτῆς τῆς
ὀρίζοντος ἐπιφανείας, ὅτι καίτω, κ' λόγῳ τῆς γ' πρὸς τοῖς θ'. τῆς τῆς,
ἔστι δ' μὲν τῆς θεινῆς τροπικῆς, δ' μὲν ἕως τῆς ὀρίζοντος, καὶ ὅλην τῆς
ἡμέρας τμήματα τοῖς τῶν γ' ὥρων. δ' ἔστι ὅλος ὁ κύνελος, τῆς τῆς τῆς
ζωῆς κύνελου κ'. δ' δὲ ἕως τῆς ὀρίζοντος, καὶ τὴν τῆς νυκτὸς διαστήμα, ὥρων θ'.
ὅς δὲ τῆς χειμερινῆς αὐτῆς πάλιν, δ' μὲν ἕως τῆς γ' θ', δ' δὲ ἕως τῆς γ' θ'. κ'
γὰρ πῶς τοιαύτῳ θέσιν τῆς σφαίρας, τῆς τῆς ἐφ' ἧς ὁ μέγιστος τῆς ἀπὸ φα-
νομένην κύνελον, μὲν μοίρας ἀπὸ τῆς πόλεως διέστηκε, καὶ τοιαύτη τομὴ τῆς

κύκλον γίνεται, ὡς δεικνυσιν ὁ πτολεμαῖος ἐν τῷ δυνάμει βιβλίῳ τῷ
 ζωγράφῳ, ὁ αὐτὸς λόγος ὅτι τὸ γὰρ πρὸς τὰ θ, καὶ ὁ τ' ε' πρὸς τὰ τεῖα.
 καὶ γὰρ ὁ πέντε ἔχει ὅλον τε τὸ γ, καὶ πλὴν διμειρον αὐτὸς τὸ δύο, ὥστε
 ὁ γὰρ ἔχει ὅλον τὸ θ, ὁ δὲ διμειρον αὐτὸς τὰ ἑξ, ὡς περὶ πλὴν τοιαύτῳ δε-
 σιν τὴ σφαῖρα, διὸ μὲν δὲ τὸ δεικνύει ἵστικον τὸ ὑποδὲ γλῶ τμήμα ε,
 τοῖσιν ε' ὑπο γλῶ γ. διὸ δὲ τὸ χιμεινδ, τὸ ὑποδὲ γλῶ τμήμα ζ, τοῖσιν
 τὸ ὑπο γλῶ ε' συμφώνως τοῖς ὑπο τὸ ἀράτῃ λεγομένοις ἐπιελθόντες
 εἰς πλὴν βάσιν, καὶ τὸ εἰρημένον ἱστικὸν τὸ ἱσημερινδ, εἰ ποδιστρὲς μὲν πλὴν
 σφαῖραν, ἕως δὲ ἀρχὴ τὸ κ' τὸ καρκίνον δωδεκατημοεῖς, ἀνατέλῃ ἐν
 αὐτῷ ἐπιπέδῳ γενομένη, τῇ ἄνω τῷ οὐρανῷ ἐπιφανείᾳ, ἀσφαλῆσάμε-
 νοί τε πλὴν σφαῖραν, τὰ τεσι κηρῶν ἡ ἡνι τοιαύτῳ, ἀκίνητόν τε αὐτῶν ποιή-
 σαι τε, γράφομεν πάλιν ἐν τῇ σφαίρᾳ κύκλον, ἐκτὸς μὲν ἀπὸ τῆς ἀρ-
 χῆς τὸ καρκίνδ, ὁμοῦ γὰρ δὲ ε' ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ γινόμενον, πάντε-
 στε δὲ οὐρανῷ καὶ πλὴν τὸ εἰρημένον δωδεκατημοεῖς ἀνατολῶν. γράφομεν
 δὲ αὐτὸν βελόνῃ ἡνι ποδιστρὲς μὲν αὐτῶν, καθ' ὅλην τὴν οὐρανῷ οὐρανῷ
 ποδιστρὲς. ὥστε δ' αὐτῶν σχηματίζοντες, ὡς περὶ τὸ δὲ αὐτὸ ἐγγραφόμε-
 νον ἐν τῇ σφαίρᾳ κύκλον, ἐν τῷ αὐτῷ, ὡς ἔφαμεν, ἐπιπέδῳ γενέσθαι
 τῇ ἄνω τὸ οὐρανῷ ἐπιφανείᾳ, ἐπιγράφαντες τὸν κύκλον δι' ὀλίγων
 γραμμῶν. καὶ μὲν τὸ ἀνατολικὸν αὐτὸ ἡμικύκλιον, καρκίνδ ἀνατολῶ-
 νδ, καὶ δὲ δι' οὐρανῷ καρκίνδ οὐρανῷ, τὰ τεσι σημειώσαντες δὲ τῇ ἡμι-
 κυκλίῳ, καὶ γράψαντες γραμμὰς πᾶσι. διὸ ὅτι ἔστι μὲν ὅτι τὸ κα-
 τὰ πλὴν ἀνατολῶν τὸ καρκίνδ, τὰ τεσι ὅταν ἡ ἀρχὴ τὸ κατὰ τὸ καρκί-
 νον δωδεκατημοεῖς ἀνατέλῃ. ποῖον μὲν τὴ σφαῖρα ἡμισφαῖρον ὑποδὲ
 γλῶ ὅτι, ποῖον δὲ ὑπο γλῶ, γράφομεν δὲ δὲ τὴ ἡμικυκλίῳ τὰ γραμ-
 ματα.

Ἀράτου βίος.

Αράτος πατρὸς μὲν Ἀθηνοδῶρα, μητρὸς δὲ Λίωδῶρα, ἐκ Σόλων
 τῆς Κιλικίας. ὠνόμασαι δὲ ἡ πόλις ἀπὸ Σόλωνος τὴν Λινδίαν, ἐστὶ
 δὲ ἡ νῦν πομπηϊόπολις. ἡ δὲ δὲ πτολεμαῖος τὸν Φιλαδέλφου,
 ἐχόμενος Διονυσίῳ τῷ ἑρακλεώτῃ. ζωῶν δὲ ἀντιζώνῳ μακεδόνων βα-
 σιλεῖ, καὶ Φίλῳ τῇ τῷ γαμβρῷ. ζωῆμας δὲ Ἀλεξάνδρῳ τῷ αὐ-
 τῷ, καὶ Καλλιμάχῳ, Σμενάδῳ, καὶ Φιλίῳ. ἀδελφὸς δὲ εἶχε ἑρῆς.

μύειν, καλόν δ' αὖ ἀθηνόδωρον· ὃς πρῶτος ἀντιπεῖν λέγεται. ζωί-
 λω, ὃ κ' ἔτ' ὁμηρικῆς ποιήσεως γράφεται. χολαύσας δὲ ὁ Ἄρατος ἑρ-
 σίω ὃ ἐλυσσώφω ἀθήνησι, καὶ σιωελθὼν αὐτῷ εἰς μακεδονίαν μεταπο-
 ρθέντι ὑπὸ Ἀντιγόνου, καὶ πῦρ λαθὼν εἰς τὸ Ἀντιγόνου Φλίας γάμον, ὃ δι-
 δοκιμάσας, τὸ λοιπὸν τὸ χρόνον διέτελλεν ἐκείσε. ὡς δὲ ὁ Ἀντίγονος ὕψος δι-
 μκτεῖς τὸ πολιορκητῆς, καὶ πῦρ ἐλάφετι τὴν ἀρχὴν πρὸς ἐκείνους, ὃ πέμ-
 πτω Ὀλυμπιάδα, καὶ ὡς πτολεμαῖος ὁ ἐλλὰς/δελφος Αἰγύπτου ἐβασι-
 λυσειν, ὥστε καὶ θρυμμάριον ὄσιν ἔστω Ἰνσουλῶς. ὡς δὲ κ' ἔτ' αὐτὸν χρόνον Νι-
 κάνορῳ ὃ καλοφώνῳ, ὃ τὰ θηεῖα καὶ γράφεται, λέγεται περὶ τῆς
 δολιχῆς, ὃ μὲν Νικάνορῳ σέβεται τὰ φαινόμενα, ὃ δὲ Ἀράτω τὰ θη-
 εῖα καὶ ὅσον δὲ καταφανὲς ὅτι ἴδω δὲ. ὃ γὰρ Νικαιδὲς δὲ δεκά ὅλαις
 Ὀλυμπιάσι νεώτερος φαίνεται. οἱ δὲ φασὶ τὸ Ἄρατον μινασίαν πατρὸς
 γεγενῆσθαι, Ἀριστομένης δὲ Ἰνσουλῶς μαθηματικὸν διακρίσει. ἰατρὸν δὲ περὶ
 γυμνασίου καὶ ποιητὴν γενέσθαι ἐν τοῖς Ἀντιγόνου βασιλείοις, γηραιὸν δὲ
 ὅσον κυρτωαίῳ ἐπεβαλμένο, παρ' ὃ καὶ ἐπιγράμματος ἡξιώθη. σιων-
 ημαδὲ Νικάνορῳ μαθηματικῷ, καὶ αὐτῷ καλοφώνῳ. δεραπύοντι
 ἔμα αὐτόν. Ζηλωτὴν δὲ φασὶ ὅσον γενέσθαι ὁμήρου, οἱ ἡσιόδου μαθητῶν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΩΝ ΦΑΙΝΟ-
 ΜΕΝΩΝ ΑΡΑΤΟΥ.

πρῶτον μὲν ἀπαγγέλλει προοίμιον εἰς τὸ Δία, δ' αὖτόν τινος δὲ διεξέρ-
 χεται τὴν τῆς φαινομένηων ἀστρονομικῶν διακόσμησιν, εἰς τρία μέρη
 διελθὲν αὐτῷ. αὐτὸ μὲν τὸ εἶδος τῆς ἀρκτικῆς φαινομένης αἰὲς ὑπὸ
 γλῶσσαν, ἔπειτα σφαιρὰ δύο ἀνατέλλονται καὶ διώκονται. τὸ μὲν βόρειον δ' με-
 ταξὺ τῆς ἀρκτικῆς καὶ ζωδιακῆς, δ' αὖ νότιον δ' μεταξὺ ζωδιακῆς καὶ
 ἀρκτικῆς. ἀπαγγέλλει δὲ ἕκαστον κ' μήκος καὶ κ' πλάτος. τὰ μὲν
 μήκη ἀπὸ ἀνατολῆς ὡς δυσμῶν, ὅσον τὸ πρὸς ἀνατολῆς, μέχρις αὐ-
 τῶν ἀνέλθῃ, τὰ δὲ πλάτη ἀπὸ τῆς βορείας ὡς τὸ νότιον. κ' μήκος μὲν ὅσον τὸ
 βόρειον τόπον, ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς καὶ ὀρίωνος εἰς τὸ πρὸς ἀνατολῆς. αἰὲς μέλει
 τὸ αὐτῶν κύκλων ἀπαγγέλλει. τὸ δὲ νότιον ἀπὸ ὀρίωνος καὶ κλώος καὶ
 ἀργῆς, ὁμοίως μέχρι τῆς αὐτῶν. κ' πλάτος δὲ, τὸ μὲν βόρειον ἀπὸ ἀρ-
 κτικῆς μέχρι ζωδιακῆς. τὸ δὲ νότιον ἐξ ἡς ἀπὸ ζωδιακῆς, μέχρι τὸ ἀν-
 τικτικῆς, συντάσσων τὰ μὲν ἐξ ἡς καὶ αὐτὰ δὲ κ' ἡλίου καὶ συγγενῶν

Ἰνῆς, δὲ λόγος ποδὶ λαμβάνων. σὺν πελέσας δὲ τῶν διαλῆσις τῆν ἄ-
 πλανῶν μὲν ταῦτα ποδὶ τῆν πέντε πλανῆτων λέγει, καὶ ἕξης ἀρμό-
 σας τοῦ κύκλου ἐκαστὸν ἀπαγγέλλει. ἀπαναίνεται μὲν τοῦ τῶν πλανω-
 μέων, καὶ ὁ θάρρεϊ λέγειν ὡς χαλεπὸν. ὅνυχται δὲ ἱκανὸς γενέσθαι
 τῶν ἀπλανῶν, τὰ τε κύκλα, τὰ τε αἰθέρια σήματα αἰετοῦ εἶναι. καὶ τοῦ
 αἰαγκαῖο τοῦ κύκλου τῶν ἀπλανῶν τέσσαρας λέγει. δύο μὲν τροπι-
 κὰς, αἷα δὲ ἰσημερινόν. τέταρτον δὲ τὸ ζωδιακόν. πάρεδρυν δὲ καὶ ἄς ἐν
 πῆρα δείγματός μερῶν, ἀντὶ τὸ γαλαξία πῆρα βέβληται. μὲν ταῦτα δὲ
 ἀνατολὰς ἐκαστῶν, καὶ δύσεις ἀπαγγέλλει, χρόμινος τοῦ χρόνου ἀπὸ
 ἑξῆς τῶν ἐν τοῦ ζωδιακοῦ κατὰ λέγει, σὺν ἀνατέλλοντα τε καὶ ἀνι-
 δύνοντα ἀρχαίμινος ἀπὸ ἐσπερινῆς ἀνατολῆς καρκίνου. καὶ δύο δὲ ἴσους
 ταῦτα διεξέρχεται, ὅτε μὲν πρότορα τὰ ζωνοαπέμοντα, καὶ δευτέρω
 τὰ ἀντιδυνόντα. ἵπτε δὲ τὸ ναιτίον. πρότορα μὲν τὰ ἀντιδυνόντα, ὕστερα
 δὲ τὰ σὺν ἀνατέλλοντα, καὶ τὸ πῶ μᾶλλον τῶν χρόνων πλεονάζει, ἢ πρό-
 τορῶν, μὲν ταῦτα δὲ καὶ ποδὶ διοσημείων διεξέρχεται, ὅτι πρῶ-
 τον μὲν προίμιον αὐτοῖς ἀπαγγέλλει, μὲν ταῦτα δὲ σημεῖα λέγει χει-
 μῶνος καὶ θύδισ. πρῶτον μὲν ὅσα σελιῶν πῆρα χεῖ, δευτέρω δὲ, ὅσα ἡ-
 λιος, τρίτον δὲ, ὅσα ἡ καλῆς μέν φάτνη. μὲν ταῦτα ἀπαγγέλλει σημεῖα
 σύμμηκτα χειμῶνος καὶ θύδισ, ὅτι θρεμῶν, ὅτι ἀρότων, ὅσα δηλοῖ τὰ τε
 μετέωρα, καὶ τὰ ἐπίγεια, φυτὰ τε καὶ ζῶα, καὶ ὅσα τέτοις παρα-
 πόλῃσι. τὰ μὲν σεμνότορα, τὰ δὲ φαυλότορα. κοσμεῖ δὲ τὰ φαυλότορα
 σεμνότητι, διχῶς, ὥστε μὲν ἀναμίσχον τὰ σεμνότορα. ποτὲ δὲ ἀπο-
 λογέμενος, καὶ τῶν χρεῖαν αὐτῶν εἶναι λέγει αἰαγκαῖαν. καλῶς δὲ
 ὠνόμασαι τὰ φαινόμενα. πρῶτον μὲν, ὅτι τὰ ἐν τοῦ ἀρκτικού, ὅτι λέγει
 τὰ ἀφανῆ τὸ ἔρανος (ὅ γὰρ ἴσμεν) δηλὰ μόνον λέγει τὰ ἐν τοῖς φαιδροῖς,
 τὰ μεταξὺ τοῦ ἀρκτικού, καὶ τὸ βορείου πόλῃ. δευτέρω δὲ, ὅτι ποδὶ
 μεγέθων καὶ διασημάτων ὅτι διαλέγεται. τρίτον, ὅτι ποδὶ τῆν ἑπο-
 δεόντων πλανωμένων, καὶ τῶν ἀκείβων κύκλων ὅτι ποδὶ ὁράζεται,
 καὶ θὰ ποδὶ ὅμοι, πῆρα ματαῖα ἀσαφῆ καὶ σοχαστικά, ὅτι ἀδήλα καὶ ὅτι πῶ-
 στον λέγειν ὅτι, δηλὰ πῆρα τεταται ὅτι πῶσον λέγειν, ὅτι πῶσον λέγειν καὶ ὅτι
 ἐξῆς. ὅτι τέτοις ὅτι τὰ μὲν τῶν πλανωμένων, φησὶ λέγειν μὴ θάρρεϊν. τὰ δὲ
 τῶν ἀπλανῶν, ὅτι ἡ ἱκανὸς γενέσθαι εἰπεῖν. πρὸς τέτοις δὲ, ὅτι πῶ-
 τῶν, ὅτι τὸ πῶσον καὶ ταλεχρότων σημεῖων, τὰ μὲν φαινόμενα λέγει
 τὰς δὲ ἀπῆσιν ἐκαστῶν ἀφανῆς ὅσας, παρίησι, καὶ σοχαστικὰς ἀδήλας ὅτι

διεξέρχεται, καὶ θάπορ οἱ φιλόσοφοι.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΪΣΤΑΝ ΣΦΑΪΡΑΝ.

Ὁ βυλόμενος ὁμοίως τρεῖς κόσμους θεῖναι πῶς σφαῖραν, ἢ πόλιν
 ἢ σφαῖραν πρὸς βορείαν ἵεπέτω. ὁ βυλόμενος πῶς φορὰν ποιῇν
 τῷ ἔρειθῳ, ἕως τῇ δεξιᾷ ἢ ἀριστερῇ ἔχωρ, ἡρεσέτω ἀφ' ἐαυτοῦ εἰς
 τὸναντίον πῶς σφαῖραν. ὁ δὲ λὸν ποιῇν ἀνάπλασιν, ἡρεσέτω αὐτὸν εἰς τὸ-
 ναντίον. οἱ μὲν δὲ θεῖς προγράφουσι τὸ ποιήματος τὰ φαινόμενα, οἱ δὲ ἀ-
 κειβῆς πῶς διαλέσιν ὅτι κίνησιν τὴν σφαῖραν. ἡ μὲν γὰρ διαλέσεις, διασα-
 φεῖ τὸ ποιήμα, τὸ δὲ ποιήμα, δηλοῖ τὰ φαινόμενα, δηλὰ καὶ ἡ κίνησις ὅτι
 ἡ δέσις τὴν σφαῖραν, τὰς ἀρχὰς καὶ ἀναφορὰς ὅλων τῶν φαινομένων
 περιέχουσι, καὶ πᾶσιν ἐξῆς πῶς θεωρεῖται σαφῆς, καὶ ἐποίμῳ πᾶσι
 πάντως καὶ σωεπομένῳ. ὁ μὲν γὰρ ἐξ ἑδῶς γραφῆων βλάπτει τῇ
 βιβλιογράφῳ, ἄρατον δὲ δύο, βιβλιογράφῳ τε καὶ ζωγράφῳ. ὡς τὰ
 ἀμφοτέρωτα, τὸ ἀράτω θεωρητὴ ἐπιλήματα ποιῶσιν οἱ κοφύτροι,
 ὅτι πῶς ἀνοίαν τὸ παντὸς λόγος, ὅτι ἀληθείας πᾶσι σφαῖραν. Σφαῖ-
 ρα ὅτι ἡμασφείον, ἕως μίας ἐπιφανείας περιέχοντων, πρὸς τὸν ἀφ'
 ἑνὸς σημείου τῇ αἰσθῇ τὴν σφαῖραν κειμένων, πᾶσαι αἱ περὶ πᾶσιν
 θεῖαι, πρὸς πῶς αὐτὴν περιφέρουσι, δηλῶναι εἰσὶν ἴσαι. τὸ δὲ σημεῖον τῷ
 ὅτι κέντρον καλεῖται, ὅτι ἡ γῆ. κύκλοι πᾶσι μὲν πεντε, ἀρετῶς, ὁ δὲ
 βόρειος καὶ ἀνατολῆς. δευτέρως τροπικῶς, ὅτε ὁ ἥλιος καρκίνῳ. ἰσημερινῶς,
 ὅτε ὁ ἥλιος κλειῶ. χειμερινῶς τροπικῶς, ὅτε ὁ ἥλιος αἰγέρεω. ἀνταρκτι-
 κῶς ὁ καὶ νότος, αἰθῶρ καὶ καλῶς ἡ ζώνη. κύκλοι λοξοί, ὁ ζωδιακῶς, καὶ
 ὁ γαλαξίας. τὰ πόδια τῶν ἀξων ἐκαστέρωθεν, πόλοι καλεῖσθαι. ὁ εἰ-
 ζων ὁ τέμνωρ πό, τε ἕως γῆς ἡμισφαίριον, καὶ τὸ ἕως γῆς καὶ ἄξων
 λέγεται, ἐπεὶ πᾶσι αὐτὸν ὁ ἔρειθός ἀγεται. πόλοι δὲ, ἐπεὶ πᾶσι αὐτοῦ ὁ
 ἔρειθός πολεῖται καὶ ἡρεσέται. ὅσον δὲ τὸ ἄξωνα φασὶν εἶναι, τὸ πᾶσι
 τρεῖς ποιητῇ ἀτλασθῆναι καλῶς μόνον. ἔρειθός δὲ ὅτι ὁ περιέχων τὰ πάντα,
 πᾶσι αὐτῷ. σφαῖριον ὅτι ἕως γῆς, τὸ δὲ ἔρειθόν ἕως γῆς, ὅτι πᾶσι
 δὲ ὅρασι ἡρεσέται ὅτι κίνησις. ὅσον δὲ τὸ ἕως γῆς μέρους τὸ ἔρειθός ἀπέχει
 τὴν γῆς, ὅσον καὶ ἡ γῆ πρὸς τὸ ἔρειθόν μέρος ἡ γῆ τὴν τάρταρον. εἶτα ἐκ τῶν μέ-
 ρους ἐκείνων τῶν τάρταρον τῶν ἕως πῶς γῆς, δῆλον μέρος τῶν ἔρειθόν πά-
 λιμ ὁμοίως διέσκηκεν. ὁ γὰρ ἡσίοδος φωσφενόμηνός φησιν. αἰνῶς γὰρ
 νύκτας τε καὶ ἡμέρας χαλκῶς ἀκμῶν, ἔρειθόν καὶ ἡλῶν, δεκάτη

δ' εἰς γαῖαν ἵκηται, εἴτα πρὸς τ' ἴσον βάθος τ' γῆς· αἰνεία δ' αὖ νύκτας τε
 καὶ ἡμέρας χάλκεως ἄκμων γαῖης θερμότητων, δεκάτη δὲ τέρταρον ἵκηται.
 λοιπὸν θίνω καὶ δ' ἄρ' ἐκ τέρταρον, ὥς τ' ἔτι γλῶσσοις ἡμισφαιεῖς δια-
 τεῖνον μέγας τοσούτον ὅσον τ' τ' γῆς βάθος, ὥς ὅτι τελευτῶνται
 ἡμόρῳ, τὰς δύο ἀρχὰς τῶ ἄξωνος διώαται διανύσαι τ' ἄκμονα, σφί-
 φεται δὲ καὶ καταφέρεται δ' ὁ σφαῖρας ὁ ἑρμῆος ἀπὸ αἰθέρων.

ΔΙΑΪΡΕΣΙΣ ΤΗΣ ΣΦΑΪΡΑΣ.

Διαιρεῖται ἡ σφαῖρα, εἰς τε τὰ νότια ὁ βορρεια, καὶ τ' βορείων βορρο-
 τῶρα. ὅθεν καὶ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται, ἡ καὶ τὸν ἡμέραν ὄντα φανερὰ
 εἶσι, ἡ δὲ τὴν καὶ τὴν ἡμέραν αἰκισμῶν, ἡ πρὸς τὴν τ' διὸς ἐκείνου ἡ ἡμέ-
 ρα. ὁ γὰρ ἀρκτικός κύκλος περιέχει τὰς ἀρκτικές, καὶ τ' ὁρακόντα, ποδὶ
 ὦν φέρεται ἰσοεῖα ἡ δὲ τ' δία αὖ κρήτη πελάγεται, δύο νύμφαι ἐκείσε αὖ-
 ἐτρεφον. καὶ ἡ μὲν, ἡ λίχη ὠνωμαλίζου, ἡ δὲ κυνόςουρα. κρόνον δὲ ἐπελ-
 λόντος ποτὲ, ὁ Ζεὺς τ' ἐαυτὸς πατέρα πῦρα λαγοισάμενος, τὰς μὲν νύμφας
 μετέβαλεν εἰς ἀρκτικούς, αὐτὸς δὲ εἰς ὁρακόντα μεταβέβλητο. εἴτα τ'
 βασιλεύσας ἀπὸ λαβόμενος, ἡμῶν ἀνέστη, φημὶ δὴ τὰς νύμφας καὶ
 ἐαυτὸν. ζητεῖται δὲ πότμον ὁ Ζεὺς σάμα ἡ πῦρα γαλῶσι, καὶ πότμον
 ψυχὴν ἡ νύκτα, ἡ κρήνην τις δυνάμεις καὶ ὑπερβαλνίος καὶ ἀκίνητος καὶ
 ἐαυτὸν. ὁ γὰρ τοῖς ἀρχαῖς τ' τὴν κοινὴν δόξαν ἔρηκε τ' διὸς τ' ἴστομα, ὥς
 αὖ τ' ἡ ὄντων βασιμ. δυοῖν δὲ θάτορον, ἡ ὅτι δ' ὅλα τ' κόσμος ἡ
 πρόνοια χωρεῖ τ' θεῶν, καὶ αὐτὸς δὲ παντὸς ἔρχεται τ' κόσμος
 (ὡνέχων αὐτ', ἡ καὶ μὲν τὰς ἐπὶ νύμφας αἰνίηται αὐτ', ὥς
 ἐφ' ἐκείνῃ πῦρα δὲ αὖ ἀναφέροντες οἱ ἀρχαῖοι, τὰ
 καλῶς γινόμενα ὥς εἰσι, φάσι. γενέτωρ, φά-
 τειος, ὁμόγνιος, ἐταρῆς, φέλιος, ἰκέ-
 σιθ, ξένιος, ἀγοραῖος, βαλαῖθ,
 βρονταῖθ, καὶ τὰ ὅμοια.

VIRG. 3. A B Ioue principium Musæ, Iouis omnia plena.
eclo.

VIRG. I. Atque hæc ut certis possimus discere signis,
georgic. A Estusque pluuiasque, & agentes frigora ventos
Ipse pater statuit.

GERMAN. Nunc vacat audaces in cælum tollere vultus
Syderaque & varios astrorum noscere motus.

Hæc ego dum lætis cogor prædicere musis,
Pax tua, tûque adsis nato, numénque secundes.
CICE. Cætera labuntur celeri cælestia motu,
Cum cæloque simul noctesque diésque feruntur.
GERMA. Axis stat, motus semper vestigia seruat,
Libratasque tenet terras, & cardine firmo
Orbem agit extremum.
CICE. Extremusque adeo duplici de cardine vertex
Dicitur esse polus.

VIRG. I. Hic vertex nobis semper sublimis, at illum
georgic. Sub pedibus styx atra videt, manesque profundi.

CICE. Hunc circum, ἀπὸ τῶν δύο vertuntur.

GERMAN. Tres temone rotisque micant, sublime quaternæ,
Si melius dixisse feras, obuersa refulgent
Ora feris, caput alterius super horrida terga
Alterius lucet. pronas capit orbis in ipsos

ἔκ δ' ἴος ἀρχόμεθα, τὸν ἔδ' ὅτ' ἀνδρὸς

ἰδμεν

ἄρ' ἔν. μετὰ δὲ διὸς πᾶσαι μὲν ἀγχαί.

πᾶσαι δ' ἀνθρώπων ἀγοραί. μετὰ δὲ δι-

λαστα,

καὶ λιμνές. πάντῃ δὲ διὸς κεκλήθηα πάντες.

τὸ γὰρ καὶ γένος ἐσμεν. ὃδ' ἔπος ἀνθρώποισι

δεξιὰ σημαίνει. λαὸς δ' ἔργον ἐγείρει,

μυμνήσων βίοτοιο, λέγει δ' ὅτε βῶλος ἀείσῃ

βόσπι καὶ μακέλησι. λέγει δ' ὅτε δεξιὰ ὦραι,

καὶ φυτὰ γυρᾶσαι, καὶ σπέρματα πάντα βαλεῖσθαι.

αὐτὸς γὰρ ταῦ γε σημάτ' ἐν ἔρηνῳ ἐστειλεν,

ἄστρα διακείνας. ἐσκέφατο δ' εἰς οὐρανὸν

ἀστέρας, οἵ κε μάλισα τετυγμένα σημαίνουσιν

ἀνδρῶν σιρῶσαν, ὃφ' ἐμπεδα πάντα φύονται.

τῶ μιν αἶψά πρὸ τὸν τε καὶ ὕστατον ἰλασκονται.

χαίρε πάντῳ μέγα θαῦμα, μέγ' ἀνθρώποισιν ὄνειαρ,

αὐτὸς καὶ προτέρη γενεή. χαίροιτε δὲ μετ' αἱ,

μελίχαι μάλ' αἰ. ἐμοί γε μὲν ἀστέρας ἔπεισ,

εἰ δέ τις δι' ἡμεῶν, τεκμήρατε πᾶσαι αἰοιδίαι.

οἱ μὲν ὁμῶς πολέεσσι, καὶ δὴ μύθῳ δῆλοι εἰόντες,

ἔρην ἔλκονται πάντ' ἡμᾶτα (ῥα χέσ' αἶψ).

αὐτὰρ ὅγ' ἔδ' ὀλίγον μεταπίσεται, δὴ μάλ' αὐτῶς

ἄξων αἰὲν ἄρην. ἔχει δ' αἶψα λανθρα πάντα

μεσσηγὺς γαῖαν. πρὶ δ' ἔρηνος αὐτ' ἀγνέ.

καὶ μιν πειραίνεσι δὴ πῶ λαι ἀμφοτέρωδε.

ἄλλ' ὃ μὲν ἐν ἐπίσπῳ, ὃδ' ἀντίος ἐκ βορέας,

ὑφ' ὅθεν ὠκεανοῖο, δὴ μιν ἀμφοτέρωδε ἔχουσι

ἄρ' αἰ, ἀμφοτέρωδε. δ' αὖτε καλέονται ἀμφοτέρωδε.

αἰ δὴ τοι κεφαλὰς μὲν ἐπ' ἰεῦσ' αἰὲν ἔχουσι

δὴ μύθῳ. αἰ δὲ κατὰ μάλα φορέονται,

ἐμπαλιν εἰς ὠμοῖο τετραμμένα. εἰ ἐπὶ δὴ

κρήνηθεν καὶ καὶ δὲ διὸς μεγαλήτοιο.

Decliuīs humeros.

Cræſia vos tellus aluit, moderator olympi

Donauit cælo meritum custodia fecit,

Quod fidei comites prima in cunabula magni

Fuderunt Iouis attonitæ, cum furta parentis

A Erea pulſantes mendaci cymbala dextra

Vagitus pueri patrias ne tangeret auras

Diætæi exercerent dominæ famuli Corybantes

CICE. Ex his altera apud Græcos Cynosura vocatur

Alterâ.

Quas noſtri ſeptem ſoliti vocitare triones.

GERMAN. Dat Graiis Helice curſus maioribus aſtris.

CICE. Hac ſidunt duce nocturna Phœnices in alto.

Sed prior illa magis ſtellis diſtincta refulget,

Et latè prima conſeſtim à nocte videtur.

Hæc vero parua eſt, ſed nautis uſus in hac eſt:

Nam curſu interiore breui conuertitur orbe.

GERMAN. Sidoniâmq; ratem nunquam ſpectata ſefellit.

CICE. Has in ter veluti rapido cum gurgite flumen

Toruu' Draco repit, ſubter ſupràque reuoluens

Seſe, conficiensque ſinus è corpore flexos.

Huic non vna modo caput ornans ſtella relucet,

Verum tempora ſunt duplici fulgore notata,

E trucibusque oculis duo ſeruida lumina flagrant,

Atque vno mentum radianti ſydere lucet,

Obſtipumque caput tereti ceruice reflexum

Obtutum in cauda maioris figere dicas.

ἔρανον ἐβλήσαν, ὅμῳ τὸ πεχεύοντα
 δῖκῳ αὖ δὴ ὠδὲ ὄρεος ἁλὸν ἰδαίοιο
 αὖ τρωέγκάτε δένδρ, καὶ ἔρεφον εἰς αἶαντόν,
 δῖκται οἱ κερητὸς ὅτε κρόνον ἐφύδοντο.

οἱ πῶ μὲν, κνωόσουραν ἐπὶ κλησιν καλέεσι,

τῶ δ' ἐτέρῳ, ἐλίκῳ, ἐλίκῳ γέ μιν αἶσδος ἀχαιοί

εἰρ' ἀλὶ περ μαίρονται, ἵνα γὰρ νῆας ἀγνέας.

τῇ δ' ἄρα φοῖνικος πίτυροι πόρῳσι θαλάσσει.

ἀλλ' ἢ μὲν καὶ θαρὴ καὶ ἐπιφάσασθαι ἐτοίμη,

πολλὰ φαινομένη ἐλίκη πρῶτης ἀχ' νυκτός.

ἦ δ' ἐτέρῳ ὀλίγῳ μὲν, ἀτὰρ ναυτησίαν ἀρείῳ,

μειότερη γὰρ πᾶσα πόρῳσι φέται εἰς ὀφθαλμοῖς.

τῇ καὶ σιδόνιοι ἰθὺς τὰ ἵα ναυτίλονται.

ταῖς δ' ἐπ' ἀμφοτέρωσιν, οἱ ἡ πότα μῆϊο ἀπορρώξ,

εἰλεται, μέγα θαῦμα, σφαῖραν πόρῳσι ἀμφοτέρωσιν.

μύριος αἰδ' ἄρα οἱ σφαῖρας ἐκείνου φέονται.

ἄρκτοι, κυνέες πεφυλαγμέναι ὠκεανοῖο.

αὐτὰρ οὐ γὰρ ἄλλῳ μὲν νῆαί τε ἀποτίνονται ἔρῃ.

ἄλλῳ δ' ἀπὲρ πόρῳσι τέμνεται, ἢ μὲν οἱ ἀκρῇ

ἔρῃ πᾶρ κεφαλῶν ἐλίκης αἰάτω αἰέται ἄρκτοι.

ἀπὲρ δ' αὖ κνωόσουρα κέρη ἔχει, ἢ δ' ἐκ τ' ἀντίῳ

εἰλεται κεφαλῶν, καὶ οἱ πόρῳσι ἔρχεται ἄχαις.

ἐν δ' αὖτις παλιν ὁρῶσι αἰάτρεται, ὅ μιν ἐκείνη

οἴοιτο, ὅ δ' οἷος κεφαλῇ ἐπιλαμπύεται ἄστρ.

ἄλλὰ δύο κροτάφοις, δύο δ' ὀμμοσιν, εἰς δ' ὑπὲρ ὀφθαλμοῖς

ἐχάλεται ἐπέχει γένυος δεινοῖο πελός.

λοξὸν δ' ἐστὶ κέρη, νύκτον δ' ἐπ' ἀμφοτέρωσιν

ὀκρῶν εἰς ἐλίκης ἔρῳ. μάλα δ' ἐστὶ κατ' ἰσθμῷ

Hoc caput hic paulum sese, subitoque recondit.
 Ortus ubi atq; obitus partem miscentur in vnam.
 Attingens defessa velut incoerentis imago
 Vertitur.
 ὡς γὰρ ἴσμεν dicunt, genibus quòd nixa feratur.

GERMAN. Dextro nanque genus nixus, diuersâque tendens
 Brachia, suppliciter passis ad numina palmis
 Serpentis capiti figit vestigia sæua.

CICE. Hic illa eximio posita est fulgore Corona.

GERMAN. Hinc illi Bacchus thalami memor addit honorem.

CICE. Atque hoc à tergo propter caput Anguitenentis,
 Quem claro perhibent ὀφθαλμοῖς nomine Graii,

GERMAN. Illis languet honos humeris, manet integer ardor,
 Luna etiam mensem cum pleno diuidit orbe.

CICE. Hic pressu duplici palmarum continet Anguem,
 Atque eo ipse manet religatus corpore toto.
 Nanq; virum medium Serpens sub pectore cingit:
 Ille tamen nitens grauius vestigia ponit,
 Atque oculos vrget pedibus pectusque Nepai.

GERMAN. Est impar manibus pondus, nam dextera paruam
 Partem Anguis tenet, à læuâque attollitur omnis.
 Quantumque à læua distantia certa notantur,
 Erigitur tantum Serpens, atque vltima mento
 Stella sub ætherea lucet crinita Corona.
 Ad quam sed dorso peruadit lubricus Anguis.
 Insignes cælum perfundunt lumine Chelæ.

CICE.

Arctophylax vulgo qui dicitur esse Bootes,
 Quod quasi temone adiunctam præ se quatit arctū.
 Huic autem subter præcordia fixa videtur
 Stella micans radiis Arcturus nomine claro.
 Spicum illustre tenens splendenti corpore Virgo

GERMAN.

Quam te diua vocant, tangunt mortalia si te
 Carmina, nec surdam præbes venerantibus aurem.
 Exosa haud mortale genus, medio mihi cursu
 Stabunt quadrupedes, & flexis lætus habenis
 Tēque tuūque canam terris venerabile numen.

Aurea pacati regeret cum secula mundi
 Iustitia, inuiolata malis, placidissima Virgo,
 Siue illi astra genus fuerit, quem fama parentem
 Tradidit astrorum, seuerio intercipit æuo.
 Ortus fama tui mediis te læta ferebat
 Sublimis populis, nec dedignata subire
 Tecta hominū, & puros mores sine crimine Diua
 Iura dabas, cultūque nouo rude vulgus in omnem
 Formabas vitæ synceris artibus vsum.
 Nondum vāsānos rabies nudauerat enses,
 Nec cum sanguineis fuerat discordia nata,
 Ignotique maris cursus: priuatāque tellus
 Grata satis: neque per dubios auidissima ventos
 Spes procul amotas fabricata naue petebant.
 Diuitias fructūsque dabat placata colono
 Sponte sua tellus, nec parui terminus agri
 Præstabat dominis signo tutissima rura.

At postquam argenti creuit deformior ætas,
 Rarius inuisit maculatas fraudibus vrbes.
 Serāque ab excelsis descendens montibus, ore
 Velato, tristisque genas abscondita ripa,
 Nulliusque larem, nullos adit illa penates.
 Tantum cum trepidum vulgus cœtusque notauit,
 Incipit, O patrum soboles oblita priorum

Impetui fubulm No

Degeneresq; habuit semperque habitura minores:
 Quid me nunc habitus super & mala vota vocatis?
 Quærenda est sedes nobis.noua secula vestra
 Artibus indomitis tradam celerique cruento,
 Hæc effata,super montes abite alite cursu,
 Attonitos linquens populos,grauiora pauentes.

A Erea sed postquam proles terris data,nec iam
 Semina virtutis initiis demersa resistunt:

Quisque priora tenet vestigia,quisque secunda.

Ferrique inuenta mens est lætata metallo,
 Polluit & Taurus menseis assuetus aratro:

Deferuit propere terras iustissima Virgo,

Et cæli sortita locum,qua proximus illi

Tardus in occasum sequitur sua plaustra Bootes.

Virginis at placidæ præstanti lumine signat

Stella humeros, Helicen nec clarior ambit

Quæq; micat,caudâq; armum præfulget ad ipsum,

Quæque priora tenet vestigia,quæque secunda

Clunibus hirsutis & quæ sua sydera reddit,

Namque aliæ, quibus expletum ceruixque caputq;

Vatibus ignotæ priscis sine honore feruntur.

GICE.

Et natos Geminos inuises sub caput Arcti

Subiectus medio est Cancer,pedibusque tenetur

Magnu' Leo,tremulâ quatiens corpore flammam.

GERMAN.

Huic vbi contigerit Phœbi violentior axis

Accensa in Cancro,iam tunc geminabitur æstas,

Tunc lymphæ tenues,tunc est tristissima tellus,

Et densas lætus segetes bene condit arator.

Ne mihi tunc tenuis pulset vaga carula puppis.

Dem potius ventis excluso vela rudente,

Excipiamque sinu Zephyris spirantibus auras.

καὶ δὴ πῶς πόλεμοι καὶ δὴ καὶ ἀνδροσπον αἵμα
ἔσσεται ἀνθρώποισι. κακοὺ δ' ἐπικέσεται ἄλγος.

ὥς εἴπῃς, ὁρῶν ἐπὶ μαίετο. γὰρ δ' ἄρα λαὸς
εἰς αὐτῶν ἐπὶ πάμπαν ἐλίμωσθε παπταίνοντας.

ἄλλ' ὅτε δὴ κακῆνοι ἐτέθνασαν, οἱ δ' ἐγένοντο,

χαλκίην γενεήν, πρῶτων ὁλώτοροι ἀνδρῶν.

οἱ πρῶτοι κακῶς γὰρ ἐχαλκίσαντο μάχαιραν
εἰσοδίῳ, πρῶτοι δὲ βάδον ἐπαύσαντ' ἀροτῆρας.

καὶ τότε μισήσασα δίκη κείνων γενὸς ἀνδρῶν,

ἔπ' αὖ ἑσπεύρανε, ταῦτ' αὖ δ' ἄρα νάστατο χόρῳ

ἡ χίπ' αὖ νυχὴν ἐπὶ φαίνεται ἀνθρώποισι

πρῶτος, ἐγγύς ἐσσα πολυσκέπιοιο βοώτῃ.

τὸ πρῶτον ἀμφοτέρων ὅμωον ἐλίεσται ἄσπερ

δείδορ' ἡ πῆρυγί, πρῶτον γὰρ δ' αὖτε καλεῖται.

τόσος μὲν μεγέθη, τοίη δ' ἐγκέμενος αἴγλη,

οἷος καὶ μεγάλης ὄρεως ἑσπεύεται ἄρ' ἔσ.

δεινὴ γὰρ κείνη, δεινοὶ δὲ οἱ ἐγγύθεν εἰσις

ἑσπεύει. δὴ αὖ τ' ὅγε ἰδὼν ἐπιτεκμηραίο.

οἷος οἱ πρῶτον φέρεται καλὸς τε μέγας τε,

εἰς μὲν ὑπ' ὀμῶν, εἰς δ' ἰξυόδεμ καλῶντων,

δῆλος δ' ὁρατοῖς ἑσπεύει γένεσιν. ἄλλ' ἄρα πάντες

αὐτοῖσι δῆλον δὲ δῆλος ἀνδρῶν μὴ φορέονται.

κρατὶ δὲ οἱ δίδυμοι, μέσῃ δ' ἑσπεύει καρκινός ὄστ.

πρῶτον δ' ὑπ' ἀμφοτέρωσι λέων ἑσπεύει καλὰ φέει.

οἷον μὲν ἡλίοιο φερέται εἰς κέλευθοι.

αἱ δὲ πῶς ἀσάχων κενεαὶ φαίνονται ἄρ' ἔσ.

ἡλίοιο τὰ πρῶτα σινδὺρ χρομῶιο λέοντι.

τῆμος καὶ καλὰ δοντὸς ἐπὶ αἰ δὲ εἰ πόντος

ἀνδρῶν ἐμπίπῃσι. ὁ δὲ πρῶτος ἐπὶ κώπαις

ὤειος. ἀρεαί μοι ἀρεσμοίον τό τε νῆος.

εἰς αὖτε μὲν δὲ τὰ πρῶτα κυβόρην τῆρος ἑσπεύει.

εἰ δὲ τοὶ ἡνιοχόντε καὶ ἀσάχων ἡνιοχίο

σκέπεται γὰρ δοκέοι, καὶ τοὶ φάτις ἡλυθεν αἰγός

CICE.

Sub læua Geminorum obductus parte feretur
Aduersum caput, huic Helice truculenta tuetur.
At Capra læuum humerum clara obtinet.

GERMAN.

Nomina præterea secum trahit vna putata
Nutrix esse Iouis.

CICE.

Verum hæc est magno atque illustri prædita signo.
Contra Hædi exiguum iaciunt mortalibus ignem.
Cuius sub pedibus,

Corniger est valido connixus corpore Taurus.

GERMA.

Et caput & scapulas, nares & cornua Tauri
Fronte micant Hyades, quæ cornua summa finistri
Summa tenent, sub hæc eadem vestigia dextra
Aurigæ mediaque ligant compagine. diuus
Myrtilus exoritur, summo cum piscibus ore.
Totus cum Tauro lucet, ruit oceano Bos,
Ante super terras cum fulget Myrtilus ore.

CICE.

Has Græci stellas Hyadas vocitare fuerunt.

GERMAN.

Iasides etiam cælum cum coniuge Cepheus
Ascendit totaque domo, quia Iuppiter auctor
Est generis, prodest maiestas saepe parentis.
Ipse breuem patulis manibus stat post Cynosuram.

CICE.

Namque ipsum ad tergum Cynosuræ vertitur Arcti.

GERMAN.

Diducto passim quantum latus à pede dextro,
Cepheus extremam tangit Cynosurida caudam,
Tantumdem à læuo distat minor. vtraque iungit
Regula, Cepheos vestigia balthæus ambit.

CICE.

(Huc antecedit) Obscura specie stellarum Cassiopeia.

GERMAN.

Clara, etiam pernix, cælo cum luna refulget
Sed brevis & paucis decorata in sydere flammis.

Qualis ferratos subicit clauicula dentes,
 Succutit & foribus præducit vincula claustri:
 Talis dispositis stellis, ipsa horrida vultu
 Sic tendit palmas, ceu sit planctura relictam
 Andromedam meritæ non iusta piacula matris.

CICE.

Hanc autem illustri versatur corpore propter
 Andromede, fugiens aspectum mœsta parentis.

GERMAN.

Nec procul Andromede totâ quam cernere nōdum
 Obscura sub nocte licet, sic emicat ore,
 Sic magnis humeris candens nitet, ac media ambit
 Ignea substricta fulget qua zonula palla.
 Sed poenæ facies remanet, districta que pandit
 Brachia, ceu magni teneantur robore saxi.

CICE.

Hinc Equus ille iubam quatiens fulgore micanti
 Summum contingit caput aluo, stellâque iungens.
 Vna tenet duplices communi lumine formas,
 A Eternum ex astris cupiens connectere nodum.

GERMAN.

tres armo, sed latera æquis
 Distingunt spatiis. capiti tristissima forma,
 Et ceruix sine honore obscuro lumine sordet.
 Spumanti mandit sed quæ ferus ore lupato,
 Et capite & longa ceruice insignior exit
 Stella nitens armis, laterique simillima magno.
 Nec totam ille tamen formam per singula reddit,
 Primo præstat Equo, medio rapta ordine membra.
 Destituent visus, radiis hinc surgit imago.
 Gorgonis hinc proles in Pierio Helicone
 Vertice cum summo nondum decurreret vnda
 Musæos, fontes dextri pedis ictibus haufit:
 Inde liquor genitus nomen tenet Hippocrenen,
 Fontes nomen habent. sed Pegasus æthere summo
 Veloces agitat pennas, & sydere gaudet.

CICE.

Exin contortis Aries cum cornibus hæret

qui longe maxima torret,
 Orbis & ad finem spatii non tardior ipse
 Peruenit, quam Lycaonis Arctos
 Claraque non illi est facies, nec sidera possunt,
 Officiat si Luna, sua virtute nitere,
 Sed quærendus erit zonæ ratione micantis.

CICE.

hanc subter possis cognoscere fultum.
 Iam cæli mediam partem terit, vt prius altæ
 Chelæ, tum pectus quod cernitur Orionis.
 Et prope conspicias paruum sub pectore claro
 Andromedæ signum. Deltoton dicere Graii
 Quod soliti, simili quia forma littera claret.
 Huic spatio ductum simili latus extat vtrunque,
 At non tertia pars lateris. nam non minor illis,
 Sed stellis longe densis præclara relucet.
 Inferior paulo est Aries, & flamen ad austri
 Inclinator. atque etiam vehementius illi
 Pisces, quorum alter paulo prælabitur ante,
 Et magis horrifonis Aquilonis tangitur alis.
 Atque horum & caudis duplices velut esse catenæ
 Dicantur, sua diuersæ per lumina serpunt,
 Atque vna tandem in stella, communiter hærent,
 Quam veteres soliti cælestem dicere Nodum.
 Andromedæ læuo ex humero signum
 Ac positum poteris supra cognoscere piscem.
 Et pedibus vatum summo natum Ioue Perseum
 Quos humero retinet defixo corpore Perseus.
 Qua sūma ab regione Aquilonis flamina pulsan.
 Hic dextram ad sedes intendit Cassiopeia,
 Diuersosque pedes vinctos talaribus aptis.
 Puluerulentus vti, de terra lapsu' repente
 In cælum victor magnum sub culmine portat.
 At propter læuum genu omni ex parte locatas
 Paruas Vergilias tenui cum luce videbis

αὐτῶ καὶ κλειοῖο ἰσώταται εἰς κέλευθοι.
 ὅς ῥα τε καὶ μήκιστα διωκόμενος ποδὶ κύκλα,
 εἰδὲν ἀφαιρότορον τροχῶν κωοσσυρίδος ἄρετα.
 αὐτὸς μὲν νωθὴς καὶ ἀνάλστος οἷα σελεύη
 σκέψασθαι. ζώνη δ' αὖ ὁμῶς ἐπιτεκμήρειο
 ἀνδρομέδης, ὁλίγον γὰρ ὑπὸ αὐτῷ ἐσθίεται.

μεσότη δὲ τείβει μέγαυ εἶρατον, ἥ χί ποδ' ἄκραι
 χηλαὶ καὶ ζώνη ποδὶ τέλλεται ὠείωνος.
 ἔστι δέ τοι καὶ ἔτ' ὄλγο τετυγμένον ἐγγύθι σῆμα
 νηόθεν ἀνδρομέδης, τόδ' ὅτ' τεισὶν ἐσάθμηται
 δελφῶν πλῆθυσιν, ἰσαμομένησιν ἐοικὸς
 ἀμφοτέρης. ἥ δ' ἔπ' τόση, μάλα δ' ὅσιν ἐτοίμη
 δῦρέσθαι. ποδὶ γὰρ πολέων ἀνάλστος ὅστι
 τῶν, ὁλίγον κεισ νοτιάτοροι ἀσέρδω εἰσίς.
 οἷδ' ἄρ' ἐπ' περτέρω. ἐπ' δ' ἐπ' περβολῆσι νότοιο
 ἰχθύος. ἀλλ' αἰεὶ ἔτορος περφορέστος ὄλγος,
 καὶ μάλλον βορέαο νέον καὶ λόντος ἀκέρ.
 ἀμφοτέρων δέ σφρων ἀποτίνεταί ἥν τε δεσμά
 εἰραίων ἐκείτορθεν ἐπιχρῶ εἰς ἐπ' ἰόντων.
 καὶ τὰ μὲν εἰς ἀσὴρ ἐπείχει καλὸς τε μέγας τε,
 ὅς ῥα τε καὶ σῶδεσμον ὑπὸ ῥαιον καλέσσις.
 ἀνδρομέδης δέ τοι ὥμους ἀειστος ἰχθύος ἔστω
 σῆμα βορφοτέρω. μάλα γὰρ νύ οἱ ἐγγύθεν εἰσίς.
 ἀμφοτέρω δὲ πόδ' ὅτ' γαμβρὸς ἐπισπμαίνοισιν
 πρὸς ἑῶς, οἷ ῥα οἱ αἰὲν ἐπωμάδιοι φορέονται.
 αὐτὰρ ὅγ' ἐπ' βορέω φέρεται ποδὶ μήκτος ὄλγων.
 καὶ οἱ δεξιτέρη μὲν ὅτ' κλισμὸν πετάνυσται
 πενθερεὶς δὲ φοιο. τὰ δ' ἐπ' ποσὶν οἷα διώκων
 ἰχθία μνηλώδ', κεκονισμένος ἐπ' δι' ἰπτατεῖ.
 ἄγχη δέ οἱ σκαῖς ἐπιρουϊδὸς ἥλιθα παῖσι
 πλῆθ' αἰδὲς φορέονται. ὁ δ' ἔσ' μάλα πολλὸς ἀπάσας
 χῶρος ἔχει. καὶ δ' αὐτὰ ἐπισκέψασθαι ἀφαιραί.

Hæ septem vulgo perhibentur more vetusto
Stellæ, cernuntur vero sex vndique paruæ.
At non interiisse putari conuenit vnam.
Sed frustra temere à vulgo ratione sine vlla
Septem dicier vt veteres statuere poetæ,
A Eterno cunctas æuo qui nomine dignant.
Alcyone, Meropéque, Celeno Taygetéque
Electre, Steropéque, simul sanctissima Maia,
Hæ tenues paruo labentes lumine lucent,
At magnum nomen signi, clarumque vocatur,
Propterea quòd & æstatis primordia claret,
Et post hiberni præpandens temporis ortus,
Admonet vt mandent mortales femina terris.
Inde Fides leuiter posita & conuexa videtur,
Mercurius paruus manibus quam dicitur olim
Infirmis fabricatus, in alta sede locasse.
Quæ genu ad læuum Nisi delapsa resedit,
Atque inter flexum genu & caput alitis hæsit.
Nanque est Ales auis, lato sub tegmine cæli
Quæ volat, & serpens geminis secat aera pennis,
Altera pars huic obscura est & luminis experts:
Altera nec paruis nec claris lucibus ardet,
Sed mediocre iacit quatiens è corpore lumen.
Hæc dextram Cephei dextro pede pellere palmam
Gestit, iam vero clinata est vngula vehemens
Fortis Equi propter pennati corporis alam.
Ipse autem labens multis Equus ille tenetur
Piscibus. hinc ceruix dextra mulcetur Aquari.
Tum gelidum valido de corpore frigus anhelans
Corpore semifero magno Capricornus in orbe,
Quem cum perpetuo vestiuit lumine Titan
Brumali flectens contorquet tempore cursum,
Hoc caue te ponto studeas committere mense

ἐπ' αὖ ποροι δὴ ταῦ γε μετ' ἀνθρώπων ὑδέονται,
 ἐξ οἳ αἰπὸρ ἐσσι καὶ πόψαι ὀφθαλμοῖσι.
 ἔμν' πῶς ἀπὸ λυγρῶν ἀποβύθης ἐκ διδῶς ἀστὴρ,
 ὅς ἐ καὶ γενέσθην ἀκρόμην· δμῶα μάλ' αὖτως
 εἴρηται. ἐπ' αὖ δὲ κείνοι ἐπὶ ῥ' ἡδύω καλέονται
 ἀλκυνόη, μδρόπη τε, κελαινώτ', ἡλέκτρη τε,
 καὶ σοροπὴ, καὶ τήνυγέτη, καὶ πότνια μαῦα.
 αἱ μὲν ὁμῶς ὀλίγοι καὶ ἀφεγγέες, ἀλλ' ὀνομασταὶ
 ἦεν καὶ ἐσπεύειαι, ζῶνς δ' αἴπιος, εἰλίσσονται,
 ὅς τοι καὶ δέρεος καὶ χεῖματος ἀρχομένοιο
 σημαίνειν ἐκέλευσεν, ἐπὶ δ' ἀρχομένοιο
 καὶ χέλιος, ἥ τ' ὀλίγη. τὴν δ' ἄρ' ἐπὶ καὶ παρὰ λίκνῳ
 ἐρμείας ἐτόρησε· λυγρῶ δὲ μιν εἴπε λέγεσθαι.
 καὶ δ' ἐθροπεπαίροιθεν ἀπὸ θυδέος εἰδάλοιο
 ἔρανον εἰσαγαγόν· ὅ δ' ἔσσελεέεσσι πέτηλας
 ῥῶνα π' οἱ σκαῖω πελάει· κεφαλῇ γέμην ἄκρη
 ἀν' ἡπὶ πόρῳ ὄρνιδος ἐλίσσεται, ἥ δὲ μεσηγὺν
 ὄρνιδος κεφαλῆς καὶ ῥῶνα ὅς ἐστεικται
 ἥτοι γὰρ καὶ ζῶνι παρὰ τρέχει αἰόλος ὄρνις.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἡδρόεις· τὰ δ' οἱ ἐπιτεῖν' ἤχωνται
 ἄστρασιν, ἔπ' ἰλίω μεγάλοις, ἀτὰρ ἔμν' ἀφαιροῖς.
 αὐτὰρ ὅγ' οὐδ' ὀδῶν' ἔτι πῶν ὄρνιθι ἐοικώς
 ἔχειος εἰς ἐτέρῳ φέρεται, καὶ δεξιὰ χεῖρός
 κηφῆος ταρσοῖο τὰ δεξιὰ πείρατα τείνει.
 λαίῃ δὲ πῆδρη σκαρθμὸς παρὰ κίκλιται ἴωπον.
 ἥ δὲ μετασκαίροντα δὴ ἰχθυόσ' ἀμυνέμενται
 ἴωπον· παρ' δ' ἄρα οἱ κεφαλῇ χεῖρ' ἰδοῦ ῥόιο
 δεξιὸν τὴν τετάνυσθ'· ὅ δ' ὀπίσθρος αἰγυρόρῃος
 τέλλεται· αὐτὰρ ὅγε πτότορος καὶ νφόθι μαῖμον
 κέκλιται αἰγυρόρως, ἵνα τρέπῃ ἡελίοιο.
 μὴ κείνῳ ἐνὶ μῶνι πόδιν κλύζοιο θαλάσσης
 πεπλάμεν' ὡς πελάγει κεχρημένος, ἔτεκεν ἥοι.

Nam non longinquum spatium labere diurnum,
Non hiberna cito voluetur curriculo nox.
Humida non sese vestris aurora querelis
Ocyus ostendet, clari prænuntia solis:
At validis æquor pulsabit viribus auster,
Tum fixum tremulo quatietur frigore corpus,
Sed tamen anni iam labuntur tempore toto,
Nec cui signorum cedunt, neque flamina vitant,
Nec metuunt canos minitanti murmure fluctus,
Atque etiam supero naui pelagôque vagato
Mense Sagittipotens solis tum sustinet orbem.
Nam iam cum minus exiguo lux tēpore præsto est
Hoc signum veniens poterunt prænoscere nautæ.
Iam prope præcipiti ante licebit visere nocti,
Vt sese ostendens emergat Scorpius alte
Posteriore trahens flexum vi corporis arcum.
Iam supra cernes Arcti caput esse minoris,
Et magis erectum ad summum versarier orbem.
Tum sese Orion toto iam corpore condit
Extrema prope nocte, & Cepheus conditur ante
Lumborum tenuis à palma depulsus ad vndas
Hic missi iacet vna sagitta
Quam propter nitens penna conuoluitur ales;
Et clinata magis paulo est Aquilonis ad auras.
At propter se Aquila ardenti cum corpore portat,
Igniferum mulcens tremebundis æthera pennis,
Non nimis ingenti cum corpore, sed graue mœstis
Ostendit nautis perturbans æquora signum.
Tum magni currens Capricorni corpora propter
Delphinus iacet, haud nimio lustratu nitore,
Præter quadruplices stellas in fronte locatas
Quas interuallum binas determinat vnum,
Cætera pars læte tenui cum lumine serpit
Illæ quæ fulgent luces ex ore corusco

πολλῶν πειρώμενος, ἐπεὶ ταχυνώταταί εἰσις,

ἔτ' αὖτε νυκτὸς πεφοβημένῳ ἐγγύθι μὴ ὥς
 ἔλθοι, ἢ μάλα πολλὰ βοῶμεν. οἳ δ' ἀλεγεινοὶ
 τῆμος ἐπὶ ῥέῃσιν νότοι ὁπότ' αἰροκρόῃσι
 συμφέρετ' ἥελιος. τότε δὲ κρύος ἐκ δῖος ὅστις
 νυκτὶ μαλκιδόων τε κακώτερον. ὅλῃα καὶ ἔμπης
 ἦδη πάντ' ἐν αὐτῷ ἔσθ' εἴρησι θαλάσῃ
 πορφύρει. ἥκελοι δὲ κολυμβίσι μὴ θύῃσι
 πομάλκιδος ἐκ νηὶρ πέλαγος πῶδε παπῆνόντ' οὐ
 ἔμθ' ἐπ' αἰγιαλὸς τετραμμένοι. οἳ δὲ τε πόρῳ
 κλύζονται. ὀλίγον δὲ ὅλῃα ξύλον αἴδ' ἐρύκη.
 καὶ δ' αὖτε πρῶτέρῳ γε θαλάσῃ πολλὰ πεπονθῶς,
 τόξον ὅτ' ἥελιος καὶ ἡ γῆ καὶ ῥυτῆρα τόξον,
 ἑσπεῖος καὶ πάροιο, πεποιθῶς ἔκ' ἐπὶ νυκτὶ.
 σῆμα δὲ τοὶ κείνης ὥρης καὶ μύθος ἐκείνης
 σκορπίος ἀντέμων εἴη πυμάτης δ' νυκτός.
 ἦτοι γὰρ μέγα τόξον ἀνέλεκεται ἐγγύθι κέντρῳ
 ὁξυτή. ὀλίγον δὲ παροίτορος ἵσταται αὐτῷ
 σκορπίος ἀντέμων. ὅδ' ἀνέρχεται ἀντίπα μᾶλλον.
 τῆμος καὶ κεφαλὴ κυανοσφύριδος ἀκρόθι νυκτὸς
 ὑψι μάλα τροχαί. ὅδ' οὐδὲται ἡδὲ πρὸ
 ἀθρόος ὠρίων, κηφύς δ' ἀπ' χειρὸς ἐπ' ἱερώ.
 ἐστὶ δὲ τις πρῶτέρῳ βεβλυμένος δῆλος ὁ ἴσος,
 αὐτὸς ἄτορ τόξον. ὅδ' οἳ παρὰ πᾶσι πᾶσι
 ἀσπότηρον βορέω· χωδόνειν δὲ οἳ δῆλος ἀήτης,
 ἔτ' ὅσους μεγέθει. χαλεπὸς γέμεν δ' ἀλὸς ἐλθεῖς
 νυκτὸς ἀπὸ ῥομῆος· καί μιν καλέουσιν ἀντόν.
 δελφίς δ' ἔμ' μάλα πολλὸς ἐπιτρέχει αἰροκρόῃσι,
 μεσόνειν ἡρόεις. τὰ δὲ οἳ πῶδε τέσσαρα κῆται
 ἡλῶνα πρὸ βολῶδ' οὐδὲ, πᾶρ οὐδὲ πεπῆκται.
 καὶ τὰ μὲν δὴ βορέω καὶ ἀλῆσιος ἡελίοιο
 μεσσηγὺς κέχυνται. τὰ δὲ νεόθι τέλειται δῆλα

Sunt inter partes gelidas Aquilone locatæ,
Atque inter spatium & lati vestigia solis.
At pars inferior Delphini fusca videtur,
Inter solis iter, simul inter flamina venti,
Viribus erumpit quâ summi spiritus austri.
Exinde Orion obliquo corpore nitens,
Inferiora tenet truculenti corpore Tauri.
Quem qui suspiciet in cælum nocte serena,
Latè dispersum non viderit, abdita vero
Cætera se speret cognoscere signa potesse.
Nanque pedes subter rutilo cum lumine claret,
Feruidus ille Canis stellarum luce refulgens.
Hunc tegit obscuris subter præcordia vesper.
Ver toto spirans rabido de corpore flammam,
A Estiferos validis erumpit flatibus ignes,
Totus ab ore micans iacitur mortalibus ardor.
Hic vbi se pariter cum sole in lumina cæli,
Extulit, haud patitur foliorum tegmine frustra
Suspensos animos arbuta ornata tenere.
Nam quorum stirpes tellus amplexaprehendit,
Hæc augens anima vitali flamina mulcet.
At quorum nequeunt radices findere terras,
Denudat foliis ramos & cortice truncos.
Hunc propter, subterque pedes, quos diximus ante,
Oriona, iacet leuipes Lepus: hic fugit, ictus
Horrificos metuens rostri tremebundus acuti:
Nam Canis infesto sequitur vestigia cursu.
Præcipitantem agitans, oriens iam deniq; paulum,
Curriculum nunquam defesso corpore sedans.
At Canis ad caudam serpens prælabitur Argo,
Conuersam præ se portans cum lumine puppim.
Non aliæ naues vt in alto pandere proras
Ante solent, rostro Neptunia prata secantes,
Sed conuersa retro cæli semper loca portat.

πολλὰ μεταξὺ τόποιο καὶ ἡελίοιο κελεύει.

λέξος μὲν παύροιο ὅμῃ ἔσθ' ἐκείναι αὐτὸς
 ὤειων. μὴ κείνοιο ὅπως καὶ θάρῃ δὲ νυκτὶ
 ὑπὲρ πεπνῶται παρέρχεται, δὴ δὲ πεποιθοί
 ἔρανον ἐξαιδῶν προφύρεσθαι δησάσθαι.
 ὅστις καὶ φέρει ἀειρομένην ἔσθ' ἐνὶ νότῳ
 φαίνεται ἀμφοτέροισι κύμα ἔσθ' ἐνὶ βεβηκός
 ποικίλος. ἀλλ' ἔτι πάντα πεφασμένος, δὴ δὲ κατ' αὐτῶν
 γαστέρα κυανέος ποδὶ τέλειται. ἡ δὲ οἱ ἄκρη
 ἄσθ' ἐν βέλῃται δεινῶ γένῳ. ὅς ῥα μάλιστα
 ὀξεία σπειράει. καί μιν καλέεισ' ἀνθρώπων

σείειον. ἔτι ἐπὶ κείνοιο ἀμ' ἡελίῳ αἰσίωνται
 φυταλιαὶ ἰδύδονται ἀναλδέα φυμιόασαι.
 ῥεῖα γὰρ ὅτι ἐκρίνε δὴ δὲ σίχας ὀξὺς αἰξας,
 καὶ τὰ μὲν ἔρρωας, τῶν δὲ φλόον ὤλεσε πάντα
 κείναι καὶ καλόντος ἀκρόμεν. οἱ δὲ οἱ δῆλοι
 σῆμ' ἐμναί μελέεσιν ἐλαφρότοιοι ποδὶ κείνται.

ποσὶ δ' ὤειωνος ὑπ' ἀμφοτέροισι λαχρὸς
 ἐμμενές ἡματα πάντα διώκεται. αὐτὰρ ὅγ' αἰεὶ
 σείειος ὀξόποιθερ φέρεται μελόντι ἐοικώς,
 καὶ οἱ ἐπ' αὐτῇ, καί μιν καλόντα διώκει.

ἡ δὲ κνώς μεγάλῳ κατ' ἐρῶν ἔλκεται ἀργῶ
 περυνόθεν. ἔτι γὰρ τῇ γε κτ' ἡρέος εἰσι κέλαινοι,
 ἀλλ' ὅππῃ φέρεται τετραμμένη. οἷα καὶ αὐτὰ

Sicut cum cœptant tutos constringere portus
 Obuertunt nauem magno cum pondere nautæ.
 Aduersamque trahunt optata ad littora puppim.
 Sic conuersa vetus super æthera vertitur Argo,
 Atq; vsque à prora ad cælum sine lumine malum,
 A malo ad puppim cum lumine clara videtur,
 Inde gubernaculum disperso lumine fulgens
 Clari posteriora Canis vestigia condit.
 Exin semotam procul in tutoque locatam
 Andromedã, tamen explorans fera quærere Pistris
 Pergit, & vsque sitam validas Aquilonis ad auras
 Cærulea vestigat, finita in partibus austri.
 Hanc Aries tegit, & squammosi corpore Pisces,
 Fluminis illustris tangentem corpore ripas
 Nanque etiam Eridanum cernes in parte locatum,
 Cæli funestum magnis cum viribus amnem,
 Quem lachrymis mœstæ Phaethōtis sæpe sorores
 Sparserunt, letum mœerenti voce canentes.
 Hunc Orionis sub læua cernere planta
 Serpentem poteris, proceraque vincla videbis
 Quæ retinent Pisces caudarum parte locata.
 Flumine mixta retro ad Pistricis terga reuerti
 Hinc vna stella vertuntur, quam iacit ex se
 Pistricis spina valida cum luce refulgens.
 Exinde exiguae tenui cum lumine multæ
 Inter Pistricem fusæ sparsæque videntur
 Atque Gubernaculum stellæ, quas contigit omneis
 Formidans acrem morsum Lepus his neq; nomen
 Nec formam veteres certam statuisse videntur.

Nam quæ syderibus claris natura poliuit,
 Et vario pinxit distinguens lumine formas,
 Hæc ille astrorum custos ratione notauit
 Signaque signauit cælestia nomine vero.

νῆός, ὅταν δὴ νῶται ἐπιτρέψωσι κερώνω
 ὄρμεν ἐσερχόμενοι, πῶ δ' αὐτίκα πᾶς ἀνὰ κόπῃ
 νῆα, παλὶ ῥόδῃ δὲ καὶ ἀπὲται ἡ πείροιο.
 ὥς ἦγε πρύμνηθεν ἱησόντες ἔλκεται ἀργῶ.
 καὶ τὰ μὲν ἡδὲ καὶ αἰσώδης, οἷα παρ' αὐτῷ
 ἰσὺν ἀρ' πύρεως, φέρεται. τὰ δὲ πᾶσα φαεινῇ,
 καὶ οἱ πηδάλιοι κεκλασμένοι ἀσπείκονται
 ποσσὶν ὑπὸ ἔραιοισι κινῶς πεπαρόντες ἰόντες.
 πῶ δὲ, καὶ ἐκ ὀλίγον πρὸ ἀπὸ πρὸ δι πεπῆνται
 αἰσώμεν, μέγα κῆτος ἐπὶ ῥόμον κατεπείγει.
 ἢ μὲν γὰρ θρηῖκος ἔσθ' ἐπὶ πνοῇ βορέαο
 κεκλιμένη φέρεται. δ' δὲ οἱ νότος ἐχέον ἀγνῆ
 κῆτος, ἔσθ' ἐπὶ καὶ ἰχθύσιν ἀμφοτέροισι,
 βαῖον ἔσθ' ἐπὶ ποταμῶν βεβλημένον ἀσπρόσχητον.
 οἷν γὰρ κακῆνο δεινὸν ἔσθ' ἐπὶ ποσσὶ φορεῖται
 λείψανον ἡειδανοῖο πολυκλαύς ποταμῶ.

καὶ δ' ἢ μὲν ὠείωνος ἔσθ' ἐπὶ σκαλὸν πόδα τείνει.
 θεομοὶ δὲ ἔραιοι, τοῖς ἰχθύσιν ἄκροι ἐχόνται,
 ἀμφω συμφορέονται ἔσθ' ἐραίων καὶ ἰόντες,
 κητέης δ' ὅπως λελυγμένον ἐπιμύξφορέονται,
 εἰς αὖ ἐλαυνόμενοι, ἐνὶ ἀσέει πειραίνονται
 κῆτος, ὅς κείνους πρῶτη ἐπὶ κῆτος ἀκάνθη.
 οἷ δ' ὀλίγω μέτρῳ, ὀλίγη δ' ἐγκέμενοι αἰσῶ,
 μεσὺ δι πηδάλιου καὶ κῆτος εἰλίσσονται,
 ἄλλωθεν πεπῆνται ἔσθ' ἐπὶ πολυρῆσι λαγῶ.

νώνυμοι. ὅ γὰρ τοῖς πετυγμένους ἐδωλοῖο
 βεβλέαται μελέεσσιν ἐοικέντες, οἷα τε πομά
 ἐξείης σιγῶντα παρέρχεται αὐτὰ κέλδουθα
 αἰνυμένων ἐπέων. τάς αἰσῶν ἐκ ἐτ' ἐόντως
 ἐφάσατ' ἢ δ' αἰσῶν ἀπαντ' ὀνομαστὶ καλέσσαι,
 ἢ λῖθα μορφώσας. ὅ γὰρ κε δυνάστα πάντως

Has autem quæ sunt paruo sub culmine fusæ,
 Confimili specie stellas parilique nitore,
 Non potuit nobis nota clarere figura.

Voluitur inferior Capricorno Piscis ad Austrum,
 Pistricem obseruans, procul illis piscibus hærens:
 At prope conspicias experteis nominis omnes
 Inter Pistricem & Piscem quem diximus Austri,
 Stellas sub pedibus sparsas radiantis Aquari.
 Propter Aquarius obscurum dextra rigat amnem,
 Exiguo qui stellarum candore nitescit.
 E multis tum his duo late lumina fulgent.

Vnum sub magni pedibus cernetur Aquari
 Quod superest gelido delapsum lumine fontis,
 Spumiferam subter caudam Pistricis adhæsit.
 Ast omnes stellæ perhibentur nomine aquai.
 Hic aliæ volitant paruo cum lumine claræ,
 Atque priora pedum subeunt vestigia magni
 Arcitenentis & obscuræ sine nomine condunt,
 Inde Nepæ cernes propter fulgentis acumen
 Aram quam flatu permulcet spiritus Austri,
 Exiguo superum quæ lumina tempore tranat.
 Nam procul Arcturo est aduersa parte locata,
 Arcturo magnum spatium supra dedit, orbem
 Iuppiter hunc paruum inferiori parte locauit:
 Hic tamen æterno inuisens loca curriculo nox

οἷα τ' ἔκκεκρυμμένων ὄνομ' εἰπεῖν, ὅδε δαλύται.
πολλοὶ γὰρ πάντε, πολέων δ' ὅς' ἴσα πέλονται,
μέτρα τε καὶ χροίη, πάντες γέ μιν ἀμφιέλικτοι.
ὅρ' καὶ ὁμηγερέας γε εἴσατο ποιεῖσθαι
ἄσδρας, ὅφ' ἐπιτάξ' ὄλῳ παρὰ κείμενος ὄλῳ
εἶδεα σημαίνουσιν, ἄφαρ δ' ὀνομασὰ γνέοντο
ἄστρα. καὶ ἔκ' ἐπ' νῦν ἔσθ' θαύμαζέ τέ μεται ἄσπρ,
ἄλλ' οἱ μὲν καὶ θαροῖς ὠκνηρότε' εἰδέλαιοι
φαίνονται. τὰ δ' ὠρθε διωκομένοιο λαγρῶ
πάντα μάλ' ἠδρόντα, καὶ ἔκ' ὀνομασὰ φέρονται.
νεόδι δ' αἰγροκρήνος ἔσθ' πνοιῇσι νότοιο
ἰχθὺς εἰς κήτος τετραμμένος ἠώρηται,
οἷος ἄρ' πεπτερον. νόπον δέ' ἐκκλήσκουσιν.
ὄλῳι δέ' ἀπορὰ δ' ἔσθ' κείμενοι ὑδ' ὄλῳ
κήτος αἰθερείοιο καὶ ἰχθύος ἠδρέονται
μεσσοδι, νῶχε λείδ' καὶ αἰώνυμοι. ἐγγύθι δέ' σφωλ
δεξιτέρῃς ἄρ' χειρὸς ἀγανῶ ὑδ' ὄλῳ
οἷη τίς τ' ὀλίγη χύσις ὑδάτος ἐνθα καὶ ἐνθα
σκιδναμεία, χαροπαὶ καὶ αἰαλδέδ' εἰλίσσονται.
ὡ' δέ' σφιν δύο μάλλον ἐρδδύμνοι φορέονται
ἄσδρ' ὅτ' ἐπ' πολὺν ἀπίοροι, ὅδε μάλ' ἐγγύς,
εἰς μὲν ὕψ' ἀμφοτέροισι ποσὶ καλὸς τε μέγας τε
ὑδ' ὄλῳ, ὁ δέ' κυανέα ἔσθ' κήτος ὀυρή.
ὅν πάντας καλέουσιν ὕδωρ. ὀλίγοι γέ μιν ὄλῳι
νεόδι ὀξυτήρος ἔσθ' πεπτεροῖσι ποδασί
διωθῶν κύκλοι πῶλη γέδ' εἰλίσσονται.
αὐτὰρ ὕψ' αἰδομένο' κέντρῳ πέρας μεγάλοιο
σκορπί' ἄγχι νότοιο θυτήριον αἰωρεῖται.
τῷ δ' ὀλίγον μὲν ὅς' χρόνον ὑψόθ' ἐόντος.

πῶν σέται αἰπὸν γὰρ αἰετῶν ἀρκτῶροιο.
καὶ ὅρ' μὲν μάλα πολλὰ μετῶροί εἰσι κέλευθοι
ἀρκτῶρος, ὅ' δέ' θαλάσσης ὑψ' ἐσπερίῳ ἄλα νείται.
ἄλλ' ἄρ' καὶ πῶν κείνο θυτήριον ἀρχαῖη νύξ,

Signa dedit nautis, cuncti quæ noscere possent
Commiserans hominum metuendos vndiq; casus.
Nam cum fulgentem cernes sine nubibus atris
Aram sub media cæli regione locatam,
A summa parte obscura caligine tectam:

Tum validis fugito deuitans viribus austrum.

Quem si prospiciens vitaueris, omnia caute
Armamenta locans, tuto labêre per auras:
Sin grauis inciderit vehementi flamine ventus,

Perfringet cellos defixo robore malos
Vt res nulla feras possit mulcere procellas
Ni parte ex Aquilonis opacam pellere nubem
Cœperit, & subitis auris diduxerit Ara.

Sin humeros medio in cælo Centaurus habebit,
Ipseque cærulea contactus nube feretur,
Atque Aram tenui caligans vestiet vmbra,
Ad signorum obitum vis est metuenda Fauoni,
Ille autem Centaurus in alta sede locatus.

Qua sese clarum collucens Scorpions infert,
Hæc subter partem præportans ipse virilem,

Cedit, Equi & partes properat coniungere Chelis.
Hic dextra pergens quadrupes qua vasta tenetur
Quam nemo certo donauit nomine Graiûm

αὐθρόπῳ κλαίῃσα πόνον, χειμῶνος ἔσθην
 εἴναλινον μέγα σῆμα· κεδυόμηναι γὰρ ἐκείνῃ
 ἦν δὲ ἄρ' ἔφυός ἐσι· τὰ δ' ὄληο· θερδ' ὄληα πεφάσκει
 σήματ', ἐποικτεῖρσθα πολυῖξο· τίς ἀνθρώπων.
 Τῷ μὲν πελάγει νεφέων εἰλυμένων ὄληας
 οὐχέο μεσότη κείνο φαήμεναι ὄραν' ἄστρῳ,
 αὐτὸρ μὲν ἀνέφελόν τε καὶ ἀγλαόν, ὕψι δὲ μάλλον
 κυμαίνοντι νέφει πεπεσμένον, οἷά τε πόλλα
 θλίβετ' ἀνατέλλοντος ὀπωρινῷ βορέαο.
 πομάλκι γὰρ καὶ ἴσθρονότῳ ἐπὶ σῆμα ἰτύσκε
 νύξ αὐτῇ, μεγροῖσι χειρομένη νάυησις.
 οἷ δ' εἰ μὴ καὶ πίθωνται εὐαίσιμα σημαίνεσθ·
 αἰφαλτε κῆφαλτε πάντα, καὶ αὖτε ποιήσωνται
 αὐτίκ' ἐλαφτόρος πέλεται πόνος· εἰ δέ κα νηὶ
 ὑφ' ὀδῶν ἐμωλήξει δεινὴ ἀνέμιο θυέμια
 αὐτῶς ἀπρόφατος, τὰ δὲ λαίφρα πάντα ταράξῃ,
 ὄληοτε μὲν καὶ πάμπαν ἔσθ' βρυχα ναυτίλονται,
 ὄληοτε δὲ, αἷ κα διὸς παρρησιασμένοιο τύχῃσις
 οὐχόμενοι, βορέω δὲ πῆατρεῖται ἀνέμιο,
 πολλὰ μάλ' ὅτλησθαι τῷ, ὁμῶς πάλιν ἐσκέφατο
 ὄληήσας ὅτληα· νότον δ' ὅτσημα ἰτύσθαι
 δεῖδιθι μέχει βορέος ἀπεστράφατος ἰσθαι.
 εἰ δέ κα ἐσπεύης μὲν ἄλῃς κατὰ ῥα ἀπείη
 ὁμῶς ὅσῳ περτέρης, ὀλίγη δέ μιν εἰλύοι ἀχλὺς
 αὐτῶν, ἀτὰρ μετόπισθεν εἰσινέτα σήματα τούχῃ
 νύξ ὅτ παμφανόωντι θυηείῳ, ὅτ μαλ' αὖτε
 ἐς νότον, ἀλλ' ὄραιο πορραιοσκοπέειν ἀνέμιο.
 θήεις δ' ἄστρῳ ἐκείνο θυῶ ἔσθ' κείμενον ὄληοις,
 τῷ γὰρ τοῖα μὲν αὐτῷ εἰσινέτα, νεότῃ κείται
 σκορπίῳ, ἰσθαιραῖα δ' ἔσθ' σφίσι χηλαὶ ἔσθ' ὄληας.
 αὐτὰρ ὁ δεξιτέρῳ αἰεὶ τανύοντι ἔσθ' ὄληας
 αὐτίκα δεινῷ θυηείῳ· αὐτὸς δὲ οἱ ἀπείξ
 ὄληο μάλ' ἐσθ' ἔσθ' ὄληας ἐλὼ μὲν ὄληας χεῖρος
 θυηείῳ· ὅτ γὰρ μιν πρότορον ἐπεφημίξασθαι.

Tendit, & illustrem truculentus cedit ad Aram.
Hic sese inferni de partibus erigit Hydra
Præcipiti lapsu flexo cum corpore serpens.
Hoc caput atque oculos torquens ad terga Nepai
Conuexoque sinu subiens inferna Leonis,
Centaurum leni contingit lubrica cauda.
In medióque sinu fulgens Cratera relucet:
Extrema nitens plumato corpore Coruus,
Rostrum tundit, & hic, Geminis est ille sub ipsis
Ante Canem Graio Procyon qui nomine fertur.
Hæc sunt quæ visens nocturno tempore signa,
Legitimo cernes cælum lustrantia cursu.
Nam quæ per bis sex signorum labier orbes
Quinque solent stellæ, simili ratione notari
Non possunt: quia quæ faciunt vestigia cursu,
Non eodem semper spatio portata teruntur.
Sic malunt errare yagæ per nubila cæli,
Atque suos vario motu metirier orbes.
Hæc faciunt magnos longinqui temporis annos,
Cum redeunt ad idem cæli sub tegmine signum.
Quare ego nunc nequeo totos euoluere cursus:
Verum hæc quæ semper certo voluuntur in orbe
Fixa, simul magnos similes vertentibus orbes
Quattuor, æterno lustrantes lumine mundum.
E quibus annorum volitantia lumina nosces,
Quæ densis distincta licebit cernere signis.
Tum multos orbes magno cum lumine latos
Vinctos inter se, & nodis cælestibus aptos,
Atque pari spatio duo cernes esse duobus.
Nam si nocturno cognoscens tempore cælum,
Cum neque caligans detergit sydera nubes,
Nec pleno stellas superaret lumine luna,
Vidisti magnum candentem serpere Circum:

ἄλλ' ἐπὶ γὰρ τε καὶ ὄγχοι ποταμοὶ δὲν ἔλκεται ἄστροις,
 ὕδασι μιν καλέσιν. ὅ δὲ ζώοντι ἐοικὸς
 ἦνεκ' εἰλεῖται. καὶ οἱ κεφαλὴν ἔσθ' ἐμείσονται
 καρκίνον ἰκνεῖται, σπείρη δ' ἔσθ' ἐμείσονται
 ἔρη δὲ κρήματα ἔσθ' αὐτὸς κενταύροιο.
 μέσση δὲ σπείρη κρητὴρ, πυμάλτη δ' ἐπὶ κείται
 εἰδωλὸν κόρακος, σπείρην σκόπρον ἐοικὸς.
 καὶ μὲν καὶ προκύων διδύμοις ὑπὸ καλὰ φαίνει.
 ταῦτά κε θηήσκειο παρδὸρ χρομένων ἐν αὐτῷ
 ἐξέης παλίνωρα, τὰ γὰρ καὶ πάντα μάλ' αὐτῷ
 ἔρανον δὲ ἐν ἄρην ἀγάλατα νυκτὸς ἴσσης.
 οἱ δ' ἐπιμύξ' ὄγχοι πέντ' ἄστροις ἔδεν ὁμοῖοι
 πάντοθεν εἰδωλὸν δυοκαίδεκα δινόνονται.
 ἔη αὖ ἐπ' εἰς ὄγχοις ὁρόων ἐπιτεκμήριο
 κένωρ, ἥχι κέονται, ἐπεὶ πάντ' ἐμείσονται.

μακροὶ δὲ σφέων εἰσὶν ἐλισσομένων ἐν αὐτῷ.
 μακρὰ δὲ σήματα κείται ἀπὸ ποταμῶν εἰς αὐτὸν ἰόντων.
 ἔδ' ἐμείσονται κένων ἐν ἄρην εἰς
 ἀπλανέων τὰ τε κύκλα τὰ τ' αἰθέρι σήματ' ἐν αὐτῷ
 ἦτοι μὲν τὰ γε κείται ἀλίγκια δινόνται
 τέσσαρα. τὸν κε μάλιστα ποτὴν ὁφέλεις τε γένοιτο
 μέτρων ποταμοπέοντι αὐτῶν ἐν αὐτῷ.
 σήματα δ' ἐμείσονται πᾶσιν ἐπὶ ἔρῃ δὲ ποταμῶν
 πολλὰ τε, καὶ χωρὶς δὲ παντὶ συνδρμητὰ πάντα.
 αὐτοὶ δ' ἀπλανέες καὶ ἀρηρότες ἀμύλοισι
 πάντ' ἐμείσονται μέτρων γε δὴ οὐδὲν αὐτῶν φέρονται.
 εἰ ποτέ τοι νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὅτε πάντας ἀγαυὸς
 ἄστροις ἀνθρώποις ἐπιδείκνυται ἔρανη νύξ,
 ἔδ' ἐμείσονται φέρεται νεόμῳ σελῶν
 ὅλγα τὰ γε κενέφαος διαφαίνεται ὅξεια πάντα,
 εἰ ποτέ τοι τῆμος δὲ ποτὶ φάσιν ἴκητο θαῦμα

Laetus hic nimio fulgens candore notatur.
 Hic non perpetuum detexens conficit orbem,
 Sed spatio multum superest præstare duobus:
 Dicitur & latè cæli lustrare cauernas,
 Quorum alter tangens Aquilonis vertitur auras
 Ora petens Geminorum, illustratum genu ardens,
 In sese retinens Auriga portat vtrunque.
 Hunc supra, læua Perseus humerôque sinistro,
 Tangit, ad Andromedè hic dextra de parte tenetur.
 Imponitque pedes duplices Equus, & simul Ales
 Ponit auis caput, & clinato corpore tergum,
 Anguitenens humeris connititur, illa recedens
 Austrum consequitur deuittans corpore Virgo.
 Inde Leo, & claro collucens lumine Cancer,
 In quo consistens conuertit curriculum Sol
 A Estiuus, medio distinguens corpore cursus.
 Hic totus medius circo disiungitur ipso.
 Pectoribus validis atque aluo possidet orbem.

Hunc octo in partes diuisum noscere circum,
 Si potes, inuenies supero conuertier orbe,
 Quinque pari spatio. partes treis esse relictas,
 Tempore nocturno quas vis inferna frequenter.
 Alter ab infernis Austri conuertitur auris.
 At alter medium subter secat hic Capricornum,
 Atque pedes gelidum riuum fundentis Aquari,
 Cæruleæque feram caudam Pistricis, & illum
 Fulgentè Leporè, inde pedes Canis, & simul amplâ
 Argolicam retinet crebro cum lumine Nauem.
 Tergaque Centauri, atque Nepaï portat acumen.
 Inde Sagittari defixum possidet arcum.
 Hunc à clarifonis auris Aquilonis ad Austrum.

σκεψαμένη πάντῃ κεκασμένην διρέϊ κύκλῳ
 ἔρπον, εἰ καὶ ἴς ὅσο ἔπεισας δῆμος ἔδειξε,
 καὶ ποδὶ λῶες προχάλῃ γάλα μιν καλέσσι.
 ἔθ' δὴ τοι χροίῳ μὲν ἀλίγκιος ἔκ' ἐπὶ κύκλος
 δινεῖται. τὰ δὲ μέτρα τότ' ἐπισύρωρ πόρ' ἰόντως
 οἱ δύο, τοῖ δὲ σφέων μέγα μείονδ' εἰλίσσονται.
 τῶν δ' ὁ μὲν ἐγγύθερ ὅτ' ἐκαστὸν χροίον βορέαιο.
 εἰ δέ οἱ ἀμφότραι κεφαλαὶ διδύμων φορέονται.
 εἰ δὲ τὰ γύμνατα κῆται ἀφ' ἡρότος ἡνιόχοιο.
 λαὶν δὲ κνήμη καὶ αἰσδρὸς ὥμος ἐπ' αὐτῷ
 πόρσεως. ἀνδρὸς μέδης δὲ μέσῳ ἀγκῶνος ὑπὸρθερ
 δεξιτέρῳ ἑσέχει. δ' μὲν οἱ δέναν ὑπόθ' ἡκῆται
 ἀσπτότρον βορέω γε, νότῳ δ' ἐπικέκλιται ἀγκῶρ.
 ὁπλὰ δ' ἱππῆς, καὶ ὑπ' αὐχενον ὀρνίθου
 ἀκρῆσι κεφαλῇ, καλὸν τ' ὀφειλέχοι ὥμοι,
 αὐτὸν δινύονται ἐλκῶν μὲν ποδὶ κύκλῳ
 ἥδ' ὀλίγον φέρεται νοτιότερη, δ' ἐπιβάλλει,
 παρθέτος. δῆλ' ἀλέωρ, καὶ καρκίνος, οἱ μὲν ἄρ' ἀμφω
 ἐξείης κέαται βεβλεμένοι. αὐτὰρ ὁ κύκλος
 ἥ μὲν ἔπεισας καὶ γαστέρα μέχει παρ' αἰδῶ
 τέμνει, τὸν δὲ δίωκε κέως ὑπὲρθερ χελεῖς
 καρκίνον. ἥχι μάλισα διχαίον μὲν ὅν κα νοήσης
 ὀρδῶν, ἵν' ὀφθαλμοὶ κύκλῳ ἐκ' ὀρδῶν ἴοισιν.
 τῷ μὲν ὅσον τε μάλισα δ' ὅκ' ὡς μετρηθέντος,
 πέντε μὲν εἴδια σφίεσθαι κατ' ἑσπέρτατα γαίης,
 τὰ τρία δ' εἴ πορ' αὐτῇ. θέρεος δέ οἱ εἴ τροπαί εἴσις.
 ἀλλ' ὁ μὲν εἰ βορέω ποδὶ καρκίνον ἐσθίεινται.
 δῆμος δ' αὐτόων ἵν' ὅτ' ἐπὶ μέσον αἰγροκρῆα
 τέμνει, καὶ πόδας ὑδρὸς, καὶ κήπεος ἔρῳ.
 εἰ δέ οἱ ὅτ' λατῶς ἀτὰρ κνῶς ἔμ' ἀλλὰ πολλῶν
 αἰνυται, ἀλλ' ὁ πόσῳ ἐπέχει ποσίν. εἰ δέ οἱ ἀρῶν,
 καὶ μέγα κενταύροιο μετὰ φέου. εἰ δέ τε κέντρος
 σκορπίου, εἰ καὶ τόξον ἀγῶν ὅτ' ἐξουτῆρ.
 ἥ πύματον κατὰ τοιοῦτο παρδρῶ μὲν βορέαιο

Condens postremum tangit rota feruida solis:
 Exinde in superas brumali tempore flexu
 Se recipit sedes. hinc orbi quinque tributæ
 Nocturnæ partes supra, tres luce dicantur
 Hasce inter, mediam in partem retinere videtur
 Tantus quantus erit collucens Lacteus orbis.
 In quo autumnali atque iterum sol lumine verno
 Exæquat spatium lucis cum tempore noctis.
 Hunc retinens Aries sublucet corpore totus,
 Atque genu flexo Taurus connititur ingens.
 Orion claro contingens pectore fertur,
 Hydra tenet flexu Crateram, Coruus adhæret.

Et pauca Chelis stellæ, simul Anguitenentis
 Sunt genua, & summi Iouis Ales nuntius instat.
 Propter Equus capite & ceruicum lumine tangit
 Hosce æquo spatio deuinctos sustinet axis.
 Per medios summo cæli de vertice tranans.
 Ille autem claro quartus cum lumine circus,
 Partibus extremis extremos continet orbes,
 Et simul à medio media de parte secatur,
 Atque obliquus in his nitens cum lumine fertur,
 Vt nemo cui sancta manu doctissima Pallas
 Solertem ipsa dedit fabricæ rationibus artem,
 Tam tornare catè contortos possiet orbes,
 Quàm sunt in cælo diuino lumine flexi,
 Terram cingentes, ornantes lumine mundum,
 Culmine transuerso retinentes sydera fulta.
 Quattuor hi motu cuncti voluuntur eodem,
 Sed tantum supra terras, semper tenet ille
 Curriculum oblique inflexus.
 Quanto est diuisus Cancer spatio à Capricorno,
 Ac subter terras spatium par esse necesse est.

ἔς νότον ἥελιος φέρεται. τρέπεται γέ μιν αὐτοῦ
χειμέριος καὶ οἱ τεῖα μὲν ποδὶ τέλλεται ὑψὺ

τῶν ὀκτῶ, τὰ δὲ πέντε κατ' ὥρυχα δινύονται.
μεσότης δ' ἀμφοτέρων, ὅσος πολιοῖο γάλακτος,
γαῖαν ἔποσσεύεται κύκλος διαχέοντι ἐοικώς.
εἰ δέ οἱ ἥματα τυξὶν ἰσαίεται ἀμφοτέροισι.
φθίνοντες δέρεος, τῷ τ' εἶαρος ἰσαμένοιο.
σῆμα δέ οἱ κελός, ταύροιο τε γούνατα κείται,
κελός μιν κ' μῆκος ἐληλαμνός οὐκ ἐκ κύκλου,
ταύρος δὲ σκελέωρ ὅση ποδὶ φαίνεται ὀκλάξ.
εἰ δέ τε οἱ ζώνη δι' φεγγέος ὠρίωνος,
καμπήτ' αἰδομένης ὕδατος ἐνὶ οἷ, καὶ ἐλαφός
κρητῆρ. εἰ δὲ κόραξ. ἐνὶ δ' ἀστέρι εἰς μάλα πολλοὶ
χηλάων εἰς τῷ δ' ὀφείδεα γούνα φορεῖται.
εἰ μὲν αἰντῶ ἀπαμείρεται, δηλ' οἱ ἐγγύς
ζῶος ἀντίται μέγας ἄγγελος. ἢ δὲ κατ' ἀντὶ
ἰππεὶν κεφαλὴν καὶ ὑπαύχονον εἰλίσσονται.
εἰ μὲν παρβολὰ δὴ δὴ δὴ ποδὶ βάλλεται ἄξωλ.
μεσότης πάντας ἔχωρ. ὃ δὲ τέτρατος ἐσφίησται
λαξός εἰς ἀμφοτέροις, οἱ μὲν εἰς ἐκάτορδε ἐξυῖ
ἀν' ἑκάτῳ τρωτικοί. μέσος δὲ ἐμεσότης τέμνει.
εἰ καὶ ἀθηναίης χειρὶν δεδιδαγμένος ἀνὴρ
δύμη καμῆσαιτο κυλινδόμενα τροχάλλεια,
τοῖα τε καὶ τόσα πάντα ποδὶ σφαιρῶν ἐλίσσεται,
ὥς τὰ γ' εἰς αἰθερίᾳ πλάγῳ ζυνεφρότα κύκλω,
εἰς ἡδὲ νύκτα διώκεται ἥματα πάντα.
καὶ τὰ μὲν ἀντέμει τε καὶ ἀντίει νεότης διώει
πάντα παραβλήδην. μὴ δὲ σφαιρῶν ὅσιν ἐκάς
ἐξείης ἐκάτορδε κατὰ λυσὶν αἰοδός τε.

αὐτὰρ ὅ γ' ὠκεανὸς τὸν παρὰ μείβεται ὕδαρ,
ὅσον ἀπ' αἰγυρόης αἰδρωμένοιο μάλισσα.

Et quantos radios iacimus de lumine nostro,
Quis lunæ conuexum ✕ contingimus orbem,
Sex tantæ poterunt sub eum succedere partes
Bina pari spatio cælestia signa tenentes.
Zodiacum hunc Græci vocitant, nostrique Latini
Orbem signiferum perhibebunt nomine vero.
Nam gerit hic voluens bis sex ardentia signa.
A Estifer est pandens feruentia fydera Cancer.
Hunc subter fulgens cedit vis torua Leonis,
Quem rutilo sequitur collucens corpore Virgo.
Exin proiectæ claro cum lumine Chelæ,
Ipsaque consequitur lucens vis magna Nepai.
Inde Sagittipotens dextra flexum tenet arcum.
Post hunc ore fero Capricornus vadere pergit.
Humidus inde loci collucet Aquarius orbem.
Exin squammiferi serpentes ludere Pisces.
Queis comes est Aries obscuro lumine labens:
Inflexoque genu proiecto corpore Taurus:
Et Gemini clarum iactantes lucibus ignem.
Hæc Sol æterno conuestit lumine lustrans,
Annua conficiens vertentia tempora cursus.
Hic quantum terris conuexus pellitur orbis,
Tantundem patens supra mortalibus extat.
Sex omni semper cedunt labentia nocte.
Tot cælum iussu fugientia signa reuisunt.
Hoc spatium tranans cæcis nox conficit umbris
Quod supra terras prima de nocte relictum est.
Quod si solis aues certos cognoscere cursus,
Ortus signorum nocturno tempore vides,
Nam semper signum exoriens Titan trahit vnum.
Sin autem officiens signis mons obstruet altus,
Aut adiment lucem cæca caligine nubes,
Certas ipse notas cæli de tegmine fumes.
Ortus atque obitus omneis cognoscere possit.

κερκίον εἰς αἰγιόνα κυλίνδεται. ὅσον ἅπαντα
 αὐτέλων ἐπέχει τόσον γέμει δῆλοσι διώων.
 ὅσον δ' ὀφθαλμοῖο βολῆς ἀποτέμνεται ἀνγὴ,
 ἐξάλκισ ἂν τόσσ' ἡμῖν ἔποσθ' αἰμοί. αὐτὰρ ἐκαστὴ
 ἴσθ' μερῆθεῖσα δύνω ποδὶ τέμνεται ἄστρα.
 ζωῖδιον δὲ κύκλον ἐπὶ κλησὶν καλέεσσι.
 τοῦ ἐνὶ κερκίος ὄβι, λέων τ' ὅς τ' τοῦ, καὶ ὕψ' αὐτῷ
 πρὸ δένος, αἶ δ' ἐπὶ οἱ χηλαὶ, καὶ σκορπίος αὐτῶς,
 τοξοῦτ' ἑς τε, καὶ αἰγρὸν ὄρωσ, ὅς δ' αἰγρὸν ὄρῃ

ὕδ' ὄρωσ, ὅσο δ' αὐτ' ἐπ' ἰχθυόσιν ἀσφρόωνται.
 τοῦ δὲ μυδὰ κελὸς, ταῦρος τ' ὅς τ' τοῦ, δίδυμοί τε.
 οὐ τοῖς ἥλιος φέρεται δυοκαίδεκα πᾶσι,
 πάντ' ἐνιαυτὸν ἄρ' ὅρ'· καὶ οἱ ποδὶ ἰόντε
 κύκλον, ἀέξονται πᾶσαι ἐπικαίρωτοι ὥραι.
 τῷ δ' ὅσον κίχλιο κατ' ὠκεανοῖο διώηται,
 τόσον ὑπὸ γαίης φέρεται, πᾶσι δ' ὅς τ' νυκτὶ
 εἰς αἶθ' διώσσι δυοδεκάδους κύκλιο.
 τόσαι δ' αὐτέλωνσι. τόσον δ' ὅς τ' μήκρος ἐκαστὴ
 νύξ αἶθ' πετάνυσται, ὅσον τέ ποδὶ ἡμῶν κύκλος
 ἀρχομένης ἀπὸ νυκτὸς αἰερεται ὑπόδι γαίης.
 ἔκαστ' ἀπὸ βλήτον δεδοκημένω ἡμέρας εἴη
 μοιράωρ σκέπτεσθαι, ὅτ' αὐτέλωνσι μεκάσθ'·
 αἶθ' γὰρ τάων γε μὴ σωανέρεται αὐτῶς
 ἥλιος. τὰς δ' ἂν γε ποδὶ σκέπαιο μάλιστ'
 εἰς αὐτὰς ὁρώωρ. ἀτὰρ εἰ νεφέεσσι μέλαιναι
 γίνοντ', ἢ ὄρεος κεκρυμμέναι αὐτέλωνσι,
 σήματ' ἐπὶ ῥαχέσιν ἀρῆρότα ποιήσασθαι.
 αὐτῶς δ' ἂν μάλα τοὶ κόρα' ὠνέκα πόρθε διδοίη
 ὠκεανὸς, τὰ τε πολλὰ ποδὶ στέφεται εἰς αὐτῶν,

Quæ simul existant cernes, quæ tempore eodem
 Præcipitent obitum nocturno tempore nosces.
 Iam simul vt supero se toto lumine Cancer
 Extulit, ex templo cedit delapsa Corona.
 Et loca conuifit caudâ tenuis infera Piscis.
 Dimidiam retinens stellis distincta Corona
 Partem, etiam supera atq; alia de parte repulsa est.
 Quâ tamen insequitur Piscis, nec totus ad umbras
 Tractus, sed supero contactus corpore cedit,
 Atq; humeros vsque à genibus Cancrûmq; recõdit
 Anguitenens validis magnû à ceruicibus Anguem.
 Iam vero Arctophylax non æqua parte secatur.
 Nam breuior clara cæli de parte videtur.
 Amplior infernas depulsus possidet umbras,
 Quattuor hic obiens secum deducere signa
 Signifero solet ex orbi. tum serius ille
 Cum supera sese satiauit luce recedit,
 Post mediam labens claro cum corpore noctem.
 Hæc obscura tenens conuestit sydera tellus,

At parte ex alia claris cum lucibus errat,
 Orion humeris, & lato pectore fulgens
 Et dextra retinens non cassum luminis ensema.
 Sed cum de terris vis est patefacta Leonis,
 Omnia quæ Cancer præclaro detulit ortu,
 Cedunt obscurata, simul vis maior *
 Pellitur, ac flexo confidens corpore Nisus.
 Iam supero ferme depulsus lumine cedit,
 Sed læuum genu atque illustrem liquit in altum
 Plantam. tum cõtra exoritur clarum caput Hydræ,
 Et Lepus, & Procyon, qui sese feruidus infert
 Ante Canem, inde Canis vestigia prima videntur.
 Non pauca è cælo depellens signa repente,
 Exoritur candens illustria lumina Virgo

νήοθεν ὁππῆμος κείνων φορέουσιν ἐκείνῳ.
 ὅ οἱ ἀφανρότατοι ὅτε καρκίνος ἀντέλῃσιν
 ἄσπερ δὲ ἀμφοτέρωθεν ἐλίσσονται ποδὶ κέκασται,
 τοὶ μὲν δυνόντες, τοὶ δ' ἔξ' ἐτέρης αἰονότες.
 δυνάει μὲν σέφανος, δυνάει δὲ καὶ ἑλκίμῳ ἰχθύς.
 ἡμῶν μὲν κεν ἴδῃαι μετῆρορ, ἡμῶν δ' ἡδὴ
 ἐχθαίρει βαλμασι κατὰρχομαίει σφαίνοιο.
 αὐτὰρ ὅγ' ἔξ' ὁππῆρος τετραμμεύς, δῆλα μὲν ἔπω
 γασέει νειαίρει, τὰ δ' ὑπὸ δόρυ νυκτὶ φορεῖται.
 τὸ δὲ καὶ εἰς ὤμῳ κατὰ γὰρ μαχρόν οὐκ ἔστι
 καρκίνος ἐκ γονάτων. κατὰ γὰρ δ' ὅταν αὐχένος ἐγγύς·
 ὅδ' αὖ ἐτ' ἀρετὴ φύλαξ εἴη πολὺς ἀμφοτέρωθεν,
 μέων ἡμάλιος, τὸ δ' ὅσον ἄνυχρος ἡδὴ.
 τέτρασι γὰρ μείραις ἡδὴ καὶ ἰόντα βοώπῳ
 ὠκεανὸς δέχεται. ὅδ' ἐπὶ φάρος κορέσεται,
 βαλυντῶ δ' ἐπέχει πλεον δίχα νυκτὸς ἰχθύος,
 ἡμῶν ὅτ' ἡελίοιο κατὰρχομαίνοιο δύνῃται.
 καὶ αἰὶ τοὶ καὶ νύκτ' ἐποτρύνοντι λέοντες,
 ὥς οἱ μὲν δύνουσιν. ὁ δ' αἰπὸς ὅδ' ἐν αἰκῇ,
 ἄλλ' οὐ μὲν ζώνῃ, οὐ δ' ἀμφοτέροισι φαεινὸς
 ὤμῳ δαίμων, ξίφος γέμει ἴσα πεποιθὺς,
 πάντα φέρων ποταμὸν, κέραος παρὰ τείνεται δῆλα.
 ἐρχομαίει δὲ λέοντι τὰ μὲν καὶ πάντα φέρονται

καρκίνῳ ὅσ' ἐδύνοντο. καὶ αἰετός. αὐτὰρ ὅγε γυνὴ
 ἡμῶν, δῆλα μὲν ἡδὴ, αὐτὰρ γόνυ καὶ πόδα λαοῦ
 ἔπω κυμαίνοντος ὑπὸ δόρυ φέρει ὠκεανόιο.

ἀντέλῃ δ' ὕδρως κεφαλῇ, χαροπὸς τε λαγρός.
 καὶ περὶ κύνων, περὶ δόρυ τε πόδ' οὐκ ἔστιν αἰδομαίνοιο.

ὅ μόνον ὀλίγας γαίης ὑπὸ νείατα βάλλει

Cedit clara Fides Cyllenias: mergitur vnda
Delphinus, simul obtegitur depulsa Sagitta:
Atq; Avis ad summam caudam, primasq; recedit
Pennas, & magnus pariter delabitur Amnis.
Hic Equus à capite, & longa ceruice latefcit.
Longius exoritur iam claro corpore serpens,
Crateraque tenus lucet mortalibus Hydra.
Inde pedes Canis oftendit iam posteriores,
Et post ipse trahit claro cum lumine puppim.
Insequitur labens per cæli numina Nauis,
Hæc medium oftendit radiato ftipite malum.
Et iam iam toto processit corpore Virgo.
At cum procedunt obscuro corpore Chelæ,
Existit pariter larga cum luce Bootes.
Cuius inaduerfo est Arcturus corpore fixus,
Totâque iam suprafulgens prolabitur Argo,
Hydrâque, quod latè cælo dispersa tenetur,
Nondum tota latet, non caudam contigit vmbra,
Iam dextrum genu, & decoratam lumine suram
Erigit ille vagans vulgato nomine Nifus,
Quem nocte extinctû atq; exortum vidimus vna
Persæpe, vt paruum tranans geminauerit orbem.
Hic genu & suram cum Chelis erigit alte:
Ipse autem præceps obscura nocte tenetur
Dum Nepa & Arcitenens inuisant lumina cæli.

Nam secum medium pandet Nepa, tollere vero
In cælum totum exoriens conabitur arcum.
Hic tribus elatus cum signis corpore toto
Lucet, at exoritur media de parte Corona.
Caudâque Centauri extremo candore refulget.
Hic se iam totum cæcas Equus abdit in vmbra,
Quem rutila fulgens pluma præteruolat Ales.
Occidit Andromedæ clarum caput, & fera Pistrix

πῦρ δένος αἰτέλλουσα· λύρη τό τε κυμνώσκει,
 καὶ δελφὶς δυνύσει, καὶ δὴ ποίνης ὀϊστός.
 σὺν τοῖς ὄρνιθας πρῶτα πῖδρά μίσφι παρ' αὐτῷ
 ἔρῳ, καὶ ποταμῷο παρηοεῖαι σκιοῶνται
 διώει δ' ἵππειν κεφαλῇ, διώει δὲ καὶ ἀνχλῷ.
 αἰτέλλει δ' ὕδρη μὲν ὅς' ὀλίγον ἄχει παρ' ἀνδρῶς
 κρητῆρα. φθάμενος δὲ κύων πόδας αἰννυται δῆλως,

ἔλκων ἰζόπιθον πρύμναι πολυτερέος ἀργῆς.
 ἔδ' ἰδέει γαίης ἰσὺν διχόωσα κατ' ἀνδρῶς,
 πῦρ δένος ἥμος ἅπασα παραιόθεν ἄρπυ γλύνται·
 ἔδ' αὖ ἐπὶ ῥόμῳ χηλαὶ καὶ λεπτὰ φάσσαι,
 ἄφαστοι ποδίοισι· ἐπεὶ μέγα σῆμα βοώτης
 ἀθρόος αἰτέλει βεβλημένος ἀρητῆροιο.
 ἀργῇ δ' ἔ' μάλα πᾶσα μετῆρος ἔσσεται ἥδη.
 ἄλλ' ὕδρη· κέχυται γὰρ ἐν ἔρασι ἥλιθα πομπῇ,
 ἔρῃς αὖ δέοιζό μόνον δ' ὅς' χηλαὶ ἄγχις
 δεινὸν ἐφεισῶτ' ὀφειλέα. τῷ μὲν ἔπειτα
 δεξιτέρῳ κνήμῳ αὐτῷ ἐπιρῶνίδος ἄχεις
 αἰεὶ γνύξαι, αἰεὶ δὲ λύρη παρὰ πηῖνός.
 ὃν ἵνα ἴδωσιν αἴτιον ἑσπεραίων εἰδὼλως
 ἀμφοτέρων διώοντα καὶ ἰζ' ἐτέρης αἰείοντα
 πομπῆς αὐτοῦ καὶ δαδύμδα. τῷ μὲν ἄρ' οἶν
 κνήμη σὺν χηλῇ φαίνεται ἀμφοτέρῃσι.
 αὐτὸς δ' ἐς κεφαλῇ ἐπὶ πρὸ τετραμμένους, δῆλως
 σκορπίον αἰτέλλοντα μείει, καὶ ῥήτορα τόξον.
 οἱ γὰρ μὲν φορέουσιν, ὁ μὲν μέσον δῆλως τε πάντα,
 χεῖρα δὲ οἱ σκαλῷ κεφαλῇ τ' ἄμα τόξον ἄγνῃ.
 ἄλλ' ὁ μὲν ὥς τείχεα πάντα καταμελεῖσι φορεῖται.
 ἥμισυ δὲ σφαλνοῖο, καὶ αὐτῷ ἔχον ἔρῳ
 κενταύρος, φορέουσιν ἀνδρῶν ῥόμῳ ἐπὶ χηλαί.
 τῆμος ἀποχομῶν κεφαλῇ μεταδύεται ἴσως,
 καὶ πρὸ τέρους ὄρνιθας ἐφέλλεται ἔχων ἔρῃ.
 διώει δ' αἰδουμένης κεφαλῇ. δὴ δέ οἱ μέγα δειγμα

Labitur horribiles epulas funesta requirens.
Hanc contra, Cepheus non cessat tendere palmas,
Illa usque ad spinam mergens se cæcula condit:
At Cepheus caput atq; humeros palmâsq; reclinat.
Cum vero vis est vehemens exorta Nepaï,
Latè fusa volat per terras fama vagatur
Vt, quondam Orion manibus violasse Dianam
Dicitur, excelsis errans in collibus amens,
Quos tenet, Aegæo defixa in gurgite ★
Brachia quæ viridi conuestit tegmine vitis.
Ille feras vecors amenti corde necabat,
Oenopionis auens epulas cœnare nitentes.
At vero pedibus subito perculsa Dianæ
Insula discessit, disiectâque saxa reuellens
Perculit, & cæcas lustrauit luce lacunas.
E quibus ingenti existit cum corpore, præ se
Scorpios infestus præportans flebile acumen.
Hic valido cupidè venantem perculit ictu,
Mortiferum in venas figens per vulnera virus:
Ille graui moriens constrauit corpore terram.
Quare cum magnis sese Nepa lucibus effert,
Orion fugiens commendat corpora terris.
Tum vero fugit Andromeda, & Neptunia Pistrix
Tota latet. cedit conuerso corpore Cepheus,
Extremas medio contingens corpore terras.
Hic caput & superas potis est demergere partes,
Infera lumborum nunquam conuestiet vmbra:
Nam retinent Arctoi lustrantes lumine furas.
Labitur illa simul gnatam lachrymosa requirens
Cassiopeia, neque ex cælo depulsa, decore
Fertur: nam verso contingens vertice primùm
Terras post humeros euersa sæpe refertur.
Hanc illi tribuunt pœnam Nereides almæ,
Cū quibus, vt perhibent, ausa est cōtendere forma.
Hæc obit inclinata, at pars exorta Coronæ est.

κήτεος ἠδ' ὁρίεις ἐπ' ἀλ' γὰρ νότος. ἀντία δ' αὐτὸς
 κηφθὺς ἐκ βορέω μεγάλα ἀνά χειρὶ κελθὼν.
 καὶ δ' ἔμην' ἐς λαοὺς τετραμμένον, ἄχει παρ' αὐτῷ
 δῶδ'. ἀτὰρ κηφθὺς κεφαλῇ καὶ χειρὶ καὶ ὤμῳ,
 καμπαὶ δ' αὖ ποταμοῖο, καὶ ἀντίη' ἐπὶ δ' ἄρ' αἰῶν
 σκορπίου, ἐμπίπτοιεν εὐρὺ δ' ὤκεανοιο.
 ὅς καὶ ἐπὶ δ' ἄρ' αἰῶν φοβέει μέγα δ' αἰῶνα.
 ἄρτεμις ἱλῆκοι. προτέρων λόγος. οἷμιν ἔφαντο
 ἔλκηνται πέπλοιο χίῳ, ὅτε θηεῖα πάντα
 καρτὸς δ' αἰῶν σιβαρῇ ἐπέκ' ἔπειτα κορυφῇ,
 θήρης ἀρνύμενος κείνῳ χάλειν οἶνοπίωνι.
 ἡ δέ οἱ δ' αὐτὴ ἐπετείναντο θηεῖαν δ' ἄρ' αἰῶν
 νῆος, ἀνὰ δ' ἄρ' αἰῶν μέσας ἐκείνῳ δ' αἰῶν
 σκορπίον. ὅς δ' αὖ μιν ἔτα καὶ ἔκτανε πομπὴν ἑόντα
 πλειότορος προφανέας. ἐπεὶ ἄρτεμις ἦν καὶ αὐτῷ.
 τ' ἔνευα δ' ἡ καὶ φασὶ πρόαιον ἐρχομένοιο
 σκορπίου, δ' αἰῶν παρὲν χθονὸς ἔχεται φύγῃς.

ὅς δ' αὖ μιν ἀνδ' ὁρίεις καὶ κήτεος ὅς δ' αὖ ἐλέλειπτο,
 κείνῳ δ' αὖ τέ μιν ὅς δ' αὖ παρὲν χθονὸς ἔχεται φύγῃς.
 πανσύνδην φύγῃς. ὅς δ' αὖ ζώνη τότε κηφθὺς
 γαῖαν ἐπ' ἔξω, τὰ μὲν ἐς κεφαλῇ μάλα πάντα
 βαλῆων ὤκεανοιο, τὰ δ' ὅς δ' αὖ μιν, δ' ἄρ' αἰῶν
 ἄρ' αἰῶν καὶ ὅς δ' αὖ μιν καὶ ὅς δ' αὖ μιν.
 ἡ δέ καὶ αὐτὴ παιδὸς ἐπείγεται εἰδὼλοιο.
 θειλὴ καὶ αὐτὴ. τὰ δ' ὅς δ' αὖ μιν, δ' ἄρ' αἰῶν
 φαίνεται ἐκ δ' ἄρ' αἰῶν πόδ' αὖ καὶ χεῖρ' αὖ ὑπὸ δ' αἰῶν.
 ἄρ' αἰῶν ἡ γὰρ ἐς κεφαλῇ ἴση δ' αὖ μιν, δ' ἄρ' αἰῶν
 μερομῶν γονάτων. ἐπεὶ δ' ἄρ' αἰῶν ἐκείνῳ
 δ' αἰῶν καὶ πανόπῃ μεγάλῳ ἀτὰρ ἰσώσασθαι.
 ἡ μὲν ἄρ' αἰῶν ἐπ' ἔξω φέρεται. τὰ δ' αὖ μιν, δ' ἄρ' αἰῶν
 ὅς δ' αὖ μιν, δ' ἄρ' αἰῶν, σφαλοῖο, τὰ δ' αὖ μιν, δ' ἄρ' αἰῶν.

Altera cum caudâque omnis iam panditur Hydra
 At caput & totum sese Centaurus opacis
 Eripit è tenebris, relinquens vestigia parua.
 Ipse feram dextra retinet, prolabitur inde

Anguitemes capite & manib⁹. profert simul Anguis
 Iam caput & summum flexo de corpore lumen.

Hic ille exoritur conuerso corpore Nifus,
 Aluum, crura, humeros, simul & præcordia lustras:
 Et dextra radios lato cum lumine iactans.
 Inde Sagittipotens superas conuifere luces
 Institit, & mergit Nisi caput. & simul effert
 Sese clara Fides, & promit corpore Cepheus.
 Feruidus ille Canis toto cum corpore cedit.
 Abditur Orion. obiit Lepus abditus vmbra.

Inferiora cadunt Aurigæ.

Inde obiens Capricornus ab alto lumine pellit
 Aurigam, instatémq; Caprâ paruos simul Hædos.
 Et magnam antiquo depellit nomine Nauem,
 Crus dextrumq; pedem liquens obit infera Perseus
 In loca. tum cedens à puppi linquitur Argo.

Obruitur Procyon, emergunt Alites vnâ.
 Et volucris terris existit clara Sagitta.

AVIENVS.

pérque notum rutila cum numinis Hydra
 Delphinum paruas promit Capricornus in auras.

Et matutino confurgit Aquarius orbe.
 Os Equus atque pedes nouus exerit. ecce cadentis
 Parte poli trahit occiduum nox atra sub æquor
 Centaurum cauda, sed non caput aut humerorum
 Vasta simul recipit, persistit pectore celso.
 Cornipedis species, & cælum vertice fulcit.
 Ora dehinc Serpens & prima volumina tantum
 Conditur, ingentis late tamen agmina caudæ
 Ponè trahit, subit ista solum, subit æquora rursum,
 Integer Oceani cum se Centaurus in vndas
 Iecerit, atque nouo vibrauit sydere Piscem:
 His summa cæli surgentibus, ille per Austrum
 Piscis item planta quam pulcher Aquarius vrget
 Redditur. haud toto tamen hic se corpore promit,
 Sed manet alterius venientis tempora signi.
 sic brachia mcestæ

Andromedæ, sic crura dehinc, humerique nitentes
 Paulatim recauo redeunt maris aurea cælo
 Postquam adolent Pisces, incendia denique Pisces
 Cum rutilant mundo, dextrâ hæc attollet in vlnam.
 Læuâque Virginei rursum se corporis edunt.
 Phryx postquam pecoris proruperit ortus,
 Australè hic Aries Aram procul admouet vndis,
 Gurgitis occidui qua lux redit, excitat idem
 Persea proceri sustollere verticis astra,
 Et claros fulgere humeros: at cætera nondum
 Sunt exempta solo, quin totum hoc inuida veri
 Natura ambigua rerum ratione reliquit,
 Extimus an reliquos Aries produceret artus
 Perseos, an Tauro freti pelleret assurgente.
 Hoc vnâ cælum subit integer. haud
 Viscera nascentis noua Tauri deserit astra.
 Quippe huius flammis Aurigæ sydus inhæret,
 Nec tamen hûc totum sustollit Taurus in æthram.

ἴσως δ' ὑδὸ χόοιο νέον ποδὶ τελομένοιο
 ποσσὶ τε καὶ κεφαλῇ ἀνελίσσεται. αἰτία δ' ἴσως
 ἢ ζ' ἔρῃς κένταυρον ἐφέλκεται ἀσπίδι νύξ.
 ἄλλ' ἔ' οἱ διώαται κεφαλῷ, ἔδ' ὀρέσσ' ὤμους
 αὐτῷ σὺν θώρηκι χεῖρ' ἐν. ἄλλ' αἰδοπας ὄφρος
 αὐχενίῳ κατὰ γὰρ παύειν, καὶ πάντα μέτωπα.
 ἢ δὲ καὶ ἰζόπιδεν ποσσὶ μένει. ἄλλ' ἄρα καὶ πῶ
 αὐτῷ κενταύρω, ὅπως ἴχθυος ἀντέλωσιν,
 ἀθρόον ἐμφέρεται. ὅδ' ἐπ' ἰχθύσιν ἔρχεται ἰχθὺς
 αὐτῷ κυανέῳ ἔσπερος αἰγυόδῃ,
 ἔπ' ὕ' ἄδλω, ὁλίγον δὲ δουδεκάδα μένει δῆλῳ.

ἔτω καὶ μογδοαὶ χεῖρ' ἐν καὶ γούνα καὶ ὦμοι
 αἰδομέδης διχα πάντα, τὰ μὲν πάρος, δῆλα δ' ὀπίσσω
 τείνεται ὠκαοῖο, νέον ὅπως περὶ λύνονται
 ἰχθύος ἀμφοτέρω. τὰ μὲν οἱ κατὰ δεξιὰ χεῖρ' ἐν
 αὐτῷ ἐφέλκονται. τὰ δ' αἰσθρὰ νεόθεν ἔλκει

κεῖος αἰδρὸς μόνος. τῷ καὶ ποδὶ τελομένοιο
 ἔσπερος ἐν καὶ ἰδίοιο θυπέειον. αὐτὰρ ἐν δῆλῳ
 πορσέος ἀντέμονος ὅσον κεφαλῷ τε καὶ ὤμους.
 αὐτῇ δὲ ζώνη καὶ ἡ ἀμφήεις πέλοις,
 ἢ κειῶ λήρον ἔφαινεται ἢ δ' ταύρω.
 σὺν τῷ πησίδι ἀνελίσσεται. ἔδ' ὅγε ταύρω
 λείπειται ἀντέμονος ἐπὶ μάλα οἱ συνακρῶς

Aurigam falsis euoluunt fluctibus amnem
 Surgentes Gemini, Taurum Capra plantaque læua
 Atq; Hœdi exuperant, cū primū rursus ab vndis
 Cetosa in superum referuntur viscera cælum.
 Eminus ingentem condit pars prima Bootem.
 Quattuor hic etenim signis surgentibus altum
 Vix penetrat pelagus. neque summa totus ab æthra
 Labitur Arcturus, manus olli quippe sinistra
 Iuge manet, celsisque subducitur Vrsis.
 At cum iam pedibus repetit fluxus Ophiuchus
 Vt genua Oceanus vasto procul æquore condant,
 Signum erit Eoa Geminos procedere parte,
 Nec lateri Pistris cuiquam vicina videtur:
 Sed cum tota super sustollitur, expuit atram
 Iam pelagus speciē, nec adhuc tamē extima sorbēt.
 Quin nec nascentis suspectat nauita ponto
 Agmina prima Padi cælo tum feruere aperto,
 Vicinasque facies rutili manet Orionis.
 Curricula vt solers vero mox indice discat
 Certa tenebrarum, possitque fideliter astro
 Explorare notos, & tuto carbasa ponto:
 monet alta Iuppiter æthra
 Singula nos. facilis veram dedit arbiter artem.
 Nōne vides, primū cum Phœbe in cornua surgit
 Tenuia, & angusto lumen iacit ore per æthram
 Decedente die, pronōque ab tramite Solis,
 Promat vt ingressi solers tibi tempora mensis?
 sunt tales quattuor ortus
 Marcentis Lunæ, quales sub mense renato
 Quattuor exurgunt languentis luminis vmbrae,
 Atque bis octonas includunt ordine lucas.
 At decedentis postrema crepuscula noctis,
 Bis sex signa tibi quæ versat signifer orbis
 Monstrabunt. nam Phœbus singula mutat

ἡνίοχος φέρεται. μοῖρην γέμειν ἔστι τῶν τε
 ἀθρόος ἀντέλλει. δίδυμοι δέ μιν ἔλθον ἄγοιόν τε.
 ἀλλ' εἰς φοι λαῖσ τε θέναν ποδὸς αἰγὶ (ὡς αὐτῇ
 σαύρωσι μφορέονται, ὅτε λαοὶν τε καὶ ἔρῃ
 κήπεος αἰδερίοιο πδραϊόθεν αἰτέλλωσι.
 διωδ' δ' ἀρκεφύλαξ ἦδ' ἡ πρότη πόπε μοῖρην,
 τάλων, αἰπίσιρδ' μὲν ἄτορ χερὸς κατὰ γούρῃ
 λαῖης. ἡ δ' αὐτῇ μεγάλην ἔσπελλεται ἀρκέος.
 ἀμφοτόροί τε πόδ' οὖ κατὰ δουμοῖν ὀφείχου
 μέσφ' αὐτῶν γενάτων δίδυμοις ἔστι σῆμα πτύχῃ
 ὕψ' ἐτέρης αἰῖσι. τότ' ἔκ' ἐπὶ κήπεος ἔδ' εἰς
 ἔλκεται ἀμφοτέρωθεν, ὅλον δέ μιν ὀφείλει ἦδ'.

ἦδ' ἡ καὶ ποταμοὶν πρότης ἀλὸς ἵσταται
 καμπύλῃ οἱ καὶ θαρῶ πελάγ' ἐσκέλει τὸ κεναῖος,
 αὐτὴν ἐπ' ὠείωνά μόνων, εἰ οἱ πέδι σῆμα
 ἡ νυκτὸς μέτροι γ' ἡ πλὴν ἀγγέλει.
 πάντῃ γὰρ τάλῃ πολλὰ θεοὶ αἰσθροῖσι λέγουσι.
 ἔχ' ὁράσας, ὅλῃ μὲν ὅταν κδραῖας σελῶν
 ἡσθρόθεν φαίνεται, ἀεξομένοιο διδάσκει
 μῶδ' ὅτε πρότη ἀποκίδναται αὐτόθεν αὐγῇ,
 ὅδ' ἐπισκιάειν, ἔστι τέτρατον ἔμψ' ἵστα,

ὅκ' ὡς δ' οἱ διχαλσι, διχρῆ μῶν δὲ παρὰ πρὸς ὡς,
 αἰεὶ δ' ὄλῃσιν ὄλῃσιν παρακλίνουσα μέτωπα
 εἴρη ὁ ποταμὸς μῶδ' ὅτε πδραϊόθεν ἡώς.
 αἰκρά γε μὲν νυκτῶν κείναι δουκαῖδε καμοῖραι
 ἀρκέαι ἵστα πειν, τὰ δὲ πρὸς μέγαι εἰς αἰαντόν τε.

Semper & alterno succedit in omnia lapsu,
 vel cum deuexus in vndas
 Labitur, & rebus formam absumpsere tenebræ
 Vel matutino redit in cunabula
 Cum pelago, & rebus suffudit luce colores.
 Sic diuersa diem comitantur sydera semper.
 Sed primæ exordia sumplit ab anno,
 Torreret rutilo cum Phœbus sydere Cancrum,
 Cingula cum veheret pelagus procul Orionis,
 Et cum cæruleo flagraret Sirius astro.
 Hoc vt fontem, vnde & duxit tempora Lunæ
 Nauita quo longum facili rate curreret æquor,
 Et quo ruris amans telluri sacra parenti,
 Crederet, ingentique petat indagine semper,
 Seu qui vela salo, seu qui dat semina terræ,
 Hæc mora discendi brevis, huc labor, & breue tēpus
 Poscitur, innumeros habet autē industria fructus.
 Vtilitas te certa manet, prænoscere motus
 Si libet aerios, & tempestatibus ipsis
 Edere principium, te primum sponte procellis
 Arcebis rapidis, te rursus principe fluctus
 Vitabunt alii, si certis singula signis
 Tempora discernas.
 Sæpe etenim quanquam tranquillæ noctis amictu
 Mitia portenti requiescunt terga profundi,
 Doctus securam subducit ab æquore classem
 Nauita, & a cæta retinet statione phasellum,
 Cum matutinæ præsensit signa procellæ.
 Nanque aliàs cælo tum tertia lumina Phœbus
 Exerit.
 Crebro quinta dehinc lux cōmouet amphitritem.
 Sæpe inopina mali clades ruit, omnia certis

Hec sex car-
mina non
cōuertit A-
uienus. Ita-
que septimū
primo pagi-
nae superio-
ris respon-
det.

ὥρῃ μὲν τ' ἀρόσαι νηὶς, ὥρῃ δὲ φυτῶσιν.
ἐκ δὲ δὸς ἤδη πάντα πεφασμένα πάντοτε κῆται,
καὶ μὲν ἴσ' καὶ νηὶ πολυκλύς τε χειμῶν τε
ἐφάσεται, ἢ δεινὸν μνηστῆρος ἀρκύροιο,
ἢ ἐτέων δῆλων, οἷτ' ὠκεανὸς ἀρύονται
ἀσπρόντ' ἀμφιλύκῃς, οἷτε πρῶτης ἔτι νηκτός.
ἦτοι γὰρ ἐὼν πάντας ἀμείβεται εἰς εἰαυτῶν
ἡλίου, μέγαν ὄγκον ἐλάυνων. δῆλο τε δ' ὄλῳ
ἐμπελάσει, ὅτε μὲν τ' ἀνιῶν, ὅτε δ' ἀντίκ' αὖθις
δῆλος δ' ὀλοῖω ἀστὴρ ἐπιδέρχεται ἡδ.
γινώσκεις τάδε καὶ σύ. τὰ γὰρ σιναίεται ἤδη
ἀνέα καὶ δεκά κύκλα φαεινὸν ἡλίοιο,
ὅσας τ' ἀπὸ ζώνης εἰς ἔχαθ' ὠείωναι
νῦξ ἐπιδινεῖται, κωῖα τε θρασυῶ ὠείωνται.
οἷτε ποσειδάωνος ὀρώμενοι ἢ δὲ δὸς αὐτῷ
ἀσπρόντ' ἀνθρώποισι πετυγμένα σημαίνουσι.
ὅφ' κείνων πεπότην. μέλει δέ τοι, εἴ ποτε νηὶ
ποισύεις, δύρεν ὅσα περ χρημεία κῆται
σήματα χειμερίοις ἀνέμοις ἢ λαίλαπι πόντου.
μόχθος μὲν τ' ὀλίγος, δὲ δὲ μυρίον αὐτὴν ὄνειδος
γίνεται ἐπιφροσύνης αἰὲν πεφυλαγμένῳ ἀνδρί.
αὐτὸς μὲν τὰ πρῶτα σαώτορος, δὲ δὲ καὶ δῆλος
παρὰ πῶρ ὤνησεν ὅτ' ἐγγύθεν ὥρορε χειμῶν.
πολλὰ κε γὰρ καὶ τίς τε γαλιναίῃ ἔσθ' ἐν νηὶ
νῆα πῶρ ἐλθὲν πεφοβημένος ἔειθε θαλάσσης.
δῆλο τε μὲν τείτον ἡμῶν ἐπιτρέχει, δῆλο τε πέμπου.
δῆλο τε ἀπρόφατον ἱακὸν ἵκητο. πάντα γὰρ ἔπα
ἐκ δὲ δὸς ἀνθρώποι γινώσκουσιν, ἀλλ' ἐπὶ πολλὰ
κέρυπται, τῶν αἰ κε δέλη καὶ ἐς ἀντίκ' αὖθις
ζῶν. ὁ γὰρ οὗτω γενεῶν ἀνδρῶν ἀναφανδὸν ὀφέλλει,
πάντοθεν εἰδόμενος, πάντῃ δ' ὄρε σήματα φαίνων.

Indiciis tibi Luna dabit, seu lucis vtrique
 Cæsa facem, seu cum teretem concrefcit in orbem.
 Sol quoque venturas aperit tibi fape procellas
 Sydera produçens, & cum * fydera condit,
 Nec minus ex aliis aderit cognoscere motus
 A Equoris, & magnos cæli callere tumultus,
 Cynthia cum primùm cælo noua cornua promit,
 Cautus vtrique deam circunfpice. nanq; reuerfæ
 Nequaquam femper fimilis lux imbuit ortum.
 Sed fpecies diuerfa trahit, varióque notatur
 Formarum primi cum surgit luminis igne.
 Tertia cum rutilat, tum maior fyderis æthram
 Scandit, & aereas quarta face luminat oras:
 Ingredientis erit plenè tibi nuncia menfis:
 Hæc caftigato fi tertia fulferit ortu
 Pura, fic vt fœdis ab fyrtibus abfore dicat,
 Clara ferena diu.

VIRG. I. At fi virgineum fuffuderit ore ruborem,
 georgic. Ventus erit. vento femper rubet aurea Phœbe.

AVIENVS. Luminis ifta dehinc fi craffior, atque retufis
 Cornibus ingreditur, fi quarti fyderis ortum
 Percurfo, vt tenuem protendat corporis vmbram,
 Imbribus aut Zephyris hebetabitur: arguet vltro
 Flabra Noti aut pluuias
 Tertia fi rurfum protollat Cynthia currus,
 Sic fubiecta faces & acumina lenta corufcans,
 Vt nec curua quafi declinet cornua, nec fe
 Fufa fupinato diducat lumen in auras:
 Occiduo Zephyrum prædicet surgere mundo;
 Aut Libyæ de parte Notum. fin quattuor autem
 Cynthia curriculis cælum fubit atque, corufcis
 Cornibus immodice præftantibus vfferit ignes:
 Vix prolixa falum ciet ocyus omnia cauri.
 Iftius in Boream quod fe fuf tollit acumen,

ἄλλα δὲ πρὶς ἐρέει ἥπρ διχάωσα σελήνῃ
 πλῆθ' ἀμφοτέρωθεν, ἢ αὐτίκα πεπληθῆα.
 ἄλλα δ' ἀνδρ' ἰχθυόων, τό τε δ' ἄκρῃ κυκτὶ κελεύωρ
 ἡέλιος. τὰ δέ τοι καὶ ἄπ' ἄλλων ἔσσεται ἄλλα
 σήματα καὶ πόδι νυκτὶ καὶ ἡμαίῃ ποιήσασθαι.

σκέπτεο δ' ἐς πρῶτον κοράων ἐκείτορδε σελήνῃ.

ἄλλοτε γάρ τε ἄλλη μὲν ἐπιγράφει ἑσπερος αἴγλη.
 ἄλλοτε δ' ἄλλοιαι μορφαὶ κορόωσι σελήνῃς,

βύθους ἀεξομένη, αἱ μὲν τρίτη, αἱ δὲ τετάρτη,
 πέντε καὶ ὡς μὲν ἐφεσάτορδε καὶ πύλοιο.

λεπτὴ μὲν καὶ θαρῆ τε πόδι τρίτον ἡμῶν ἔσσει,
 βύθιος κ' εἴη. λεπτὴ δ' καὶ βύθιος ἔσσει,

πνυματὴν παχίωρ δὲ καὶ ἀμβλείῃσι κοραΐαις

πέτρας ἐκ τετάρτοιο φάος ἀμυλῶν ἔχουσα,
 ἢ νότῳ ἀμβλυέται, ἢ ὕδατος ἐγγὺς ἐόντος.

εἰ δὲ κ' ἐπ' ἀμφοτέρων κοράων, τρίτον ἡμῶν ἄγουσα,
 μή τέ τι νηυσὶ ζοιμήθ' ὑπὸ ὥσα φαίνοι,
 ἀλλ' ὅρθεαι ἐκείτορδε πόδι γναμπίωσι κοραΐαι,

ἑσπεριοὶ κ' αἴετοι κένω μὲν νύκτα φέρουσιν.
 εἰ δ' αὖτως ὅρθε καὶ πέτρας ἡμῶν ἀγνοῖ,
 ἢ τ' ἂν χερσὶν σωμαγωγέοιο διδάσκη.

εἰ δὲ καὶ οἱ κοράων δ' μετῴρον βύθιος ἐπινέοι,

Si curuum specie velut armat: affore cælo
Sæua procellosi prædicet flabra Aquilonis
Inferiore plagâ, si Lunam tertius ortus
Proferat, atque Deæ conuoluat circulus oras
Suffusus rutilo: mox tempestate sonora
Spumofum late pelagus canescere cernes.
Maior & hac rauci versabit gurgitis vndas
Ipsa quoque immodice si vultum Luna rubescat.
Contemplator item seu plenum luminis orbem
Cynthia distendit, seu cum tertius ambitus olli
Cæditur, & mediæ velut indiga lucis vtrinque
Sustinet obductæ sibimet dispendia formæ,
Cornua prima replens, & cornua fessa dehiscens.
Induit & qualem procedens ore colorem,
Hinc perpende oculis, ipso monitore dierum
Signa tene, ac totum discerne in tempora mensem.
Non vnum deprehensa diem tibi signa loquuntur,
Nec vulgo in cunctis adsunt præcepta diebus,
Sed quæ signa nouo dederit mox tertia in ortu
Quartâ ve, sustollit medios dum Cynthia vultus.
Durabunt cælo medio quæ edixerit ore.
Ille aliàs trino conuoluit tramite Lunam,
Et geminus plerunque meat Sol, & vnicus idem.
Cingere si simplex circunuersabitur orbem
Signa procellarum certissima, signa fereni
Præferet abruptos subito prænunciat Euros
Marcescens tenui sensim caligine, & æthra
Digestus patula, docet vndis adfore pacem.
Si duo se Lunæ, circumfudere repente,
Maxima vis pontum, vis vertet maxima terras.
Maioresque dehinc agitabunt stagna procellæ,
Si trinus rutilum constrinxerit ambitus orbem.
Et magis immodica formidine sæuiet Auster
Zonarum teter fuerit si tractus in æthra.

δειδέχθαι βορέω, ὅτε δ' ὑπὶ αἰθέρι, νότοιο.
 ἀντάρ ἐπὶ πῶς τειρόμενος ὅλος πῶς κύνερος ἐλίσσεται
 πάντα ἐρδύομενος, μάλα κεν τότε χεῖμῆρος εἴη.

μείζονι δ' ἂν χειμῶνι πυρώτορα φοινίσσεται.

σκέπῃ δ' ἐς πλεονεύει, καὶ ἀμφοτέρων διζύωσθαι,
 ἢ μὲν ἀεξομένην, ἢ δ' ἐς κῆρας αὐτῆς ἵσταται.
 καὶ οἱ δ' ἄρ' αὖτε περὶ μέγας ἐκείνους.
 πάντα γὰρ καὶ παρῇ, καὶ μάλ' ἂν διὰ τεκμήρια
 πάντα δ' ἐρδύομενος, δοκέειν ἀνέμοιο καλὸν εἶναι.
 δῆλον δ' ὅτι μελαινομένην, δοκέειν ὑφ' αὐτοῦ.

σημαίνει δ' ὅτι ἄρα πᾶσι μὲν ἡμασι πάντα τέτυκται.
 ἀλλ' ὅσα μὲν τελευτῇ τελευτῇ τε πέληται,
 μέσφα διχομομένης, διχάσθους γέμων, ἄχρως ἐπ' αὐτῇ
 σημαίνει διχομύων, ἀτὰρ πάλιν ἐκ διχομύων,
 ἐς διχάσθους φθιμένην. ἔχεται δ' οἱ αὐτῇ τετραῶς
 μύων ἀποχομένης, τῇ δ' ἐπὶ τελευτῇ ἀποκρίνεται.

εἰ δέ κ' ἐμὴν πᾶσι πᾶσι ἀλφειὴ κύνερος ἐλίσσεται
 ἢ τρεῖς, ἢ ἐπὶ πῶς πᾶσι κύνερος, ἢ μὴ οἷον,
 τῇ μὲν ἴη, ἀνέμοιο γαλιναίης τε δοκῶντος,
 ἢ γυνυμένης, ἀνέμοιο, μαρτυρομένη δ' ἐκ γαλιναίης.

ταὺς δὲ δ' αὖ χειμῶνι πᾶσι τρυφάσονται σελεύει.

Denique disrumpant si sese cingula Lunæ,
Ultima tempestas ruet imi gurgitis æstus.

VIRG. I. Sol quoque & exoriens, & cum se condit in vndas
georgic. Signa dabit. Solem certissima signa sequentur,
Et quæ mane refert, & quæ surgentibus astris.

AVIENVS. Non hic cum primo seducet gurgite vultum
Ceu picturato diuersos ore colores
Proferet. haud etenim tali tibi sole reuecto
Mitia iam cæli fas expectare serena.
Et si tranquillo conuexa cucurrerit austro
Indideritque facem ponto Deus integer, atra
Nube carens purusque coma & splendidus orbe:
Conuenit Eoæ facem præsumere lucis.
Sed non ora cauo similis mediòque recedens
Orbe, quasi vel si radios discingitur ultro
Figat, ad Australem porrecto sydere partem,
Aut Borea rigidi iaculetur luminis igne:
Et vento & pluuiis reparata in luce carebit.
Denique per flammæ procul atque incendia solers
Ipsa die cedunt blandi si lumina Solis,
Tende oculos, certa hoc ducentur signa sinistro.
Et ne sanguineus late rubor imbuat ora,
Qualia protractu vaga nubila sæpe rubescunt.
Aut ne labenti piceus color abdat amictu
Lampada, quære diu si tetro crassior orbe est,
Vuescet pluuiis tellus.
Vis simul amborum si vultum Solis oberret
Cuncta Noti quatient, imbres procul arua rigabunt.
Ecce aliàs primo nascentis Solis in ortu,
Vel cum præcipites pelago Deus inserit ignes
Si coeunt radii.
Omnibus his signis in terram defluit imber.
VERG. I. Aut ubi sub lucem densa inter nubila sese
georgic. Diuersi rumpent radii:

μείζονα δ' αὖ χειμῶνα φέροι τειέλικτος ἄλφει,
καὶ μάλλον μελανθῖσα, καὶ εἰ ῥηγνύατο μάλλοις.
καὶ τὰ μὲν ὅν' ὅς μιν σελιναίης τε πύδοιο.
ἡελίοιο δέ τοι μελέτω ἐκατόρθευ ἰόντος.
ἡελίω καὶ μάλλον ἰοικότα σήματα κῆται
ἀμφοτέρων, διώοντε, καὶ ἐν πύδοις αἰιόντε.
μή οἱ ποικίλοις νέον βάλλοντες ἄφ' ἑσθ' αἶ
κύνεος, ὅτ' οὐδὲς κεχρωμένος ἥμας ἔης,
μὴ δέ γε σῆμα φέροι, φαίνοιτο δὲ λίθος ἀπάντη.

εἰδ' αὖτως καθαρὸν μὲν ἔχει βελύσιος ὄρη,
διώοι δ' ἀνέφελος μαλακῶ ὑποδείερος αἰγλήω,
καὶ μὲν ἐπὶ χρωμαίης ἥδ' ἐθ' ὑπὸ δίοιο ἔη.
ἀλλ' ἔχ' ὅπως τε κοῖλος εἰσδύμενος πῶλε πέμοι,
εἰδ' ὅπότ' ἀκτίνων αἰ μὲν νότον, αἰ δὲ βορρῆα
αἰζόμεναι βάλλωσι, τὰ δ' αὖ πῶλε μέεσσι φανείη
δὴ γὰρ πῶς ἢ ὑδατοῖο διέρχεται ἢ ἀνέμοιο.
σκέπτεο δ' εἰ καὶ τοῖς ἀνυγὰς ὑπείων αὖ ἡελίοιο,

αὐτὸν ἐς ἡέλιον. τὸ γὰρ σκοπὰ καὶ αἶσαι.
εἰ πῶς ἢ καὶ ἔρυνδος ἐπιτρέχει, οἷα τε πολλὰ
ἐλκεμόων νεφέων ἐρυθραίνεται δῆλοθεν ὄληα,
ἢ εἰ πῶς μελαεῖ, καὶ τοῖς τὰ μὲν ὑδατος ἔσω
σήματα μέλλοντος, τὰ δ' ἐρυθρά παύτ', ἀνέμοιο.
εἰ γὰρ μὲν ἀμφοτέροις ἀμυδὶς κεχρωμένος ἔη,
καὶ κεν ὑδατος φορέοι, καὶ ὑπὸ πλέμνος ταυνοῖτο.
εἰ δὲ οἱ αἰιόντος, ἢ αὐτὴν αἰσιν οὐμοίῳ
ἀκτίνων (αἰεῖται καὶ ἀμφ' ἐνὶ πεπληνῶσι.
ἢ πῶς τε καὶ νεφέων πεπλομένης ἢ ὅτ' ἐς ἡδ'
ἐρχεται πῶς νυκτός, ἢ ὅτ' ἡδ' ὅς νύκτα,
ὑδατὶ κεν καὶ ἰόντε παρατρέχει ἥματα κῆνα.
μὴ δ' ὅτε οἱ ὀλίγη νεφέλη πάρος αἰτέλῃσι,
τὴν δὲ μετ' ἀκτίνων κεχρωμένος αὐτὸς ἀδρῆ,

nimbis ingentibus arua madebunt,
 At matutini si Phœbum in littoris *
 Maiorem solito produxerit, atque per æthram
 Marcenti similis defluerit extimus orbis,
 Alta dehinc scandens minuât iubar igniferum Sol:
 Pura serena aderunt.

hic quoque magnis
 Cum madefacta die sub tempestatibus horret,
 Pallidus ora cadens, promittet pura serena
 Quin nascente die venturos conuenit imbres
 Noscere, cum proni procul ad confinia cæli
 De * piceo spectans nubila tractu:
 Et cum declinant radii, sed partem in vtranque
 Lucis in occasu, nox vt serât algida rores,
 Imber erit. puras si Phœbus condit habenas,
 Et Calpetano tranquillum gurgite lumen
 Tingat, at in lapsu nubes ignita sequatur:

VERG. I.

georg.

AVIENVS.

nunquam te crastina fallat
 Hora, nec insidiis noctis capiere serenæ.
 sed cum radiis marcentibus ardor
 Languet, vel tenui tenduntur acumine frustra
 Phœbei crines: nimbos aget atra procella,
 Talis & obducti cernetur forma diei,
 Qualem fraternos subtexens luna iugales
 Lucem habitat.

aut vbi cursum

Cum matutinos molitur Lucifer ortus,
 Ebria sanguineas subuoluunt vellera nubes.
 Nanque grauis cælo fundetur protinus imber.
 Nec si Sole procul rutila inter stagna morante
 Emineant radii, radios quoque crassior vmbra
 Contegat: ille dies pluuiis ventoque carebit.
 Quin erit imber item, si Solem circulus ater
 Ambiat exortum. maior si denique nimbus

ἀμνησέν υἱοιο. πολὺς δ' ὅτε οἱ ποδὶ κύνελος
 οἷ' πικρμένω ἐναλίγκιος δὲ ρωήται
 πρῶτον αἰδρ χομένοιο, καὶ ἄψ δ' ἔμειον ἴησι,
 οὐδὶός κε φέροιτο. καὶ εἴ ποτε χείματος ὥρη

ὥχρησθαι καὶ ἰώωρ· ἀτὰρ ὕδατος ἡμερινοῖο

γινόμενα κατόπιαδε ποδὶ νέφει σκοπέεσθαι,
 καὶ δὴ δυομένον τετραμμένον ἡέλιοιο,
 ὡς μὲν ἔσσομαι ἡσι μελαινομένη ἐκῆα
 ἡέλιον νεφέλῃ, ταῦ δ' ἀμείβειν ἔνθα καὶ ἔνθα
 ἀκτίνες μεσσηγὺς ἐλίσσονται διχρόνται,
 ἥ τ' ἂν ἔτ' εἰς ἡὼ σκέπας κεχρημένος εἴη.
 εἰδ' ὁ μὲν ἀνέφελος βάλῃ οἱ ῥόον ἀσπερίοιο,
 ταῦ δὲ κατόρ χομένον νεφέλαι καὶ οἱ χομένοιοι
 πολλοῖον ἐσθήκωσιν ἐρδύθεις, ὅς σε μάλα χρὴ
 αὔειορ ἔδ' ἔσ' νυκτὶ ποδὶ τρωμένον υἱοιο.
 ἀλλ' ὅπότ' ἡέλιοιο μῦραινομένησιρ ὁμοῖαι
 ἰθαπίνης ἀκτίνες ἀπ' ἔρανόθεν τανύονται,
 οἷ' ἀμαλδυνόνται ὅτε σκιαῖσι κατ' ἰθὺ
 ἰσαμένη γαίης τε καὶ ἡέλιοιο σελήνῃ,
 ἔδ' ὅτε οἱ ἐπέχοντα φανήμεναι ἡὼδι περ
 φαίνονται νεφέλαι ποδὶ δουδέου δῆλον δὲ δῆλιν,
 ἄρ' ἔστι γίνονται ἐπ' ἡμάτι κείνῳ ἀρχαί.
 μὴ δ' αὐτῶς ἔτ' ἐόντι πόρῳ, ὅπως περ ταθείται
 ἀκτίνες φαίνονται ἐπίσκοιο ἡὼδι περ,
 ὕδατος ἢ ἀνέμοιο κατοισομένον λελαδέσθαι.

ἀλλ' εἰ μὲν κῆναι μάλλον κνέφαθ' φορέοιτο
 ἀκτίνες, μάλλον καὶ ἐφ' ὕδατι σημαίνοισιν.

εἰ δ' ὀλίγος τανύοιτο ποδὶ δινόφος ἀκτίνεσσιν,
 οἷόν τ' ἄμα καὶ νεφέλαι φορέουσι μάλισται,

Urgebit cælo, maior sola perluet imber,
 Circunfusa adeo si cingula nescia solui
 Seruarent tetram speciem torpentia noctis.
 Sæpe etiam Phœbo nubes percussa rubescit,
 Et meditata Dei formam procul igne recepto,
 Concipit effigiem simulato luminis orbe.
 Id qua parte poli spectaueris, adfore ab ipsa
 Parte tene vêtos. tamen, hæc tamen omnia semper
 Decedente die melius ventura docebunt.

Conuenit hic etiam paruum Præsepe notare,
 Id nubi nomen, quæ Cancro obuoluitur alto,
 Græcia docta dedit. quapropter denique Afellos
 Suspice, quorum vnus septem vicina trioni
 Astra adolet, tepidū procul alter spectat in Austrū,
 In medio quod nube quasi concrescit adacta,
 Id Præsepe vocant. Porro hoc Præsepe repente

Si sese ex oculis procul auferat, ardeat autem
 Congruus aeriis late rubor ignis Afellis:
 Nequaquam tenues agitabunt stagna procellæ.
 At si syderibus similis lux duret, & illi
 Tetra fit effigies: ruet altis nubibus imber:
 Sin Boreæ de parte trucidis velut indiga iustæ
 Stella facis, lento marcescere cernitur igne,
 Et procul alterius iuba late flagrat Afelli:
 Protinus Aethiopum surget conuallibus Auster.
 At regione Noti si lucem stella senescat,

ἥ τ' αὖ ἐπὶ ῥαυμοῖοιο ποδὶ δ' νοφείοντ' ἀνέμοιο.
 ὃ δὲ μὲν ἡελίος ἄσπετος μελαίνουσι αἰθέρα,
 οὐδίοι, ἀσπότηραι δὲ καὶ ἄσπετες μελαίνουσι,
 μάλλον χεϊμέριαι. δύο δ' αὖ χαλεπώτοράι εἰσι.
 σκέππεο δ' ἢ ἀνιόντες ἢ ἀντίθεοι δυομοῖοιο,
 εἴ περ οἱ νεφέων, τὰ παρήλια κυκλήσκονται,
 ἢ νότος ἢ βορέας ἐρβύδεται, ἢ ἐκαστόρδεα.
 μὴ δ' ἔτω σκοπιῶν τὰν τῶν ἀμυλῶν φυλάσσειας.
 ὃ γὰρ ὅτ' ἀμφοτέρωθεν ὁμοῦ ποδὶ μέσσον ἔχουσιν
 ἡέλιον κείναι νεφέλαι, ἄσπετον ὡκεανοῖο,
 γίγνεται ἀμβολίη διόθεν χεϊμῶνος ἰόντῃ.
 εἴ γε μὲν ἐκ βορέαςο μί' οἷον φοινίσσιν,
 ἐκ βορέω πνοίασιν φέροι, νοτὴν δὲ, νότοιο.
 ἢ καὶ περ ῥαδάμυγρον ἐπιτροχάωσ' ὕψοιο.
 ἐσπερίοις καὶ μάλλον ἀληθέα τεκμήρια.
 ἐσπέρῳ γὰρ ὁμῶς σημαίνεται ἐμμενέας αἰεὶ.
 σκέππεο καὶ φάτνῳ, ἢ μὲν τ' ὀλίγη ἐοικῆ
 ἀλγύϊ, βορέῳ δὲ καὶ καρκίῳ ἢ ἡλιόζῳ.
 ἀμφοτέρωθεν δύο λεπτὰ φαεινόμυλοι φορέονται.
 ἀσπέρῳ, ὅτε τὸ πολλὸν ἀπύροισι, ὅτε μάλ' ἐγγύς,
 ἀλλ' ὅτε μάλισα πυγύστοι οἰήσασθαι.
 εἰς μὲν βορέῳ, νότῳ δ' ἐπέρχεται δῆλον.
 καὶ τοὶ μὲν καλέονται ὄνοι. μέσση δὲ τε φάτνῃ,
 ἢ τε καὶ ἰζαπίνης πάντῃ διὸς οὐδ' ἀνιόντες.
 γίνετ' ἀφανὲς ὅλη, τοὶ δ' ἀμφοτέρωθεν ἰόντες
 ἀσπέρῳ δῆλῳ αὐτοῦ ἄσπετον ἰσχυρόντα.
 ὃ δὲ ὀλίγῳ χεϊμῶνι τό τε κλύζοντα ἄρχει.
 εἰ δὲ μελαίνηται, τοὶ δ' αὖ πῃ ἐοικῶς τῷ ὄσι.
 ἀσπέρῳ ἀμφοτέρω, ποδὶ χ' ὕψοιο σημαίνουσιν.
 εἰ δ' ὁ μὲν ἐκ βορέω φάτνῃς ἀμυλῶν φαίνει
 λεπτὸν ἐπαχυνόων, νότος δ' ὄνος ἀγλαὸς εἴη,
 οὐδὲ γὰρ αἰέμοιοι νότος βορέω δὲ μάλα χρῆ

EICE.

Sæuus Rhiphæis Aquilo crepitabit ab oris.
 Atque etiam ventos præmonstrat sæpe futuros
 Inflatum mare, cum subito penitusque tumescit.
 Saxaque cana falis niueo spumata liquore
 Tristificas certant Neptuno reddere voces,
 Aut densus stridor cum celso è vertice montis
 Ortus adaugefcit, scopuli vi sæpe repulsus.

VIRG.

Iam sibi tum curuismale temperat vnda carinis
 Cum medio celeres reuolant ex æquore Mergi.
 Clamorémque ferunt ad littora cùmque marinæ
 In siccoludunt Fulicæ, notasque paludes
 Deserit, atque altam supra volat Ardea nubem.

AVIENVS.

Denique cum cælo tenduntur pura serena,
 Sæuitura polo sunt flammina

VIRG.

Sæpe etiam stellas vento impendente videbis.
 Præcipites cælo labi, noctisque per umbras,
 Flammæ longos à tergo albescere tractus,

AVIENVS.

Quod si diuersis se passim partibus ignes
 Excutiant: verret pelagus sine fine modoque
 Turba procellarum.

VERG.

At Boreæ de parte truci cum fulminat, & cum
 Eurique Zephyrique tonat domus: omnia plenis
 Rura natant fossis, atque omnis nauita ponto.

Iris.

AVIENVS.

Si stellam teter velut ambiat æquora propter

ἔμπαλιτ' ἀλκυόεντι, φαινομένη τε, δοκύνει.
 σῆμα δέ τοι ἀνέμοιο καὶ οἱ θαίνοντα θάλασσαν
 γιγνέσθω, καὶ μακρὸν ἐπ' αἰγιαλῷ βοῶντες,
 ἄκταί τ' ἐνάλιοι, ὅποτ' ὕδριοι ἤχησται
 γίγνονται, κρυφαί τε βοῶμεναι ἔρεος ἄκραι.
 καὶ δ' ἂν ἔξ κρηλὺ ὅτ' ἐρωδὶς ἔκ' κόσμοις
 ἔξ ἁλὸς ἐρχεται, φωνῇ ποδὶ πομπὰ λεληνός,
 κινυμένης κε θάλασσαν ὑπορφορέοιτ' ἀνέμοιο.
 καὶ ποτε καὶ κέσφοι, ὅποτ' ὕδριοι ποτέωνται,
 αἰπὴν μεμλόντων ἀνέμων εἰλησὰ φέρονται.
 πομπὰ δ' ἀγεία δ' οὐ νῆσται, ἢ εἰν ἁλὶ δῖναι
 αἰθῆλαι χροσαῖα ἱναίσσονται πύργεσσις.
 ἢ νεφέλη ὄρεος μνησκύεται ἐν κορυφῇσις.
 ἢ δὴ καὶ πᾶσσοι λυκῆς γήρην ἀκάνθης,
 σῆμα' ἐρχέοντ' ἀνέμω, κωφῆς ἁλὸς ὁπώτε πομπῷ
 ἄκροισι πεπλείωσι, τὰ μὲν πάρος, δῆλα δ' ὀπίσσω.
 καὶ ἔρεος βρονταί τε καὶ ἄστρα παῖ ἐνθεν ἴωσις,
 ἐνθεν ἐπὶ ρομφαίῳ πῶδισκοπέει ἀνέμοιο.
 καὶ δὲ νύκτα μέλαιναν ὅτ' ἀστέρος αἴστωσι
 ταρφέα, τοὶ δ' ὅπιθε ρύμωι ἔσπελθοναίνονται,
 δεῖδέχθαι κείνοισι ἀντὶ τὸ δὲν ἐρχομένοιο
 πνύμαζος. εἰ δέ κεν δῆλοι ἀντίον αἴστωσις
 δῆλοισι ἔξ δῆλων μδρέων, τὸ τε δὴ πεφύλαξο
 παλαιοῖων ἀνέμων, οἷτ' ἄκριθί ἐσιμαλίστα.
 ἄκειτα δὲ πνέουσιν ἐπ' ἀνδράσι τε κμήρασθαι
 αὐτὰρ ὅτ' ἔξ ὕροιο καὶ ἐκ νότ' ἄστρα πῆσις,
 δῆλοτε δ' ἐκ ζεφύροιο, καὶ δῆλοτε παρ' βορέας,
 δὴ τότε τις πελάγει οἷ δειδὲ ναυτίλος ἀνὴρ.
 μή μιν τῇ μὲν ἔχη πέλαγος, τῇ δ' ἐκ διὸς ἴδωρ.
 ὕδατι γὰρ θασαίδε ποδὶ σφοπὰ φορέονται.
 πομπὰ δ' ἐρχομένων νετῶν νέφεα πεπάροιθεν
 οἷα μαλίστα πόντισιν εἰκότα ἱναίλονται,
 ἢ διδύμη ἔζωσθ' ὅλα μέγα ἐρατὸν ἴεις,
 ἢ καὶ πρὸς ἁλὸς μελαινομένην ἔχει ἀσθή.

Iam varias Pelagi volucres, & quæ Asia circum
Dulcibus in stagnis rimantur prata Caystri.
Aut arguta lacus circumvolitavit Hirundo.

Et veterem in limo Ranae cecinere querelas.

CICERO.

Et matutinis A credula vocibus instat,
Instat, & assiduas vocum iacit ore querelas,
Cum primum gelidos rores aurora remittit.
Fuscâque nonnunquam cursans per littora Cornix
Demersit caput & fluctum ceruice recepit.

VIRGILIUS.

Mollipedesque Boes spectantes lumina cæli,
Naribus humiferum duxere ex aere succum.
Sæpius & tectis penetralibus extulit oua
Angustum Formica terens iter.

AVIENUS.

Inferit interius terrarum redditus æstus,
Pectora cum curuo purgat Gallinula rostro.

Agmine cum denso circumvolitare videtur
Graculus, & tenui cum stridunt gutture Corui
Cum procera salum repetit languore frequenti
Ardea.

πολλάκι λιμναῖαι ἢ εἰνάλια ὄρνιθες
 ἄπληστον κλύζονται ἐπ' ἐμναί ὑδάτεσσιν,
 ἢ λίμνῳ πορὶ δὴ δα χελιδόνες αἴσσονται
 γαστέρι τύπυσσαι ἄντως εἰλυμένοισιν ὕδωρ,
 ἢ μῆλον δειλαὶ γενεαί, ὕδρῳσιν ὄνειαρ,
 αὐτόθεν ἵζ' ὑδάτος πατέρων βοόωσι γυρίνωσιν.
 ἢ τρύνει ὄρθειν ὀρέρημαίη ὁλολυγῆς,

ἢ πᾶσιν καὶ λακέρυσσιν παρ' ἡϊόνι πρὸς χάσση
 χείματος ἀρρομέης χέρσιν ὑπέκλυψε κερῶν,
 ἢ πᾶσιν καὶ ποταμοῖο ἐβαλ' ἰατὸ μέχει παρ' ἄκρῳ
 ὤμῳ ἐκ κεφαλῆς, ἢ καὶ μάλα πᾶσα κολυμβᾷ,
 ἢ πολλὴν στέφεται παρ' ὕδωρ παχέα κρώσασα.
 καὶ βοόει ἡδὴ τοι πάρος ὑδάτος ἐπ' ὁδοῖο
 ἔρωτον εἰσπιδόντες, ἀπ' αἰθέρος ὠσφρέσαντες.
 καὶ κούρης μύρμηκες ὁχλὸς ἵζ' ὥσπερ πάντα
 δάσπον ἀνέλεγκαντες. καὶ ἀθρόον ὠφρὲν ἵσταται
 τείχη αἰέροντες, καὶ πλαζόμενοι σκώληκες
 κῆνοι, τοῦ καλέσσι μελαίνουσι ἄτορα γαίης.
 καὶ ἵτθαι ὄρνιθες, καὶ ἀλέκτορες ἵζεγνόντες,
 οἷον τε σαλαόντες φέει δ' ὑδάτι ὕδωρ.
 δὴ ποτε καὶ γενεαὶ κερῶν, καὶ φύλα κορυφῶν,
 ὑδάτος ἐρρομέοιο διὸς πάρος σῆμα ἐγνόντες,
 φαινόμενοι ἀγέληδες, καὶ ἱρήκεσιν ὁμοῖοις
 φθιγγαῖοι. καὶ πᾶσιν κέρων δῖος σαλαγμὸς
 φωνῇ ἐμμήσαντες σὺν ὑδάτος ἐρρομέοιο.
 ἢ ποτε καὶ κρώσαντες βαρεῖν διαστάκει φωνῇ
 μακρὸν ἐπ' ἔροισι ζυῖσι ἱναξαῖοι πῆδρα πυκνὰ.
 καὶ νῆσται οἱ κυρτοί, ὑπὸ ῥόμοις τε κορυφαῖς,
 ἐρρομένοι κ' γῆσαι, ἱνασσονται πῆδρα γαστρίσιν.
 ἢ δ' ἡμῶν δῶκεν ἐρωδὸς ὄξυς λεληκώς.
 τῶν τοι μηδὲν ἀπόβλητον πεφυλαγμένον ὕδωρ

cum parua defigunt spicula Muscæ
 Et si nocturnis ardentibus vndique testis
 Concresecunt fungi, si flammis emicet ignis
 Effluus, aut lucis substantia langueat vltro.
 Conuenit instantes prænoscere protinus imbres.

VIRG.

Nec nocturna quidem carpentes densa puellæ
 Nesciuere hyemem, testa cum ardente viderent
 Scintillare oleum, & putres concresecere fungos.

AVIENVS.

Si nimium ad montem nebularum crassus amictus
 Tendatur summo nudentur vertice saxa.

Et cum pontus item freta per distenta quiescit
 Nubila si longo se procumbentia tractu
 Diffundunt caelo, & Thetidi terrisque supinis
 Pax aderit, nusquam mundo, ruet effluus imber.
 Sed cum tranquillo tenduntur crassa serena,
 Sub Ioue ventura prænoscere signa procellæ
 Conuenit, & cum perfurit aeris horror
 Inspice quam referant terris pelagóque quietem,
 Inter prima tamen paruum præsepe notatur,
 Arduus excelsio quod Cancer cardine voluit
 Cum minus & primo purgatur flammine venti
 Tempore.

VIRG.

Nec quicquam ferocet Noctua cantus.

AVIENVS.

Tum vespertinum Cornix longeva resultat

VIRG.

Tum liquidas Corui presso ter gutture voces

γινέσθω· μὴ δ' εἴκω δ' πλεόν ἢ πάροιθε
 δάκνωσι μῆναι, καὶ ἐφ' αἵματις ἰμείρονται·
 ἢ λύχριοι μύκητες ἀγείρονται ποδὶ μύξαι
 νύκτα κ' σκοπίω· μὴ δ' ὡς ἐπὶ χέματι ὄρε
 λύχων δόμοι μὲν τε φαίος κ' κόσμοι ὀρώρει·
 δόμοι δ' αἰῶσι φλόγος, ἥν τε κ' φαί
 πομπόλυγος· μὴ δ' εἴκω ἐπ' αὐτόθι μῆναι
 ἀκτίνος· μὴ δ' ὡς δέρος μέγα πεπαισμένοιο
 νησάιοι ὄρνιθες ἐπ' αὐτόροι φορέονται·
 μὴ δ' οὐ γὰρ ἢ χύτρης ἢ τρίποδος πυριβίτεω,
 πωρὶ δ' ὅτ' ἔωσι ποδὶ πλεόνος, λελαδέσθαι·
 μὴ δ' κ' ἀποδίω ὅτ' ἀνθρώπος αἰδομένοιο
 λαμπηται ποδὶ σῆματ'· εἰκότα κε γ' αἰοίσις·
 αἶμα δ' καὶ τὰ δόκονα ποδὶ σκοπέων ὑψοῖο·
 εἰ γέ μιν ἡδρόεσσα πάρεξ ὄρεος μέγαλοιο
 πυθμὸς αἰνέται νεφέλη, ἀκραι δὲ κολῶναι
 φαίνονται καὶ θαλάσσης, μάλα κεν τόθ' ὑψόθιός τις εἴη·
 οὐδὲς κ' εἴη, καὶ ὅτε πλάγος ποδὶ πόντος
 φαίνεται χθονὲς νεφέλη, μὴ δ' ὑψόθι κύρη,
 αἶμα δ' αὐτὸ πλάγος πλάγος ἀφ' αὐτῆς ὁμοῖον·

σκέπτο δ' οὐδὲς μὲν ἐὼν δ' αἵματι μάλλινον,
 εἰς δὲ γαλινῶν χειμονόθεν· οὐδὲ μάλα χεῖν

εἰς φατνίω ὄρεσιν, πῶς καρκίνος ἀμειλίγος,
 πρὸς ταῖς θαλάσσης πᾶσις ὑψόθεν ὁμίχλος·
 κείνη γὰρ φθινοῦ καὶ αἰετὸς αὖ χειμῶνι·

καὶ φλόγος ἡσυχία λύχων, καὶ νυκτὶν ἡλίου
 ἡσυχον αἰετὸς, μῆναι νομῶν χειμῶνι
 γινέσθω τοι σῆμα· καὶ ἡσυχία ποικίλματα
 ὄρεα εἰς κρῶζην πολύφωνος κορώνη·
 καὶ ὄρεσιν μοῦνοι μὲν ἐρημῶν βοῶντες

Aut quater ingeminant, & sæpe cubilibus altis,
Nescio qua præter solitum dulcedine læti
Inter se foliis strepitant. iuuat imbribus actis
Progeniem paruum, dulcēsque reuifere nidos.

AVIENVS.

tunc pennis corpora plaudunt,

Tunc & Strymonias circunuolitare repente
Suspicias, & per aperta vbi mitior annus
Sponte procellosum disiecerit æra cæli.

VERG.

tum stellis acies obtusa videtur.

AVIENVS.

Nubila nec crassos circumduxere meatus
Vt iubar occulerent, flagrantibus obuia flammis,
Nec caligo inhibet rutilantis lampados ignis,
Orbe nec expleto sacra sydera luna recondit.
Sed iam sponte sua stellarum lumina marcent,
Conuenit hybernæ prænoscere dura procellæ
Nubila.

Gramina si carpit semesa petatius Anser
Si nocturna tibi Cornix canit, Hesperus æthra
Cum redit innumero si cantu Graculus instat,
Si matutino Fringuilla resultat ab ore,
Si fugiunt volucres raptim freta turbida Nerei,
Orchilos infestus si floricomis hymenæis
Ima petit terræ, si denique paruus Eritheus,
& è pastu descendens agmine magno,

VIRG.

Coruorum increpuit densis exercitus alis.

AVIENVS.

Cecropias si pastus Apis vicinus ab ipsa
Castra inhibet, florūque simul libamina mœstæ
Proxima decerpunt. si Threiciæ per aperta
Sponte Graues trepidant, nec sese audacius æthræ
Comittunt,

si soluit Aranea casses.

Tenuia si toto vehit Auster licia cælo,
Mox tempestates & nubila tetra cientur.

διασάκεις, αὐτὰρ ἔπειτα μεταθρόα κακλήγοντες,
 παλειότροποι δ' ἀγέληδ' ἰεσὺν καί τοιο μέδωνται
 φωνῆς ἔμπλοιοι. χαίρειν καὶ ἕς οἱ σοίβ,
 οἷα τὰ μὲν βοόωσι λιταυνομένοισιν ὁμοῖα.
 πολλὰ δὲ δεισφοβέοιο πόρ' φλόον, δῆλοτε ἔσ' αὐτὸρ
 ἦ χί τε κείσιν, καὶ ἔσθ' τροποί ἀπὸρύνονται.
 καὶ δ' αἶψα γέρανοι μαλακῆς περπαροῖδε χαλῶντες,
 ἀσφαλέως ταχύσασιν αἶα δρόμον ἥλιθα παύσαι,
 εἰδὲ παλὶ ῥόδοι καὶ ὑπὸ δίοι φορέοιντο.
 ἡμῶς δ' ἀσρόθεν καὶ σταρόν φάος ἀμβλυήκται,
 εἰδὲ ποθεν νεφέλαι πεπιεσμέναι ἀν' πόωσιρ,
 εἰδὲ ποθεν ζέφος δῆλος ἔσθ' ἰστέχῃ, εἰδὲ σελεύῃ.
 δῆλ' αὖ τὰ γ' ἰζόπινες αὐτῶς ἀμυλῶν φέρονται,
 μακρότεροι τὸ δὲ σῆμα χαλῶναις ἐπικείδω,
 ἀλλ' ἔσ' χεῖμα δόκησε. καὶ ὁ πόρ' τε καὶ μὲν ἑδίστα
 αὐτῇ αὖ κέρη νεφέλαι, καὶ δ' ὄλῃαι ἐπ' αὐταῖς,
 καὶ μὲν ἀμειβόμεναι, καὶ δ' ἰζόπινες φορέονται.
 καὶ χλῶθε κλαγγηδὸν ἐπεισόμεναι βρομῶτο.
 χεῖμωνος μέγα σῆμα καὶ ἐννεαγῆρα κορώνη
 νύκτορον αἰεδῶσα καὶ ὁψ' ἐβοᾶνται καλοῖοι,
 καὶ σπίνος ἦδ' ἀσπίζων, καὶ ὄρνεα πάντα
 ἐκ πελαγῶν φθύνονται, καὶ ὄρχιλος, ἦ καὶ ἐιθεὶς
 θύων εἰς κοίλας ὀχεῖς, καὶ φύλα καλοῖων

ἐκ νομῶν ἐρῶμενα τραφόντες ἔσ' ὄφιον αὐλῆς.
 εἰδ' αἶψ' ἐπιξέσθαι μεγάλῃ χεῖμωνος ἰόντες
 πρὸς αὖ ποιήσαντο νομὸν κηροῖο μέλισσαι,
 ἀλλ' αὐτῶς μέλιτος τε καὶ ἔργον εἰλίσσονται.
 εἰδ' ὑψ' ῥοδῶν μακρὰν σίχθ' αὐτὰ κέλευθα
 τείνοικται, στροφάλδεις δὲ παλιμπετὲς ἀποσπένονται.

μή δ' ὅτε νύκτιν αὖ ἀράχνη λεπτὰ φέρεται,
 καὶ φλόγ' αἰετῶσι μῦραινομένοιο λύχιοιο,
 ἦ πῦρ αὖ κται ἀποδῆ, καὶ ὑπὸ δίοι λύχνα

Quid maiora canam Cinis? Cinis ipse repente
 Cum coit, albenti nix terras vestit amictu,
 Nix operit terras, rutilis vbi lumina prunis
 Summa rubent, errantque breui caligine crassa,
 Interius nebulæ, & densa iam fomes in igni
 Marcescit, penitus pluuios mox arguet austros.

Induit immodicis cum semet floribus Ilex.
 Et cum flore nouo, cum brachia glande grauantur
 Vuentis cæli sibi nutrimenta latenter
 Sponte operata docet.
 Iam vero semper viridis sempërque grauata
 Lentiscus, triplici solita grandescere foetu
 Ter fruges fundens, tria tempora monstrat arandi.

CICE.

AVIENVS.

Ter prorumpentis Scyllæ teres erigitur flos,
 Sulcandique solum ter monstrat tempus adesse,

Sic & Crabronum rauca agmina si volitare
 Fine sub Autumni conspexeris æthere longo:
 Iam vespertinos primos cum commouet ortus
 Vergilias, pelago dices instare procellas:
 Si que Sues lentæ, si lanæ sedula Nutrix
 Si Capra dumosis errans in saltibus vltro

πῖς δ' ἐν χειμῶνι τί τοι λέρω ὅσα τέλειται
 σήματ' ἐπ' ἀνθρώπων, δὴ γὰρ καὶ αἰεὶ τέφρῃ
 αὐτῶ πηγνυμένη νιφθού' ἐπιτεκμήρατο,
 καὶ λύχρῳ χιόνος, καὶ γέλοις ὅτ' εἰκότα πάντα
 κύκλῳ σήματ' ἔχει πυριλαμπῆς ἐγγύθι μύξα,
 αἴθρακι δ' ἑλκύνει, χαλὰ ζῆς ὅπως λαμπρὸς
 αὐτὸς εἰδῆται, μέσῳ δ' οἱ ἥντε λεπτή
 φαίνεται νεφέλη, πυρὸς εὐδοῖεν αἰδομένοιο.
 πῦνοι δ' ἔκκαρποι οὐκ ἀχέου, ἔδῃ μέλαινα
 ῥῖνοι, ἀπείρητοι. πάντα δέ τε πολλὸς ἄλφειος
 αἰεὶ παπταίνῃ μή οἱ θέρος ἐκ χειρὸς ἔρρη.
 πῦνοι μὲν θαμνῆς ἀκύλα κ' μέτρον ἔχουσι,
 χειμῶνός κε λέρουσι δ' ὅπως ἰσχύοντο.
 μὴ δ' ἄλλω ἐκπαλὰ πρυμνέουσιν ἀπάντη.
 τηλοτέρῳ δ' ἀνχυσίῳ σώσασα χύουσιν ἄρτα.
 τειπλόα δὲ ῥῖνος κνέει. τεισάει δὲ γε αὐξάνει
 γίνονται κερπύριοι. φέρει δέ τε σήμαθ' ἐκείνη
 ἐξείης ἀρότω. καὶ γάρ τ' ἀροτῆσιον ὥρῳ
 τειπλόα μείρονται, μέσῃ, καὶ ἐπ' ἀμφοτέρῃ ἀκρᾷ.
 πρῶτος μὲν πρῶτῳ ἄροσιν, μέστος δὲ τε μέσῃς
 καρπὸς ἀπαγγέλει, πυμᾶτῳ γέμει ἔχας δ' ἄλλως.
 οἷον γὰρ καί τις λαοχαίη ῥῖνος ἀρῆται,
 κείνῳ γ' ἴσθ' ὅλων ἄροσις πολυλήϊος εἴη,
 τῷ δὲ γ' ἀφανροτάτῳ, ὀλίγῃ, μέσῳ δέ τε, μέσῃ.
 ἔπως δ' αἰδέειν τειχεῖ σκύλλας ὑπερῶν,
 σήματ' ἐπιφάσασθαι ὁμοῖον ἀμήτιο.
 ὅσα δ' ἔσθ' ῥῖνος ἀροτῆρ' ἐπιφάσασθαι κερπύριον,
 τόσα καὶ ἐν σκύλλῃς τεκμαίρεται αἰετὶ λόνος.
 ἀντάρ ὅτε σφῆκεος μετ' ὡρινὸν ἥλιθα πολλοὶ
 πάντα βεβείωσι καὶ ἐπείων περπαροῖεν
 πολλὰ δ' ὡν, εἴ ποτε ἐπὶ χέμενον χειμῶνα,
 οἷος ἔσθ' σφῆκεος ἐλίσσεται ἀντίκα δίνου.
 θείλῃαι δὲ σύβας, δῆλῃαι δὲ μῆλα. καὶ αἰγὸς
 ὅπως τ' αἰάσσωφῶσιν ὅχῃς, τὰ δὲ γ' ἄρ' ἔχουσι πάντα

In Venerem pergat.
Et tempestates & nubila protinus atra
Adfore præcipites.

quin & gaudebit Arator
Quique solum iusti versabit mensibus anni
Plebe Gruum prima: gaudebit tardus Arator
Agmine pigrarum, si quadam lege Deorum

His comes est imber, si denique terram
Lanigeræ fodiant, caput aut tendatur in Arcton
Cum madidus per marmora turbida condit
Pleiadas occasus, cum brumæ in frigora cedit
Frugifer Autumnus, ruet æthra concitus imber.
At si perruptis terrarum dorfa lacunis
Infodiant pecudes:

VIRG. Suspecti tibi sint imbres, nanque vrget ab alto
Arboribusque satisque Notus pecorique sinister.

AVIENVS. Nix herbas lædet teneras, nix vret aristas.

At si contigerit plures ardere cometas,
Inualidas segetes torrebit ficcior aer.

Contemplator item si longo plurima ponto
Agmina festinant volucrum, solidamq; frequentes
Succedunt terram: sterilis desæuiet æstus
At sitient agri.

Sed si * producant agmina ab vndis
Nec trepido passim versent conuexa volatu,
Lætitia est duris pastoribus, adfore parcos
Præsumunt imbres. Sic in contraria semper

δεξιόμενοι πάλιν αὖτις ἀναβλέδω ὀχέωνται,
 αὐτῷ καὶ σφήκεσι μέγαν χειμῶνα λέρουσι.
 ὁ δὲ δὲ μισθωμένων αἰγῶν μήλον τε σὺν τε,
 χαίρει αἰολβος αὐτῆς, ὅ οἱ ἔ μάλ' αὖτα πασιόωντα
 οὐδὲν φαίνεται βιβαιόμενοι ἐν ἰαυτῶν.
 χαίρει καὶ γορῶν ἀγέλαις ὄραϊος ἀφ' ὅθεν
 ὦειον ἐρῶμεναι. ὁ δ' ἄλλος αὐτῆς μαῖμον.
 αὐτῶς γὰρ χερμῶν δὲ ἐπέρχονται γορῶν οἱσι,
 πρῶτα μὲν μαῖμον καὶ ὁμιλαδὸν ἐρχομένησι,
 πρῶτον, αὐτὰρ ὅτ' ὁ δὲ καὶ ἐκ ἀγέλης δὲ φαίνεται
 πολλότορον φορέονται ὅς χρόνον, ἔδ' ἅμα πολλὰ,
 ἀμβολίη χειμῶνος ὀφέμεται ὑδραῖς ἔργα.
 εἰ δὲ βόδ' καὶ μήλα μὲν βείθεον ὁπώρην
 γαῖαν ὀρύσσουσι, κεφαλὰς δ' ἀνέμοιο βορῆ
 ἀντία τείνουσιν, μάλα κεν τότε χεῖμῶν αὐταῖ
 πολλὰ δὲ δὲ χερμῶνα κατὰ γέμεται φορέοισι.
 μὴ δὲ λίω ὀρύχουσι, ἐπεὶ μέγας ἔ κ' κόσμος
 γίνεται, ἔτε φυτοῖς χερμῶν φίλος, ἔτ' ἀρόποισι.

δὴ γὰρ χῶν εἴη πολλὰ μεγάλας ἐπ' ἀρῶναι,
 μήπω κεκρυμμένη, μὴ δὲ βλαθρῆ ὅς ποιη,
 ἄφατος δὲ τῷ χαίρει πολλὰ δέ γινεται ἀνὴρ.
 μὴ δ' εἴη καὶ ὅτι πρὸς τὸν αἰσθῶν αἰεὶ.
 μὴ δ' εἴη, μὴ τε δύω, μὴ δὲ πλεονεχέωνται.
 πολλοὶ γὰρ κομῶσιν ἐπ' αὐχμηρῶν αἰαυτῶ.
 ἔδ' μὲν ὀρνίθων ἀγέλαις ἐπείροεν ἀνὴρ
 ἐκ νήθων ὅτε πολλὰ ἐπιπλήσουσιν ἀρῶναι
 ἐρῶμεν δὲ ἔρεος χαίρει πολλὰ δὲ δὲ αἰνῶς
 ἀμήτω, μὴ οἱ κενὸς καὶ ἀχιρμῶς ἔλθῃ
 αὐχμηρῶ ἀνὴρ εἴη. χαίρει δὲ πρὸς αὐτὸν ἀνὴρ
 αὐτῶς ὀρνίθεσσιν, ἐπὶ κ' μέτρον ἰώσις,
 ἐλπόμεν μετέπειτα πολυγλώσσος αἰαυτῶ.
 ἔτ' γὰρ μεγάλ' οἱ καὶ ἀλήμονες δὴ γινεται ἀνὴρ

Vota homines agimur, nostrique cupidine fructus
 Poscimus alterius dispendia, denique & ipsa
 Solers natura, & rerum genitabilis ordo.
 Certa suis studiis affixit signa futuri.
 Nanque & ovis cupido si gramina tondeat ore
 Infaturata cibi decerpens latius agros,
 Pastor indicium pluuiialis frigoris edet.
 Et si persultans Aries lasciuius herbas
 Appetit, aut sese sustollant saltibus Hædi.
 Vel si iuge gregi cupiant hædere, nec vsquam
 Matribus abscedant, & si sine fine modoque
 Pabula delibent, cum tutas vespera dire
 Compellat caulas: monstrabunt adfore nimbos.

Bubus arator item trahit atro signa procellæ.
 Lambere si lingua prima hos vestigia fortè
 Viderit, aut dextrum prosternere corpus in armũ

Vel si prolixis auras mugitibus implent
 Pascua linquentes vix vespere.

dat Capra moti
 Rursum signa poli, cum spinis ilicis atræ
 Multa inhiat. docet hæc eadem Sus horrida cœno
 Gurgitis illuue si sæpius inuoluatur.
 Martius ipse Lupus villarum proxima oberrans
 Affectansque locos hominum, lætũmque larẽmq;
 Sponte petens, crasso consurgere nubila cælo
 Præmonet.

ζώοντιν ἀνθρώποι· τὰ δὲ πᾶρ ποτὶ πάντ' οὐ ποίμνι
σῆματ' ἐπιγινώσκει, καὶ ἐς αὐτίκα ποιήσασθαι.

ἄρτασι μὲν χειμῶνας ἐπεκμήσαντο νομῆες,
ἐς νομὸν ὁποῦτε μᾶλλον ἐπειγόμενοι τροχέωσις.

δῆλοι δ' ὅς γε ἀγέλης κειοί, δῆλοι δὲ καὶ ἄμνοι
ἐινόδιοι παίζωσι μὲν ἐρεϊδόμενοι κόρυεσσιν.
ἢ ὁποῦτ' ὀνόθευ δῆλοι ἀνὰ πλῆσσωσι πόδεσσιν,
πέτρουσιν οἱ κῆφοι, κόρυοί γε μὲν ἀμφοτέροισιν.

ἢ καὶ ὅτ' ὅς γε ἀγέλης ἀεκέσια κινήσωσι
δείξουσιν ἐσελθόντες ὁμῶς, τὰ δὲ πάντ' οὐ ποίμνι
οὐκ ἐκνωσιν πυκνῆσι κελευόμενα λιθάεσσιν.
ἔκ δὲ βοῶν ἐπίθοντ' ἄρόται καὶ βυβύλοι ἀνδρόες
κινυμένα χειμῶνος· ἐπεὶ βόες ὁποῦτε χηλῆς
γλώσῃ ὑπωμαίριο ποδὸς ποδολιχμήθονται,
ἢ κοίτῃ πλυνθῆς ὅς δὲ ξιτοῦ τανύσωνται,
ἀμβολίῳ ἄρότοιο γέρον ἐπιέλπειτ' ἄροτρυός.
ἢ δ' ὅτε μυκηθμῷ τοῦ ποδὶ πλῆθος ἀγέρωνται,
ἐρξόμενοι σαθρόν δὲ βόες βαλυσίον ὥρην,
σκυθαί, λειμῶνος πόειός καὶ βυβοσίοιο,
αὐτίκα τεκμαίρονται ἀχείμεδροι ἐμπαλήσεσθαι.
ἔδ' αἶγες πλείοιο ποδὶ πλῆθος ἀνὰ πλῆσσωσι,
ὀνόδιοι, ἔδ' οὐδὲ φορητῇ ἐπιμυγαίνεσθαι.

καὶ λύκος, ὁποῦτε μακρὰ μόνόλυκος ὥρηνται,
ἢ ὅτ' ἄροτρυῶν ὀλίγον πεφυλαγμένος ἀνδρόες
ἐργα κατέρχεται, σκέπατος χατέοντι εὐοικῶς
ἐγγύθεν ἀνθρώπων, ἵνα οἱ λέχος αὐτόθευ εἴη,
τεῖς ποδολιχμήσας ἢ εἰς χειμῶνα δοκῶσιν.

Id parui cum stridunt denique Mures
Cum gestire solo, cum ludere forte videntur
Portendunt, tibimet Canis in præsentia ultro
Tellurem fodiens. tamen hæc tamen omnia rerum
Adfore, vel primo nimbis mox Sole docebunt:
Vel cum curriculis lux ibit cœpta secundis,
Tertius aut verso cum venerit ortus olympo.

Non spernenda tibi sint vlla. sed memor vni
Adde aliud semper, si tertia denique signa
Proueniant, firmo venturum pectore fare
Et transactionum solers componere mensum
Signa laborabis, si sic fluxere reperta
Nequaquam trepidare pudor persuadeat vllis
Astrorum lapsus, astrorum protinus ortus.
Discute si casus similis & stella per æthram,
Prodidit exacti iam summa crepuscula mensis,
Et surgentis item primordia conscius artis
Fare sacra mensum confinia summa duorum
Cæca latent lucis hæc semper semet in octo
Inscia lunaris tendunt facis. Ipse fideli
Perquires studio, & si quid tibi forte repertum
Pluribus indiciis, solers fulcire memento.

FINIS.

ἔγω καὶ πρότερος δὲ σήμασι πεμνύμεο
 ἑσπομὲν ἂν ἐμὸν ἢ χεῖμας ἢ ὑδροῖο,
 αὐτῶν, ἢ ἐμὲ αὐτῶν, ἢ τελευτῶν ἔτ' ἐς ἡδ.
 δὴ γὰρ ἔδ' ἐμὸν πετρύττω, ἔσπε μᾶλλον
 οὐδοὶ ἐσκήρτησαν, εἰκότ' ὁρμηθμοῖσι,
 ἄσπεπτοι ἐλθόντες παλαιότεροις ἀνθρώποις.
 ἔδ' ἐμὸν. καὶ γὰρ περὶ κύων ὠρύξατο ποσσὶν
 ἀμφοτέρους χειμῶνος ἐπὶ ἄρχομνίοιο δοκλύωας.
 καὶ μὲν ἔδ' ὑδατος καὶ καρκίνος ὥχθη χέρσας
 χειμῶνος μέλλοντος ἐπαΐσσεσθαι ὁδοῖο.
 καὶ μὲν ἡμῖν οἱ ποσσὶ σιβαλδα στρωφώτ' ὄν
 κρίτης ἰμείρονται, ὅτ' ὄμβρος σήματα φαῖνοι
 καὶ κῆνοι χειμῶνα μὲν τότε ματθύνονται.
 τῶν μὲν κατόκητο. καλὸν δ' ἔδ' σήματι σήμα
 σκέπ' ἔσθαι. μᾶλλον δ' οὐοῖν εἰς ταυτ' ἰόντοιν
 ἐλπωρὴν πελέδοι. τελευτῶν δέ κε θαρσύνειας.
 αἰεὶ δ' αὖ παλιόντος ἀειθμῆς οἴαντοιν
 σήματα, συμβαλῶν εἴπας καὶ ἐπ' ἀστεῖον
 ἢ ὡς αὐτέμοντι κατέρχεται ἢ καπνόντι
 ὁπωπίον καὶ σήμα λέγοι. μᾶλλον δ' ἄρκιον εἶν
 φάζεσθαι φθίνοντος, ἐπισταμνίοιο περὶ μὲν
 πετρύδας ἀμφοτέρων. αἰ γὰρ τ' ἄμυδις (υἱόντων)
 μὲν πείρατ' ἔχουσιν, ὅτε σφαλδρότατος αἰθρῇ
 ὁκτὼ νυξὶ πέλαι χίται χαροποῖο σελεύης.
 τῶν ἄμυδις πάντων ἰσχυμνίοιο εἰς οἴαντοιν,
 ἔδ' ὅτε χυδίως καὶ ἐπ' αἰθρῇ πεμνύμεο
 τέλος.

IOACHIMI PERIONII BENEDI-

CTINI OBSERVATIONES IN

Aratum Ciceronis.

VIA carmina Arati quæ à se Cicero admodum adole-
scentulo in secundo de natura Deorum ait esse conuersa,
Q non solum omnia quæ extant, infinitis prope erroribus li-
beraui, sed multis etiam uersibus, qui & ab illo in eo quæ
modo nominavi libro, & in primo de Diuinatione pro-
feruntur, & à Vergilio conuersi sunt, eadem auxi & amplificaui: id quidem
quibus in uersibus fecissem, quosque errores correxissem omnibus tradendum &
aperiendum putavi. Sic enim & fructum eos ex nostro labore maximum con-
secuturos, & magnam me ab iisdem gratiam initurum esse speravi. Omnes igitur
sic habeant, me cum nonnullis locis, tum uel maxime in prognosticis, quoniam Cice-
ronis fere omnia interciderunt, à Vergilio conuersos uersus cum maxima diligentia
nactus essem, eos suis locis accommodasse, ita tamen, ut qui Latini quibus Græ-
cis respondeant, facile omnes intelligere possint. Non enim solum in eo elabora-
uimus, ut id quod in Timæo præstitimus, paginæ pagina, uerum etiam uersus uer-
sui, quasi ex altera parte responderet. Idque in Ciceronianis etiam omnibus per-
fecimus. Sed ne magna interualla relinquere cogeremur, ubi Ciceronis & Ver-
gilij deerant, Germanici Auieniique uersus adiunximus. Nunc ad carmina ea enu-
meranda & expendenda in quibus aliquid dignum esse uidebitur cognitione &
admonitione, ueniamus. Nā longum esset de omnibus dicere. Ille primus omnium,
Εἰ δὲ Διὸς ἄρ' ὅρμασθαι, à Vergilio sic conuersus est in Damoeta, Ab Ioue prin-
cipium, Muse. Tres autem uersus qui sequuntur ab eodem in miram breuitatem
reducti contractique sunt eā, quæ uersum superiorem absoluit, Iouis omnia plena.
Aratus singulas res enumerauit, quæ plenæ sunt Iouis, ut rura, ut coetus homi-
num, ut maria, ut portus: in quo usus est copia & ubertate dicendi. Virgilius uno
uocabulo uniuersa complexus est. Itaque plura significauit quam Aratus. Non
est opus uersus Arati repetere, quoniam sunt in promptu. Narratio ab hoc
uersu incipit.

οἱ μὲν ὁμῶς πολέες τε καὶ δ' αὐτοῖς δ' ἄλλοι εἰόντες
ἔρ' αὖτ' ἐλκύνται πάντ' ἡμᾶτα σιωχὲς αἰεὶ.) In horum priorē ὁμῶς
similiter ualet, per syncopam Doricam. Quod uocabulum Cicero extra uersum
interpretatur in secundo de natura Deorum, Sine ulla mutatione aut uarietate,
Hæc sunt enim eius uerba, Ergo, ut oculis assidue uidemus sine ulla mutatione,
aut uarietate,

Cætera labuntur celeri cælestia motu

(Cum cæloque simul noctesque diesque feruntur.) Vertit αἰὲρ πάντ' ἤματα
noctesque diesque. Ex quo intelligi potest, non hæc duo esse prima carmina, à quibus
incipit narrare Cicero, sed aliud antecessisse, cuius principium esset, Ergo. Intel-
ligendum autem est à Cicerone in libro de Natura Deorum commemorari ea
tantummodo carmina, in quibus signorum cælestium fiat mentio. Quocirca Ger-
manici Caesaris quædam interijcienda fuerunt necessario, ut interualla uitaremus,
qui cum hæc ipsa carmina in eo libro solo nacti simus, nec alibi potuerimus, ea
quæ Cicero prætermisit, coacti etiam sumus prætermittere.

ἄλλ' ὃ μὲν ἐν ἐπιόπῳ, ὃ δ' αἰτίος ἐκ βορέαο
ἢ ἰόδεν ὠκεανοῖο.) Hæc Vergilius his duobus in 1. Georgicorum transtulit,
Hic uertex nobis semper sublimis, at illum
Sub pedibus styx atra uidet, manesque profundi.

ὅς μιν ἀμύδης ἔχουσα
ἄρχει ἀμα τροχῶσι.) Has duorum uersuum particulas in unum carmen
Cicero conclusit.

Hunc circum ἄρχει due uertuntur. In hoc uerbum græcum reliquit, quod
apud Græcos diphthongi oi, & α in plurali breues etiam sunt, & apud Latinos
i, longum in eodem loco. In alijs est scriptum seantur non aptè ad legem carmi-
nis. Vertuntur ergo restitui.

Quas nostri septem soliti uocitare triones.) Cicero hoc carmen addidit.
ἢ δ' ἐτέρη ὀλίγη μὲν, ἃ τὰρ νῶν τισιν ἀρείωρ.) Hunc Cicero sic transtulit,
Hæc uero parua est, sed nautis usus in hac est. μὲν & ἃ τὰρ inter se respon-
dent, quod apud Oratores nunquam reperi. De hoc genere in commentarijs no-
stris multa diximus. ἀρείων νῶν τισιν, Cicero dixit, usus in hac est nautis. Vsum
ergo appellat commoditatem.

κείνη δ' κεφαλὴ τῇ νήχεται, ἢ χιπὸρ ἄκραι
μίσχοντα δ' ὅστις τε καὶ ἀνὰ πλάι αἰμῆλοι.) Hos duos his duobus Ci-
cero conuertit,

Hoc caput hic paulum sese subitoque recondit,
Ortus ubi atque obitus partem miscentur in unam. Vitiōse in alijs scriptū erat,
miscetur partim in uno, pro partem in unam miscentur. Est enim græcè μίσχον-
τα αἰμῆλοι. i. miscentur oriens & occidens inter se.

Attingens defessa uelut mœrentis imago.) Cicero ne cogeretur alios proferre
uersus, in secundo de natura Deorum, casum solum illius Attingens addidit. Id
autem caput, Attingens defessa &c. Atque hæc duo uerba, Id caput, initium esse
carminis quod prætermisit, arbitror. Id quod eo libro sepe factitat. Hoc carmen
illud sequitur apud Ciceronem, Vertitur,
Ἐν γόνοισιν dicunt, genibus quod nixa feratur. In alijs multa adduntur, quæ lege s
impediunt carminis, Vertitur quam quidem Græci ἐν γόνοισιν uocant, genibus

quod nixa feratur. Ego Ciceronem adiecisse hæc omnia non puto. præsertim cum & carmina tota eodem libro proferre soleat, & huius principium ac finem dixerit. Sustuli ergo quæ obstabant, ut legitimi germaniq; carminis retineret locum.

Atq; oculos urget pedibus pectusque Nepai.) Vocat Nepa Scorpion. Neque enim hoc toto libro eo latino utitur cum sæpius id transferat. Aut enim hoc quod hic usurpat semper, aut græcum σκorpion.

Huic autem subter præcordia fixa uidetur

Stella micans &c.) In alijs scriptum est, Huic enim Booti &c. Ego enim Booti sustuli, & autem restitui. Est enim apud Aratum δὲ non γὰρ.

Et natos geminos inuises sub caput Arcti

Subiectus medio est Cancer, pedibusque tenetur Magni Leo &c.) In alijs exemplaribus scriptum est, Subiectus media, uitiose, ut apparet. Apud Aratum quidē est, μέσῃ δ' ἄρ' ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ. quod Theon interpretatur de medio capite. Ait enim hic ab Arato arcum distribui in tres partes, & capitis eam partem qua media linea ducitur (diametros autem appellatur) Geminis tribui, medium Cancro, pedes Leoni. Mediæ ergo nō cohereret, quoniam ad Arcum mediam non refertur, sed ad medium caput. Ac fortē græcus corrigendus est codex in quo est μέσῃ, præsertim cum ὑπὸ τῇ, quod neutrius generis est, antecesserit. μέσῃ ego legam libentius.

Nanque ipsum ad tergum Cynosuræ uertitur Arcti.) Cicero de Cephæo loquitur, Itaque perperam & corrupte positum est in secundo de natura Deorū Cynosura, pro Cynosuræ. Idq; hinc etiam intelligi potest, quod apud Aratum est κύνως δ' αὖθις in genituo, qui ad καὶ τὸ πῶς ἰδεῖν pertinet, sicut Cynosura ad tergum apud Ciceronem. Sed uersum ipsum etiam qui in promptu est, proferri est melius.

αὐτὸς μὲν καὶ τὸ πῶς ἰδεῖν ἐὼν κύνως δ' αὖθις ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἀμφοτέρω χεῖρας τὰ νύοντα εἰσὶν.) Quoniam partem hanc postremam huius superioris uersus in eo libro quem sæpe nominavi, oratione soluta interpretatur, non erit hic alienum eius proferre interpretationem, Minorem autem Septentrionem Cephæus passis palmis à tergo subsequitur. Nanque ipsum ad tergum &c. Alij libri sunt hac etiam parte corrupti. Est enim scriptū in omnibus, terga subsequitur, &c. Minorem septentrionem. Nam aut minoris septentrionis terga subsequitur dicendum est, aut id quod posui.

Hūc antecedit Obscura specie stellarū Cassiopeia.) In secundo de natura Deorum hoc totum positum est, Hunc antecedit obscura &c. Ego id utrum ne à Cicerone dictum sit, an ab aliquo adiectum, quod deesse uerbum uideretur, ignore. Certē in faciendis carminibus uerbum interdum non est uitiosum prætermittere. Quod hic nisi fiat carmen stare non poterit.

hanc subter possis cognoscere fultum.) Hic primus uersus est eorum qui hodie extant in fragmento uersuum quos Cicero transtulit. Eius principium omnino malui nō adhibere, quā id quod in alijs est exemplaribus, E quibus. Neque enim apud Aratum fit de multis astris mentio, ē quibus hic unus Aries (nam loquitur hic de Arietis signo) subter Andromeden fultus sit. Differit enim solum de Ariete & Andromeda, Si quod initium à Cicerone adiectum est, id esse arbitror. Nam, uel, Quē paulum, ut hic plenus uersus Cic.

Nam paulum hanc subter possis cognoscere fultum, illi Arati respondeat, ὁ λίγυν γὰρ ὕψ' ὠπλὺν ἐστὶν κτλ. Ex quo uersu perspicuum est deprauatum esse illum Ciceronis, in quo hinc subter legitur, in omnibus exemplaribus quæ quidem legerim. Est enim ὕπ' αὐτῷ scilicet ἀνδρὸς μέδω.

Iam cæli mediam partem terit, ut prius altæ.) In cæteris omnibus uitiosè positum est illæ pro altæ. Est enim apud Aratum ὀκτα. i. altæ, superæ. Apud eundē est ἡ χ' ἰπδρ quod ualet ubi, quo loco, Cic. ut pro eo dixit, nisi error sit.

Chelæ, tum pectus quod cernitur Orionis.) Tum enim dicendum, non cum. Est enim apud Aratum καὶ. Cicero autem ordinis uidetur habuisse rationem. Illud enim prius positum est ab eo pro primum, & in superiore uersu, & in hoc tum pro deinde.

Et prope conspicias paruum sub pectore claro Andromedæ signum.) In alijs sic legitur, Et prope conspiciens & c. Ego dicendum esse arbitror, Et prope conspicias.

Huic spatio ductum simili latus extat utrumque At nō tertia pars lateris.) Hi duo Ciceronis, ijs qui sequuntur Arati respondēt.

ὁ δ' ὅς τε τοῖν ἐστὶν κτλ. δὲ λ' ὦπ', πλδρῆσιν ἰσαλομενῆσιν ἐοικὸς αὐμοτέρης, ἡ δ' ὅς τε τετλή. Ex his coniunctis collatisq; inter se carminibus intelligi potest, in græcis codicibus uitiosè legi, τὸ σθ, pro τετλή.

Andromedæ leuo ex humero signum Ac positum supra poteris cognoscere piscem.) Priorem uersum sine carere malui, q̄ eum habere qui in alijs corruptus est. Est enim hic finis, si qua exere perges. In quo illud si qua corruptum est, pro signum. Debet enim genitiuus piscis, si esset ad signum referri, quemadmodum apud Aratum ἰ χέυος ad σήμα.

Et pedibus uatum summo natum Ioue Perseum Quos humero retinet defixo corpore Perseus. Hi duo uersus exprimi non potest quantum mihi negotij exhibuerint. Cum enim deprauatos eos in alijs esse animaduverterem, uix tamen coniungendis græcis cū latinis, adhibitis etiam commentarijs, inire rationem potui tandem, qua corrigi possent. Alijs autem existimare licebit, rectēne correxerim. In alijs omnibus ita erant, E pedibus uatū summo natus Ioue Perseus. Quos humero retinet defixo corpore Perseus. Ho-

rum posteriorem humeros non recte continere & ego facile intellexi, & omnes mihi concessuros arbitror. Illud enim, Quos, refertur ad pedes Andromedæ quos Perseus humeris sustinet. ἐπὶ μὲν δὲ τοῖς ἐν ὤμοις dicuntur quasi ὅτι ἐπὶ ὤμων. i. in humerum impositi. Cicero autem illud αὖτις quod est apud Aratum quodque ualet semper, dixit, defixo corpore. At prioris non perinde facilis fuit explicatio. Nominatiuos illos non recte coherere posse puto. Illa etiam est præpositio quid efficiat, nō uideo. Quo enim pertinet? quid efficit? Accusatiuos enim refero ad infinitiuum cognoscere, qui est in superiore uersu, ad quem ipsum & coniunctio coniungendo trahit. Id autem hinc etiam perspicui potest, quod uerbum ἐπιστημαίνοντες quod est in priore horum duorum transtulit in superiorem, in quo tamen à re ad personam retulit significationem. Ille autem ablatiuus pedibus ad præpositionem in uel sub intellectam pertinebit: ut intelligamus id quod dixi, Persei humero Andromedæ pedes sustineri. Nisi forte in illo ablatiuo pedibus ex præpositionem intelligendam putamus. Nam Theon exponens hunc locum illud ἐπιστημαίνοντες γὰρ μὲν πῆρες, ait figuram esse græcam, pro, pedes Andromedæ notant & declarant Perseum. Hæc autem oratio illi par est, ex pedibus Andromedæ Perseum cognoscimus. γὰρ μὲν Cicero uertit natum. Theon uult hic idem ualere Aeolice, quod ὑπομῖνον. i. sponsum.

At propter laeuum genu' omni ex parte locatas Paruas Vergilias tenui cum luce uidebis.) Miror omnes qui hunc librum impreserunt non animaduertisse errorem uel perspicuū maxime. Omnes enim genus non solum in his carminibus, uerum etiam in multis alijs sequentibus posuerunt. Quod eo dixi, ut quoties in hoc libro genu legerit quispiam, pro eo in cæteris notet positum esse genus. Quod Cicero dicit, propter laeuū genu, est apud Aratum pene ad uerbum, οὐκ αὖτις ὅτι γυνώσκεις.

Alcyone, Meropéque, Celeno, Taygetéque, Electre, Steropéq; simul sanctissima Maia.) In alijs scriptum est Electra, falso ut intelligi potest. Nā est apud Aratum, ut ἄλκυονη & alia, sic ἐλὲν & per n.

Ipse autem labens multis Equus ille tenetur Piscibus. huic ceruix dextra mulcetur Aquari.) Legendum est huic potius quod hinc, ut significetur ad quē pertineat eius uis actionis. In alijs omnibus hos duos uersus subsequitur, Serius hæc obitus terrai iussit, cui nullas apud Aratum respondet. Itaque cum redundare arbitror.

Ut sese ostendens emergat Scorprios alte Posteriore trahens flexum ui corporis arcum.) In alijs bis erat, ostendens ostendat: emergat, dicendum est. Nam & αὖτις μὲν est apud Aratum, & ita scriptum est in secundo de natura Deorum. Falso etiam scriptum est ferè in alijs omnibus, flexu se corporis arcum.

Iam supra cernes Arcti caput esse minoris.) Supra dicendū est, nō id quod est

in alijs, supera. Apud Aratum enim est, ἀνὰ πόντον. Hic error per totum hunc librum fusus est. Semper enim in alijs pro supra positum est supera.

Lumborum tenuis à palma depulsus ad undas.) Insignis hic error in alijs omnibus grassatur. Nam pro à palma, positum est, à prima. Quem ego errorem nec intelligere nec corrigere potuissem, si græca cum latinis non contulissem. Apud Aratum est, ἀπὸ χειρός. i. à manu, et à palma.

Propter quadruplices stellas in fronte locatas.) In alijs codicibus est, præter, propter melius esse existimo. Est enim apud Aratum ὁπταστῆρες. Sæpe autem in hoc libro Cicero ὁπταστῆρες propter, id est iuxta dicit.

At canis ad caudam serpens prælabitur Argo

Conuersam præ se portans cum lumine puppim,
Non aliæ naues ut in alto pandere proras
Ante solent rostro, Neptunia prata secantes.
Sed conuersa retro celi semper loca portat.
Sicut cum cœptant tutos constringere portus,
Obuertunt nauem magno cum pondere nauæ,
Aduersamque trahunt optata ad littora puppim:
Sic conuersa uetus super æthera uertitur Argo.) Hæc carmina ualde corrupta sunt in uulgaris exemplaribus. Nam et ei cuius hoc principium est, Sicut cū cœptant et c. hæc pars primi omnium quæ hic prolata sunt, subiicitur, At canis ad caudam: et in illo, Nō aliæ naues, pondere positū est pro pandere, qui error inde natus est, quod uidebatur, In alto, esse adiectiuum, itaque substantiuum esse oportere eius pondere, ut diceretur, In alto pondere. Sed substantiuum est. Nam, In alto, in mari dicitur, quod mare altum sit. i. profundum. Dicendum autem esse pandere, uerbum solent sequentis uersus indicat. In eo autem uersu illud, ut, traiectum est carminis causa. Sensus enim est, Argo non portat præ se proram, ut aliæ naues solent in mari, sed puppim. Cicero ex uocabulo πρὸς ὑμῶν carmen secundum fecit, Conuersam præ se portans cum lumine puppim. Vergilius in 1. Georgic. duo Arati carmina eadem quæ hic Cicero conuertit quæ sequuntur.

οἱ αὖ καὶ αὐτὰ
ῥῆσιν, ὅταν δὲ ναῦται ἐπιπρὶς ἴωσι κορὼν
ὄρεσιν ἐσθρὸν χόμλοι.

Ceu pressæ cum iam portum tetigere carinæ,
Puppibus et leti nauæ imposuere coronas.) οἱ αὖ ergo Vergilius ceu dixit, Cicero sicut, Vergilius ὄρεσιν ἐσθρὸν χόμλοι, portum tangere, Cicero constringere portus. Vergilius solus illud ἐπιπρὶς ἴωσι κορὼν expressit, imposuere coronas. In alijs libris nisi ijs qui proxime in Vrbe excusi sunt, sic est principium post remi uersus. Sin conuersa uetus. Legendum est pro, Sin, sic, ut respondeat illi Sicut. Est enim à simili ductum argumentum, et apud Aratum est ὥς pro ὅς.

Hinc una stella uertuntur, quam iacit ex se
Pistricis spina ualida cum luce resurgens.) In priore horum duorum præposita
re legitur in alijs libris, hanc, ut facile apparet. Hinc autem aduerbium est or-
dinis quo sepe utitur Cicero, ostendens ordinem stellarum signorumque cele-
stium. Itaq; secundo ab hoc, dicit, exinde pro eodem. In posteriore etiam uitiosè
positum est spinæ genit. uel datiu casus, etiam si datiu sit ἀνάνθη apud Aratū,
ὅς κεινὰ πρῶτῃ ἐπικείται ἀνάνθη. i. quæ stella illius. s. pistricis primæ parti spi-
næ inheret. Pistrix autem à Cicerone semper uertitur quod est apud Aratum
κῆτος, id est, Cete.

Qui autem sequuntur Arati, sunt illi quidem integri, sed à Cicerone con-
uersi multo paucioribus,

μεσὸν δὲ πικρὰ λίξ καὶ κῆτος εἰλίανθον
γλαυκὸν πεπρωτόν ἔσθ' ὡς πλεονέχει λατὼς
νώνυμοι. ὃ γὰρ τοίγε πετυγμένον εἰδῶλοιο
βεβλέαται μελέεσσιν ἐοικῶτόν. Hi quidem rectè ὡς ordine. In quarto νῶ-
νυμοι positum est pro ἀνώνυμοι. Cicero enim sic, his neq; nomen, Nec formam
ueteres certam statuissè uidentur, In quo illud neq; nomen, ad illud νώνυμοι per-
tinet. ὡς illud nec formam, ad illud ὃτε εἰδῶλοιο. Sed hæc rectè, ut dixi, ὡς or-
dine. Quæ autem sequuntur Cicero prætermisit,

οἷα τε πολλαὶ
εἰς ἑστὶν χρώντα πῆρ' ἐρχεῖται κέλευθα
ἀνυμνῶν ἐπέως. Nam quæ sequuntur paucioribus illis quidem, sed non ni-
hilus elegantibus reddidit.

τά' ἑσθ' ἀνάνθη ὅκ' ἐτ' ἐόντων.
ἐφ' ὅσα τ' ἡδ' ἀνάνθη ἀπαντ' ὀνομαστὶ καλέσασθαι
ἡλίθια μερφόσας. ὃ γὰρ κε διωκῶσα πάντων.
οἷα ἐκ κεκρυμμένων ὄνομ' εἰπεῖν, ὃ δὲ δαλῶναι.

πολλοὶ γὰρ πάντῃ. πολέων δ' ὅσα πέλονται
μέτρα τε καὶ χρῶν, πάντ' ὅσα γένοιτο ἀμειλίχῃ.

ὡς καὶ ὁ μνηστῆρας γε εἰσαὶ ποιήσασθαι
ἀσπράς, ὃ φ' ἐπιτάξ' ὄλησθαι πῆρ' ἀκείμενος ὄλησθαι

εἰδὼς σημαίνει, ἀφάρ δ' ὀνομαστὰ γένοιτο
ἄσπρα. καὶ ὅκ' ἐν τῷ ἔσθ' θαύμαζι πέλεται ἀσπρά,

ἀλλ' οἱ μὲν καὶ θαροῖς ἐναρκητόν εἰδῶλοιο
φαίονται. τὰ δ' ἀνάνθη διωκομένων λατὼς

πάντα μάλ' ἡρόδοτος, καὶ ὅκ' ὀνομαστὰ φέρονται. Hos enim multos his
septem expressit, nisi forte aliqui interciderunt.

Nam quæ syderibus claris natura poluit,
 Et uario pinxit distinguens lumine formas:
 Hæc ille astrorum custos ratione notauit,
 Signaque signauit cælestia nomine uero.
 Has autem quæ sunt paruo sub cardine fusæ,
 Consimili specie stellas pariliq; nitore,
 Non potuit nobis nota clarere figura. Multa in his ut intelligitur, prætermi-
 sit quæ Aratus dixit. In his igitur non curauit, uerbum pro uerbo reddere,
 etiamsi in reliquis eum uideamus singula pene uerba interdum eodem ordine
 persecutum.

Voluitur inferior Capricorno piscis ad Austrum

Pistricem obseruans, procul illis piscibus hærens.) In alijs codicibus his duobus
 uersibus hic antecedit, Exinde Australem soliti conuincere Piscem, qui certe nec
 ad rem pertinet, nec alicui respōdet Arateorum. Subsequuntur enim apud eum
 hæc tria carmina illud quod postremum protulimus, πάντα μοι λ' ἡδρόεν-
 τα, Σὲ κ' εἶ.

νεότι δ' αἰγοκέρῃος ἑὸν πνοιῇσι νότιοιο

ἰχθύς ἐς κῆτος τετραμμένος ἠώρηται

οἷος ἄρ' πρὸ τέγων. νότιον δ' ἐκ κελήσκουσι. His autem tribus illa duo re-
 spondent, In priore pro, piscis, legebatur, uersus, quam male, hinc apparet, quod
 in secundo Arateo est, ἰχθύς ἐς κῆτος. Itaque si piscis nomen tollatur, non erit
 res ulla subiecta. Quod Aratus tertio uersu dicit, οἷος ἄρ' πρὸ τέγων, Cicero
 fecit planius, procul illis piscibus hæres. Loquitur enim de duobus piscibus quos
 in zodiaco. i. signifero orbe collocauit. Quamquā uideri potest uersus ille præ-
 termisus illi Arateo respondere, νότιον δ' ἐκ κελήσκουσι

At prope conspicias experteis nominis omnes

Inter pistricem & piscem quem diximus austri

Stellas sub pedibus sparsas radiantis Aquari.) In alijs positum est, stratas:
 ego restitui sparsas, quoniam uerbum Arati id declarat. Est enim apud eum
 ἀσπορῶδες.

At omnes stellæ perhibentur nomine aquari.) Magnus in hoc est error. Pri-
 mum in ueteribus omnibus principium huius est, Et enus. Quod cum uitiosum
 intelligerent ij qui proximè opera Ciceronis impresserunt, Et tenues, posuerunt
 aptè illud quidem ad rationem carminis, sed ad sententiam non satis. Deinde in
 omnibus alijs, etiam hoc quem modonominaui, positum est ultimum uocabulum,
 Aquari. Hos ego errores duos comperi, cōiungens græca cum latinis. Huic enim
 Ciceronis ille Arateus respondet, εὖ δὲ πάντας κελύεισι ὕδωρ. In qua parte

uersus τὰντας, quod oēs ualet scriptū est, nō ὁλίγω: ἔ' ὕδωρ, nō ὕδωρ χόρ.
Et certe stellæ de quibus hic differit, sunt quæ cernuntur in ipsa aquæ effusione.

Atque priora pedum subeunt uestigia magni

Arcitenentis &c.) In hoc error est, ille quidem, sed ita euident, ut mirer eum correctum fuisse à nemine. Est enim, priore, in alijs omnibus, quod uerbum stare aut coherere nullo pacto potest. Falli tamen potuerunt alijs, quod illud ipsum priore, partitiue capi putarunt, ut cum dicimus, Manuum fortior est dextra. Sed eorum errorem conuicit Aratus, apud quem est, Ἐπὶ πρῶτοις ποταμοῖς, id est, sub primis pedibus, id est, sub prima parte pedum.

Sin humeros medio in cælo Centaurus habebit.) In alijs omnibus est, Si numeros. Sed Aratea declarant esse dicendum humeros. Est enim apud eum καὶ τὰς ὤμους.

Ille autem Centaurus in alta sede locatus

Qua sese clarum collucens Scorprios infert

Hac subter partem præportans ipse uirilem

Cedit, Equi & parteis properat coniungere Chelis.) In alijs claro scriptum est, quod uerbum cum adiectiuum sit, nec ad Scorprios, nec Centaurus pertinere possit, profecto falso ascriptum est. Perportans etiam uitiosè legitur. Præportans igitur dicendum est, quoniam hoc de Centauro dicitur, qui gerit speciem uiri & equi. Quanquam illud perdurum est, idque nisi error est, inferat, ut quasi rimas uersus expleret. Equi parteis dicit τὰ ἰσχυρὰ, id est, partes quibus equo similis est Centaurus, qui Chiron dicitur.

Verum hæc quæ semper certo uoluntur in orbe

Fixa, simul

orbes

Quattuor æterno lustrantes lumine mundum

Orbis stelligeri portantes signa feruntur

Amplexi terra, cæli sub tegmine fulti.) Hoc postremum addidit Cicero, neque enim quicquam eius est in Arato. in illo autem cuius principium est, Fixa, simul, non coherent ea quæ sunt in cæteris. Neque ipsum ullo modo potui absolueri. Arateum hoc ei respondet,

Ἄλλα γὰρ τὰ τε κύκλα τὰ τ' αἰθέρι σημεῖα ὁρίσθαι. Et quod sequitur, ἢτοι μὲν τὰ γὰρ καὶ τὰ αἰθέρια δινωτοῖσι. αἰθέρια δινωτοῖσι σημεῖα appellat ea, quæ similia sunt orbibus, ut ait Theon.

Nam si nocturno cognoscens tempore cælum,

Cum neque caligans detexit sydera nubes,

Nec pleno stellis superauit lumine Luna,

Vidisti magnum candentem serpere circum:

Lacteus hic nimio fulgens candore notatur.) In alijs codicibus corruptum est primi uersus principium hoc modo, Nec sic. Si autem legendum esse docet Aratus, apud quem hic uersus incipit, εἴ ποτέ τι, id est, Si quando. Nec etiam falso appositum esse putandum est, cum praesertim Aratus nihil tale adiecerit. In secundo posui, detexit pro detergit, quod in ceteris male scriptum est, Siquidem apud Aratum est scriptum, εἴ ποτέ τοι νυν τοῖς νεφελῶν ὅτε πάλιν τὰς ἀγλαυρὰς ἀστέρας ἀνθρώποισι ἐπιδείκνυσι δ' ἑρμῖν νύξ. Nocte ea qua non detergit caligans nubes sydera, hominibus non apparent stellæ. quod uerba illa indicant, si detergit legamus.

Quorum alter tangens Aquilonis uertitur auras,
Ora petens Geminorum, illustratum genu ardens
In sese retinens Auriga portat utrumque.
Hunc supra, læua Perseus humeróque sinistro
Tangit, ad Andromedam hic dextra de parte tenetur.) In primo ueru accu-
satiuus auras ad illud tangens pertinet. In secundo illud, Illustratum genu ar-
dens, ualde durum est, propter hæc duo adiectiua, Illustratum ardens, quo-
rum ardēs ad Auriga refertur, illustratum ad genu. Apud Aratum quidem est τὰ γένετα καὶ ἀρρότος ἡνιόχοιο. Quod in nominandi casu Cicero dixit, Ardens Auriga. Quod si ita est, in quinto loco positus est Trocheus Sen-
sus est igitur, Auriga ardens, clarus & splendidus portat utrumque genu il-
lustratum quod in sese retinet. Malim ego legere in genitiuo Aurigæ, ut uer-
bum portat ad alter orbis pertineat. In quarto uersu, Hunc supra, læua Perseus
& cæ. Illud, hunc, ad supra præpositionem pertinet. Nam apud Aratum est, ἐπὶ ὧν τῶ. In alijs est scriptum læua in datiuo, cum læua ablatiui casus sit di-
cendum. Sensus enim est, Supra hunc orbem Perseus tangit læua manu sinistro-
que humero.

Hunc octo in parteis diuisum noscere circum
Si potes, inuenies supero conuertier orbe
Quinque pari spatio, partes tres esse relictas.) In ceteris omnibus insignis
& magnus error apparet. Scriptum est enim, Par tristis, qui error natus est
ex traiectione & transpositione syllabarum. Nam si ex illo tristis postero-
rem syllabam detrahas addasque ad illud par, fiet uocabulum partis, id est, par-
tes, & tris, id est, tres, remanebit. Hoc etiam ex Arati uersu qui huic respondet,
perspici potest, τὰ τρία δ' ἐπὶ πρῶτῃ & c.

Ast alter medium subter secat hic Capricornum.) Alij codices hoc in loco
corrupti sunt. Repetitur enim uersus qui antecessit, hoc modo,

Arcitenens humeris connititur, illa recedens. Tum hic sequitur,
Distribuens medium subter secat hic Capricornum. Prior uersus paulo su-
pra positus est omnino, nisi quod pro Arcitenens est Anguitenens. Ex postero-
re igitur illud Distribuens auferri, & pro eo, Ast alter, poni debet. Atque quo
facilius hoc intelligatur, redundareque ille uersus uideatur, duos uersus Arati
conuersos proferam,

ἀλλ' ὃ μὲν εἰς βορέω πῶδ' ἀκακίαν ἐσηεῖται
ἄλλος δ' ἀντιόων' ἐν νότῳ μέσον αἰχμηδῆα.

τέρμει &c. Nulla fit hic mentio τοξοῦ τῆρος. i. arcitenentis. Hoc autem loco A-
ratus de duobus circulis differit, quorum alter dicitur AEstiuus tropicus, alter
brumalis. Itaque hos duos uersus Cicero conuertit hoc modo,
Alter ab infernis austri conuertitur auris,
Ast alter medium subter secat hic Capricornum.

Hosce æquo spatío directos sustinet axis.) In alijs deuinctos uitiosum est.
Apud Aratum enim εἰς ὁρθῶς.

Vt nemo cui sancta manu doctissima Pallas
Solertem ipsa dedit fabricæ rationibus artem,
Tam tornare catē contortos possiet orbis,

Quam sunt in cælo diuino lumine flexi.) In tertio horum duo errores corre-
cti sunt à me, qui sunt in cæteris. Ii autē nati sunt ferè ex inscitia eorum qui hos
uersus primi impreſſerunt. Nam cum postremum uerbum illud orbis putarent
esse nominatiui casus, adiectiuum contortos, etiam dixerunt contortus. Et quia
nunquam possiet legerant, d, literam abesse existimarunt.

Quattuor hi motu cuncti uoluntur eodem,
Sed tantum supra terras semper tenet ille

Curriculum oblique inflexus.) In alijs libris primi uersus horum principium
est, Quattuor in motus. Quam autem corruptum sit, hinc intelligi licet, quod
Aratus differens de quatuor circis & orbibus, de tropico æstiuo, brumali,
Lacteo & signifero, de eorum ratione motus facit hoc loco mentionem,

καὶ τὰ μὲν ἀντέμειτε καὶ ἀντία νήοι διώει
πάντα πᾶβλήδω, μία δὲ σφέων ὄσιν ἐκείνη

ἐξείνεν ἐκείνη δὲ καὶ τῆλυσις ἀνοδός τε. Quæ tria carmina Cicero primo
illo complexus est. Ac Aratus quidem numerum circorum sibi repetendum non
putauit, dixitque, & τὰ μὲν πάντα. i. Atque hi quidem omnes. Cicero autem
numerum etiam tradidit, dixitq; Quattuor hi cuncti. Nam si legamus, In mo-
tus eosdem, omnis sublata erit Arati sententia. Non enim his orbibus nisi unum
motum dedit, quod ut ipse ait, & Theon confirmat, unus his ortus unusque mo

do obitus sit attributus. Idque Theon confirmat his fere uerbis, ἕκαστος γὰρ τῶν κύκλων ὁ αὐτὸ σημεῖον ἔχει ὅθεν ἀνατέλλει καὶ ὅθεν δύεται. Vnicuique enim orbium, idem signum datum est, unde oritur, et ubi definit.

ὅς τις ἡ ἥλιος φέρει δύο καὶ δεκά πᾶσι πάντ' αἰῶν' ἄγ' οὐν.) Cicero hunc uersum paulo supra sic conuertit, Nam gerit hic uoluens bis sex ardentia signa. Vergilius autem in primo Georgicorum sic, ut mihi quidem uidetur, Idcirco certis dimensum partibus orbem Per duodena regit mundi sol aureus astra.

Hic quantum terris conuexus pellitur orbis.) In alijs omnibus sic, Hic quantum terris confectus est. Hunc sic corrigendum, ut correxi, id declarat, quod apud Aratum est, ὅσον, cui respondet in sequenti uersu, τόσον. Conuexus etiam dici oportere docet Theon, qui exponens κοίλῳ, quod uerbum usurpat hic Aratus, scribit his uerbis, καὶ λαὸν ὁ ὅθως ἔφη τὸ ἐλζοντα. τὸ μὲν γὰρ ἐξωθεν νοοῦντι κύρτος φαίνεται, τὸ δὲ εὐδοθεν καὶ ἀπὸ γῆς, καὶ λαός, id est, Recte concauum orbem finientem appellauit. ei enim qui extrinsecus eum inspexerit, conuexus: qui uero intrinsecus et ex terra, ei curuus et concauus apparet. Cicero autem quasi esset κύρτος, uel extrinsecus eum orbem consideraret, ita dixit conuexum.

Sex omni semper cedunt labentia nocte.) In cæteris omnibus est omnes. Leuis error est, sed corrigendus tamen. Nam apud Aratum est scriptum πᾶσι καὶ νυκτί.

Hoc spatium tranans cæcis nox conficit umbris.) In alijs ita, Huc spatium tranans cæcis nox conficit umbris. Apud Aratum est, τόσον, pro quo dicit, hoc spatium: quoniam tantum spatium non potuisset dicere. Nox legendum esse, ex Arato etiam perspicui potest, apud quem legitur, νύξ αἰεὶ τεταύνηται. quod Cicero conuertit, Nox cæcis umbris conficit.

Hæc obscura tenens conuestit sydera tellus.) Huic carmini Ciceronis illud Arateum tantummodo respondet, ὥς οἱ μὲν δύωσι. Quæ præterea dixit Cicero, rei declarandæ solū causa addidit, more poetarū. Est hic transitio. Transit enim ab his stellis quæ occidunt, ad eas quæ oriuntur. In alijs libris subsequitur hic uersus, Dimidiam retinet stellis distincta Corona. qui quidem paulo supra antecessit, quem sequitur uersus cuius primum uocabulum substantiuum est illius Dimidiam. Partem etiam supra atque alia de parte repulsa est. Iam et supra ostendi uersum unum non tam traiectum quàm bis dictum fuisse. ex quo perspicuum est, hos uersus miris nouisq; modis fuisse corruptos.

Sed cum de terris uis est patefacta Leonis.) Huic respondet illud solum apud Aratum, ἐρχομένην δὲ λέοντα. Ex quo intelligi et coargui potest error, qui

in alijs omnibus inhaesit. Est enim, par facta uis, pro ἐρχομένης. Hæc autem duo ἐρχομένης λέοντι non aliud declarant quàm Exoriente Leone. Id quod dixit carminis causa Cicero, Cum uis est patefacta Leonis.

Omnia quæ Cancer præclaro detulit ortu,
Cedunt obscurata, simul uis maior.) Ego hunc uersum malui fine carere, q̃
eum habere, qui falso ascriptus est. Nam in cæteris est scriptũ, Vis maior aqua-
ri, pro quo apud Aratum est, αἰετὸς. Neque enim mentio fit ὕδρως. Quod
quo facilius intelligatur, proferam uersus Arati,
ἐρχομένη δὲ λέων, τὰ μὲν κ̃ πᾶντα φέρονται,
καρπίνω δ' ὅς' ἐδύοντο, καὶ αἰετὸς ἔσται. Itaq; si diuinare licet, quis sit eius uer-
sus finis, mihi quidem uidetur hic adiectus à Cicerone, Vis maior æti, ut græcũ
usurpasse uideatur. Neque enim diuinare possum quo in casu nomen Aquilæ po-
suerit, cum præsertim extremo uersu coherere non possit. Et tamen propter si-
militudinem uocabulorum Aquari pro illo adiectum esse arbitror.

Abditur Orion. obit & Lepus abditus umbra.) In cæteris pro Lepus simul
scriptum est. Græca declarant ita legendum esse, ut posui,
πᾶντα γέμιν ἀτέλεστα διωκόμενοι λαχρῶ.

Inferiora cadunt Aurigæ.) Hic uersus non uidetur rectè & aptè respon-
dere græco, est enim omnino dissimilis,
ἀλλ' ἔχ' ἡνιόχ' ἠέλοι, ὅδ' ὠλεν ἡνιῶξ.

Ἄλλως ἐπείχονται. Itaque corruptum eum esse arbitror, & uerum ac germa-
num intercidisse cum duobus aut tribus, qui hoc loco desyderantur. Versus
quidem cuius hoc principium est, Crus dextrumque pedem. & alter cuius prin-
cipium, In loca, subsequebatur: sed eos suis locis restituendos curauim. Tres enim
qui extant, & unus qui non extat, debent antecedere qui sequuntur,

Inde obiens Capricornus ab alto lumine pellit
Aurigam, instantemque Capram, paruos simul Hædos,
Et magnam antiquo depellens nomine Nauem. Tum sequuntur ij duo qui an-
tecedebant,

Crus dextrumque pedem, linquens obit infera Perseus
In loca, tum cedens à puppi linquitur Argo.

Obruitur Procyon, emergunt alites una.) In alijs, Obruitur Procyon, emer-
gunt alite lapsum. In græco est, τὰ δ' ἀνδρῶντα δῆμα. ὅρις αἰντός τε. Ego
posui alites una, ut græcos Cicero imitatus esse uideatur, es, enim faciunt breue
in quinta inflexione.

Nunc ad prognostica ueniamus. Ex his pauca sunt Ciceronis, quæ ex primo
de Diuinatione translata suis locis accommodaui, plura Vergilij, sed non omnia
quæ ab Arato translulit. Quocirca non est mihi dubium, quin si quis græca Ara-

ti cum Latinis Vergilianis coniungat, alia inuenire possit.

Atque etiam uentos prae monstrat saepe futuros
Inflatum mare, cum subito penitusque tumescit,
Saxa quoque caua salis niueo spumata liquore
Tristificas certant Neptuno reddere uoces:
Aut densus stridor cum celso est uertice montis
Ortus adaugescit scopulorum saepe repulsus.) His sex uersibus Cicero quatuor hos ab Arato transtulit.

σῆμα δὲ τοῖ ἀνέμοιο καὶ οἱ θαλάσσης θαλάσσης
γινέσθω, καὶ μακρὸν ἐπ' αἰγυαλοῖ βοόωντες,
ἀκταὶ τ' ἐνὸς λιοι, ὅπως δὲ τοῖσι ἡ χεῖρας
γίγνεται, κορυφαί τε βοώμεναι ἔρεος ἄκρου. Hos etiam Vergilius in primo Georgicorum conuertit. Itaque non alienum erit hic uersus eius attexere,
Continuo uentis surgentibus, aut freta ponti
Incipiunt agitata tumescere, et aridus altis
Montibus audiri fragor, aut resonantia longe
Littora misceri, et nemorum increbrescere murmur. Quamquam hoc postremum, Et nemorum increbrescere murmur, non est apud Aratum, sed apud Hesiodum, καὶ πᾶσα βοᾷ τότε κήρετος ὕλη.

Et ueterem in limo ranae cecinere querelam.) Cui hic uersus Vergilij Arateo responderet, diu multumque dubitavi. Sed tandem Theon. omnem ex animo eiecit dubitationem. Ait enim, ὕδρῳσι ὄνειρα, in hoc uersu Arati, ἢ μάλλον δειλαὶ νεαὶ ὕδρῳσι ὄνειρα
αὐτόθεν ὅθεν ὕδατος πατέρος βοῶσι γυνών, ranae dici ab Arato, quod id genus serpentis ranis cibaria praebeat et ministret. Itaque nomine δειλαὶ νεαὶ ranae intelligere debemus. Vergilius quidem hos duos Arati uno complexus est uersu. Cicero his pluribus,
Rana fluens, idem fugiens ex gurgite ponti,
Nunciat horribiles clamans instare procellas.
Aut modicos tremulo fundens ex gutture cantus,
Saepe etiam pertriste canit de pectore carmen.

Et matutinis Acredula uocibus instat.) A Cicerone ὁ ἀλυστὴν acredula dicitur. Fulicas etiam Vergilius appellat aues, quas Aratus αἰθύας uocat. Eas tamen mergos nominant ij, qui uerborum graecorum dictionaria concinnarunt, cum mergi graece ab Arato ἐρωδιοὶ appellentur, si modo Vergilij sententia nostra ascribere uelimus. Transtulit enim his uersibus,
Cum medio celeres reuolant ex aequore mergi,

Clamorēq; ferunt ad littora, cūque marinæ

In sicco ludunt fulicæ, notæque paludes

Deserit, atque altam supra uolat ardea nubes, hos Arati,

καὶ δ' ἂν δὲ ξηρῶν ὅτ' ἐρωδιὸς ἐκ κόσμον

ὅς ἂν ἐρχεται φωνῇ πρὸς ποταμὸν λεληυγός.

ποταμὸν δ' ἀγέλαδες νῆσται, εἰ εἰν ἀλὶ δῖναι

αἰθῆραι χερσὶν ἀναλάσσονται πρὸς ὕδατιν,

καὶ ποτὲ καὶ κέπφοι, ὅτ' ὅτ' ὅτ' οἱ ποτὲωνται. Ex quibus non solum id quod dixi perspicuum est, sed quam etiam auem Aratus κέπφον dicat, eam ardeam à Vergilio nominari. Quod eo dixi, quod in dictionarijs κέπφος tantum exponitur esse auis leuis quæ facile à uento impellitur. Ex quo quæ qualisque illa sit auis, intelligere nemo potest. Ergo si græca cum latinis diligenter coniungeremus, multorum uerborum græcorum, quæ isto modo exponuntur, inueniremus interpretationem. Id quod etiam hoc loco in alio uerbo perspicui potest. ἐρωδιὸς enim, latine etiam erodios in dictionarijs ponitur, diciturq; esse auis. Hæc autem carmina Aratea non sunt ita coniuncta inter se et hærentia, ut exposui: sed mihi uisum est ea separata et distantia paruulis interuallis coniungere, ut Vergilianis responderent.

Fuscæque nonnunquam cursans per littora cornix

Demersit caput, et fluctum ceruicē recepit.) Sic Cicero sequentes uersus Arati transtulit,

ἢ πρὸς καὶ λακέρυζα παρ' ἡϊόνι προχέσση

χείματος ἀρχαίος χέρσιν ὑπὲρ κεφαλῆς κορώνη

ἢ πρὸς καὶ ποταμοῖσιν ἐβαλὼν μέχρη παρ' ἄχρως

ὥμοισιν ἐκ κεφαλῆς ἢ καὶ μάλα πᾶσα κλυβᾶ,

ἢ πολλὰ σρέφεται παρ' ὕδατι παχέῃ κρῶσσᾳ.) Cicero duobus quinque

Aratea carmina conclusit. Vergilius totidem reddidit, ita tamen, ut duo prima Cornici, reliqua omnibus marinis auibus attribuerit. Prima duo sequuntur,

Tum Cornix plena pluuiam uocat improba uoce,

Et sola in sicca secum spatatur arena. Reliqua tria proxime ante superiora duo apud eum ponuntur,

Certatim largos humeris infundere rores,

Nunc caput obiectare fretis, nunc currere in undas

Et studio in cassum uideas gestire lauandi.

καὶ βόδ' ἤδη τοι πόρος ὑδάτος ἐπ' ὁδοῖο

εἰς ἀνιδόντος, ἀπ' αἰθέρος ὡσπερ ὄμβρος.) Hæc duo Arati his totidem Cicero reddidit.

Mollipedésque Boves spectantes lumina celi
Naribus humiferum duxere ex aëre succum. Sic hæc Vergilius in eo libro in
quo cætera, conuertit,

Aut Buccula cælum

Suspiciens, patulis captauit naribus auras.

Cicero in libro 1. de Diuinat. ex quo hæc omnia prognostica transtulimus, tri-
bus carminibus ad Ranas auertit orationem, quæ cui loco accommodari debeant,
prorsus ignoro. Nam si ea cū his quatuor cōiunxisset, quæ de ranis supra pro-
tuli, ego quoque ea ad illa accommodassem. Nunc cum ea seiunxerit, multaq; alia
interiecerit, quoniam constat illius esse interpretationis, ea hic adiungere malui,
ut omnibus qui hæc legerint, liceat quid sentiant exponere,

Vos quoque signa uidetis aquarū dulcis alammæ,

Cum clamore paratis inanes fundere uoces,

Absurdóque sono fontes & stagna cietis. In his autem sermonem eum ad ra-
nas auertisse, hæc quæ in eo libro sequitur, declarat oratio, Quis est qui uide-
re ranunculos hoc, suspicari possit? Sed inest mira & ranunculis quædam na-
tura significans aliquid, per se satis certa, cognitioni autem hominum obscurior.
Hæc ille. Nisi forte culpa librariorum traiecta longius & separata hæc sunt car-
mina. Quod mihi uidetur uerisimilius. Nam cum Aratus ranarum mentionem
non faciat in prognosticis, nisi ijs in uersibus, quos supra exposui, quid Ciceroni
in mentem ueniret, duobus locis de ranis dicere? Hi ergo mihi uidentur ad su-
periores pertinere.

Hæc habui de uersibus coniungendis græcis Arati, cum latinis Ciceronis &
Vergilij, quæ dicerem. Nam præterea multos Vergilij quos ab Hesiodo Home-
ro & Theocrito transtulit, commemorare possum, sed hæc satis multa sunt hoc tē-
pore, præsertim cum id unum onus sustinendum susceperim, & multos sciam fo-
re, qui his nostris adducti, se ad similem laborem cōferent. Hi tamen sic uelim ha-
beant, cū apud Vergilium multa eorum quos modo nominaui carmina conuer-
sa sint, tamen nullius tam crebra inueniri posse, q̃ ea sint quæ ab Arato transtu-
lit. Quæ enim his cōmentationibus nostris protulimus, ea prope omnia duabus
pagnis est persecutus. Quòd si uisum esset ea quæ ab Arato Angelus Politianus
transtulit, adhibere, plura Latinorum carmina Arateis græcis respondiissent.
Duæ enim aut tres potius paginæ Rustici eius extremæ refertæ sunt prognosti-
cis Arateis, quorum pleraque Cicero & Vergilius transtulerunt. Nunc mihi
hi duo latini sermonis principes satis multi uisi sunt ad rem delarandam, ne ui-
derer, uel id quod uulgo dicitur, Cornicum oculos configere, uel certe hunc cum
illis uelle comparare. Quanquam quibus locis Ciceronis Vergilijq; nulli uersus
extabant, Germanici Cæsaris, & Rufi Auieni adhibui: ne, ut ante dixi, magna

crebrâque interualla relinquere cogeremur. Eorum autem uersus cum Græcis coniungere nolui, partim quod infinitum fuisset opus, partim quod minus necessarium. Hoc tamen unum dicam, qui eorum uersus cum ijs qui antea excusi erant, conferent, eos facile, quàm hi nostra diligentia quàm alij emendatiores sint, intellecturos. Hoc autem omnes admonitos uelim, qui Aratū Græcum quē quidem edimus, legerint, ut quibus locis interualla quædam interiecta græcis uiderint, ne quid deesse putent. Nam cum Latinorum qui illum transfulerunt, uersus studiosorum causa adhiberemus in altera pagina, factum est, ut quoniam nō semper uersus latinus græco, nec græcus latino respondebat, utrobique interdum spatia relicta sint necessario.

FINIS.

PARISIIS

EXCVDEBAT IOANNES LODOL-

CVS TILLETANVS

M. D. XL.